

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI

dla Gminy Świnna
do roku 2023

PROJEKT

Data opracowania:

sierpień 2017 / styczeń 2018

Zamawiający:

Gmina Świnna

Urząd Gminy Świnna

ul. Wspólna 13, 34-331 Świnna

Wykonawca:

Kreatus sp. z o.o.

43-300 Bielsko-Biała, 11 Listopada 60-62

nr KRS: 0000482632

NIP: 9372667946

REGON: 243401618

tel.: +48 33 300 34 80

fax.: +48 33 300 30 87

e-mail: biuro@kreatus.eu

website: www.kreatus.eu

SPIS TREŚCI

1	WPROWADZENIE	6
2	METODYKA DELIMITACJI OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI W GMINIE ŚWINNA	8
3	WYZNACZENIE OBSZARU ZDEGRADOWANEGO NA TERENIE GMINY ŚWINNA	14
3.1	SFERA SPOŁECZNA	15
3.1.1	DEMOGRAFIA	16
3.1.2	POMOC SPOŁECZNA	18
3.1.3	PRZESTĘPCZOŚĆ	25
3.1.4	RYNEK PRACY	27
3.2	SFERA GOSPODARCZA	29
3.3	SFERA FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNA	31
3.4	SFERA TECHNICZNA	33
3.5	SFERA ŚRODOWISKOWA	34
4	WYBÓR OBSZARU ZDEGRADOWANEGO W GMINIE ŚWINNA	35
5	WYZNACZENIE OBSZARU REWITALIZOWANEGO NA TERENIE GMINY ŚWINNA	37
5.1	ANALIZA DANYCH NA POTRZEBY WYZNACZENIA OBSZARU REWITALIZOWANEGO	37
5.1	SFERA SPOŁECZNA	38
5.1.1	DEMOGRAFIA	38
5.1.2	POMOC SPOŁECZNA	39
5.1.3	PRZESTĘPCZOŚĆ	44
5.1.4	RYNEK PRACY	46
5.2	SFERA GOSPODARCZA	47
5.3	SFERA FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNA	49
5.4	SFERA TECHNICZNA	51
5.5	SFERA ŚRODOWISKOWA	52
5.6	PODSUMOWANIE ANALIZY DANYCH NA POTRZEBY WYZNACZENIA OBSZARU REWITALIZOWANEGO	53
5.7	WYZNACZENIE OBSZARU REWITALIZOWANEGO	55

6 ANALIZA PROBLEMÓW I POTENCJAŁÓW OBSZARU DO REWITALIZACJI.....	56
6.1 CHARAKTERYSTYKA PODOBSZARÓW DO REWITALIZACJI	56
6.1.1 PODOBSZAR REWITALIZOWANY NR 1 – PEWEŁ ŚLEMIEŃSKA.....	56
6.1.2 PODOBSZAR REWITALIZOWANY NR 2 – PRZYŁĘKÓW.....	60
6.2 ANALIZA SWOT PODOBSZARÓW REWITALIZACJI	62
7 ZGODNOŚĆ PROGRAMU REWITALIZACJI Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI.....	67
7.1 DOKUMENTY NA SZCZEBLU PONADKRAJOWYM.....	67
7.1.1 STRATEGIA „EUROPA 2020”.....	67
7.2 DOKUMENTY NA SZCZEBLU KRAJOWYM	69
7.2.1 DŁUGOOKRESOWA STRATEGIA ROZWOJU KRAJU - POLSKA 2030.....	69
7.2.2 ŚREDNIOOKRESOWA STRATEGIA ROZWOJU KRAJU (DO 2020 ROKU).....	70
7.2.3 KRAJOWA STRATEGIA ROZWOJU REGIONALNEGO 2010-2020	71
7.2.4 STRATEGIA ROZWOJU KAPITAŁU LUDZKIEGO 2020	72
7.2.5 NARODOWA STRATEGIA INTEGRACJI SPOŁECZNEJ	73
7.2.6 KONCEPCJA PRZESTRZENNEGO ZAGOSPODAROWANIA KRAJU 2030.....	73
7.2.7 KRAJOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA UBÓSTWU I WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU 2020.....	74
7.2.8 KRAJOVA POLITYKA MIEJSKA 2023.....	74
7.3 DOKUMENTY NA SZCZEBLU PONADREGIONALNYM	75
7.3.1 STRATEGIA DLA ROZWOJU POLSKI POŁUDNIOWEJ W OBSZARZE WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO I ŚLĄSKIEGO DO ROKU 2020	76
7.4 DOKUMENTY NA SZCZEBLU REGIONALNYM	76
7.4.1 STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO „ŚLĄSKIE 2020+”.....	76
7.4.2 REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO NA LATA 2014- 2020.....	77
7.4.3 STRATEGIA POLITYKI SPOŁECZNEJ WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO NA LATA 2006-2020	78
7.4.4 PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM NA LATA 2014-2020	79
7.4.5 ŚLĄSKI PROGRAM OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO NA LATA 2013-2020	80
7.4.6 PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO 2020+	80
7.5 DOKUMENTY NA SZCZEBLU LOKALNYM	81

7.5.1	STRATEGIA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO POWIATU ŻYWIECKIEGO NA LATA 2006-2020.....	81
7.5.2	STRATEGIA ROZWOJU GMINY ŚWINNA NA LATA 2015 - 2022	82

8 ZAŁOŻENIA REALIZACJI LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI GMINY ŚWINNA DO ROKU 2023 84

8.1	WIZJA OBSZARU REWITALIZOWANEGO	84
8.2	CEL STRATEGICZNY, CELE OPERACYJNE ORAZ KIERUNKI DZIAŁAŃ REWITALIZACYJNYCH W GMINIE ŚWINNA WRAZ Z OPISEM PROJEKTÓW REWITALIZACYJNYCH	86
8.3	WYBÓR PROJEKTÓW REWITALIZACYJNYCH	88
8.3.1	POWIĄZANIA PROJEKTÓW REWITALIZACYJNYCH Z PROBLEMAMI ZIDENTYFIKOWANYMI NA OBSZARZE REWITALIZOWANYM, CELAMI REWITALIZACJI ORAZ KIERUNKAMI DZIAŁAŃ.....	89
8.3.2	PROJEKTY PODSTAWOWE.....	90
8.3.3	PROJEKTY UZUPEŁNIAJĄCE	113

9 ŹRÓDŁA FINANSOWANIA I HARMONOGRAM REALIZACJI PROJEKTÓW 124

10 KOMPLEMENTARNOŚĆ 128

10.1	KOMPLEMENTARNOŚĆ PRZESTRZENNA	128
10.2	KOMPLEMENTARNOŚĆ PROBLEMOWA	129
10.3	KOMPLEMENTARNOŚĆ PROCEDURALNO-INSTYTUCJONALNA.....	129
10.4	KOMPLEMENTARNOŚĆ MIĘDZYOKRESOWA	129
10.5	KOMPLEMENTARNOŚĆ ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA	130

11 SYSTEM ZARZĄDZANIA LOKALNYM PROGRAMEM REWITALIZACJI ORAZ MONITOROWANIE I OCENA STOPNIA OSIĄGNIĘCIA CELÓW REWITALIZACJI 131

12 ZASADY WSPÓŁPRACY Z PARTNERAMI 137

13 PARTYCYPACJA I KOMUNIKACJA SPOŁECZNA..... 139

14 SPIS TABEL 142

15 SPIS RYSUNKÓW..... 144

1 WPROWADZENIE

Rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie programu rewitalizacji.

Interesariuszami rewitalizacji są w szczególności:

- a) wszyscy mieszkańcy gminy, w tym obszaru rewitalizacji, oraz właściciele, użytkownicy wieczystości nieruchomości, podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze rewitalizacji, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe;
- b) podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą;
- c) podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pożytku publicznego i grupy nieformalne;
- d) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne;
- e) organy władzy publicznej;
- f) inne podmioty realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.

Rewitalizacja staje się kluczowym procesem rozwoju gmin, przeciwdziałając negatywnym zjawiskom oraz stymulując pozytywne zmiany społeczne i gospodarcze. Służy m.in. zwalczaniu różnych niekorzystnych procesów, np. pogłębiania się ubóstwa, bezrobocia, migracji i innych problemów społecznych, dotyczących wytypowanych części gminy, w powiązaniu z poprawą warunków do rozwoju gospodarczego (np. nowe miejsca pracy), rozwoju infrastruktury publicznej (np. sieci komunikacji publicznej, dróg i parkingów itp.) oraz poprawy stanu środowiska (np. zwalczanie tzw. niskiej emisji, likwidacja nielegalnych wysypisk śmieci itp.). Aktualnie rewitalizacja priorytetowo traktuje obszary z dominującą funkcją mieszkaniową, dla których powinny zostać zaplanowane zarówno działania prowadzące do zmian w infrastrukturze, jak też działania wpływające na zmiany społeczne. Dynamizacja przeobrażeń infrastrukturalnych w miastach i pozostałych gminach oraz odejście od projektów typowo inwestycyjnych na rzecz wspólnych działań z mieszkańcami i dla mieszkańców – to tylko niektóre aspekty nowego spojrzenia na rewitalizację.

Zgodnie z przepisami prawa, rewitalizacją można objąć obszar do 20% powierzchni gminy, zamieszkiwany przez co najwyżej 30% ludności gminy. Działania rewitalizacyjne należy

wdrażać na podstawie gminnego programu rewitalizacji, poprzez interesariuszy rewitalizacji. W procesie rewitalizacji istotny jest dialog z lokalną społecznością i wszystkimi innymi grupami, które są w niego włączone. Szczególnie istotne dla skutecznej rewitalizacji jest stworzenie atmosfery sprzyjającej dobrej współpracy na terenie gminy. Ważne jest określenie potrzeb i oczekiwań wobec zmian rewitalizacyjnych, a także problemów i sposobów ich rozwiązania, w które cała społeczność lokalna powinna się zaangażować.

Przyczyny i skutki procesu rewitalizacji wykraczają poza obszar bezpośredniego prowadzenia działań i mają szerszy kontekst społeczny i terytorialny. Rewitalizacja to zadanie bardzo ważne dla całej społeczności lokalnej, a przede wszystkim dla mieszkańców tych terenów gminy, gdzie występuje najwięcej problemów społecznych, gospodarczych czy środowiskowych. Przygotowanie programu rewitalizacji jest również niezwykle istotne z punktu widzenia aplikowania przez gminę o środki unijne.

Dobrze prowadzona rewitalizacja powinna kłaść nacisk na kompleksowe, zintegrowane podejście do rozwiązywania zidentyfikowanych problemów lokalnych. Podejmowana interwencja musi być wieloaspektową odpowiedzią na lokalnie występujący kryzys. Ma stanowić zespół działań zmierzających do pełnego przywrócenia do życia konkretnego obszaru. Jednym z celów interwencji jest pomoc w zakresie odzyskania przez słabsze grupy społeczne zdolności do reintegracji na rynku pracy i uczestnictwa w sferze konsumpcji, kultury i rekreacji.

Aktualne podejście do rewitalizacji wyraźnie akcentuje potrzebę uwzględnienia w tym działaniu skoordynowanych, zintegrowanych przedsięwzięć w różnej skali i o różnym zakresie, realizujących szerszą wizję odnowy gminy oraz wspierających powiązania przestrzenne skorelowane z szerszym otoczeniem. Odchodzi się zatem w rewitalizacji od różnorodnych, punktowych, oderwanych od siebie działań, skupionych głównie na zmianach w obszarze infrastruktury. Obecnie rewitalizacja to nie tylko przebudowa lub adaptacja budynków, ale przede wszystkim rozwiązywanie problemów społecznych, poprawa warunków mieszkaniowych, poprawa estetyki oraz funkcjonalności przestrzeni publicznych, jak również zwiększanie atrakcyjności gospodarczej.

2 METODYKA DELIMITACJI OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI W GMINIE ŚWINNA

Diagnoza obszaru zdegradowanego i rewitalizowanego w Gminie Świnna, przygotowana została w oparciu o wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 z dnia 2 sierpnia 2016 roku, wydane przez Ministra Rozwoju.

Nie zastosowano ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2015 r. poz. 1777 z późn. zm.) na podstawie artykułu 52. Zastosowano również wytyczne wynikające z dokumentu: „Zasady wsparcia rewitalizacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020” ze stycznia 2017 roku.

Celem diagnozy było ustalenie, które części Gminy Świnna powinny zostać zakwalifikowane jako obszary zdegradowane lub w stanie kryzysowym, jak również wytypowanie obszarów do rewitalizacji. Stan kryzysowy obszaru oznacza, że na określonym terenie występuje koncentracja negatywnych zjawisk społecznych (w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości lub kapitału społecznego, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym) w powiązaniu z negatywnymi zjawiskami w przynajmniej jednej z następujących sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej.

Za obszar rewitalizowany w diagnozie uznano część obszaru zdegradowanego, cechującą się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk (przede wszystkim społecznych; z uwzględnieniem pozostałych problemów: gospodarczych, środowiskowych, przestrzennych). Jest to obszar, na którym – z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego – gmina zamierza prowadzić rewitalizację. Przyjęto, że zarówno obszar zdegradowany, jak też obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, przy czym obszar rewitalizowany może obejmować łącznie tereny o powierzchni nie większej niż 20% powierzchni gminy oraz być zamieszkały przez nie więcej niż 30% mieszkańców gminy.

W procesie wyznaczania obszaru zdegradowanego i rewitalizowanego jako szczególnie istotne uwzględniono następujące czynniki:

- a) koncentracja negatywnych zjawisk mierzona liczbą wskaźników odnoszących się do zidentyfikowanych czynników ocenionych negatywnie (pod uwagę brano przede

wszystkim zjawiska społeczne, a w dalszej kolejności problemy gospodarcze, funkcjonalno-przestrzenne, techniczne i środowiskowe);

b) znaczenie danego obszaru dla rozwoju lokalnego.

Proces diagnozy podzielono na dwa etapy:

- a) wyznaczenie obszaru zdegradowanego, za który uznano te obszary gminy, gdzie występuje wysoka koncentracja problemów społecznych, takich jak np. bezrobocie, korzystanie z pomocy społecznej, dożywianie oraz współwystępujących z nimi innych problemów: gospodarczych, środowiskowych, techniczno- infrastrukturalnych itp.;
- b) wyznaczenie obszaru rewitalizowanego, za który uznano te obszary gminy, gdzie koncentracja powyższych problemów jest najwyższa, przy założeniu, że obszar rewitalizowany to nie więcej niż 20% powierzchni gminy, zamieszkały przez nie więcej niż 30% mieszkańców gminy.

W procesie diagnozy wykorzystano następujące źródła danych:

- a) dane ilościowe i dane jakościowe uzyskane od poszczególnych jednostek organizacyjnych Gminy Świnna, jak również zaczerpnięte z ogólnodostępnych źródeł;
- b) wnioski z trzech spotkań, służących wyznaczeniu mapy problemów i potencjałów;
- c) wnioski z trzech spotkań roboczych i konsultacyjnych dotyczących wyznaczenia granic obszaru do rewitalizacji i zdegradowanego,
- d) wnioski z warsztatów architektoniczno-urbanistycznych;
- e) indywidualne opinie lokalnych liderów oraz mieszkańców;
- f) wnioski z dodatkowego działania partycypacyjnego warsztaty z młodzieżą, seniorami i przedstawicielami polityki społecznej w gminie,
- g) wnioski ze spotkań Zespołu Projektowego z udziałem ekspertów zewnętrznych.

W ujęciu przestrzennym analizę prowadzono jednopoziomowo:

- a) Dokonano agregacji uzyskanych danych, przyjmując podział administracyjny gminy, tj. na sołectwa: Świnna, Trzebinia, Peweł Mała, Peweł Ślemeńska, Przyłęków, Rychwałdek. Następnie dzięki analizie ilościowej i jakościowej zebranych danych wyłoniono obszary, na których dochodzi do kumulacji problemów społecznych, jak również innych powiązanych z nimi problemów tj. gospodarczych, środowiskowych i przestrzennych. W wyniku tych analiz zdefiniowano obszar zdegradowany.
- b) W ramach drugiego etapu diagnozy wykorzystano zbliżony poziom agregacji danych. Dążono do wyznaczenia tych obszarów, gdzie występuje najwyższa koncentracja analizowanych problemów. Z uwagi na fakt, iż obszar gminy jest stosunkowo

jednorodny przestrzennie oraz zbliżony powierzchniowo wyznaczenie obszaru rewitalizacji również prowadzono w oparciu o granice administracyjne – w podziale na sołectwa.

W oparciu o pogłębioną analizę występujących na obszarze zdegradowanym problemów społecznych w powiązaniu z problemami gospodarczymi, środowiskowymi i przestrzennymi wyznaczono obszar rewitalizowany nieprzekraczający 20% powierzchni gminy i zamieszkały przez nie więcej niż 30% mieszkańców gminy.

W procesie wyznaczania obszaru zdegradowanego analizowano w pierwszej kolejności czynniki (wskaźniki) społeczne wymienione w tabeli 1 w powiązaniu z innymi czynnikami wymienionymi w tabelach 2 i 3.

Tabela 1. Wykaz czynników (wskaźników) społecznych analizowanych w procesie diagnozy na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i rewitalizowanego na terenie Gminy Świnna¹.

CZYNNIKI SPOŁECZNE	
1)	Liczba urodzeń w 2016 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
2)	Liczba zgonów w 2016 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
3)	Liczba osób bezrobotnych ogółem w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
4)	Liczba osób długotrwale bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
5)	Liczba wykroczeń ogółem w 2016 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
6)	Liczba przestępstw przeciwko rodzinie w 2016 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
7)	Liczba aktów wandalizmu w 2016 w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
8)	Liczba osób uzależnionych od alkoholu i/lub objętych wsparciem z tego tytułu w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
9)	Liczba przestępstw przeciwko mieniu w 2016 na 100 mieszkańców,
10)	Liczba prowadzonych procedur niebieskich kart w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
11)	Liczba beneficjentów świadczeń pomocy społecznej - zasiłek stały w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
12)	Liczba beneficjentów świadczeń pomocy społecznej - zasiłek okresowy w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
13)	Liczba beneficjentów świadczeń pomocy społecznej - zasiłek celowy w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
14)	Liczba beneficjentów świadczeń pomocy społecznej - zasiłek na dożywianie w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
15)	Pomoc społeczna przyznawana ze względu na niepełnosprawność w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
16)	Pomoc społeczna przyznawana ze względu na uzależnienia w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
17)	Pomoc społeczna ze względu na długotrwałą chorobę w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
18)	Niezaradność opiekuńczo-wychowawcza w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
19)	Liczba rodzin korzystająca z pomocy asystenta rodziny w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
20)	Ubóstwo w przeliczeniu na 100 mieszkańców.

Źródło: Opracowanie własne.

¹ Dane za rok 2016.

Tabela 2. Wykaz czynników (wskaźników) gospodarczych i funkcjonalno–przestrzennych analizowanych w procesie diagnozy na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie Gminy Świnna².

CZYNNIKI GOSPODARCZE
<ol style="list-style-type: none"> 1) Liczba osób nie przekraczających kwoty wolnej od podatku (PIT-37) w 2016 w przeliczeniu na 100 mieszkańców, 2) Liczba zawieszonych działalności gospodarczych w przeliczeniu na 100 osób, 3) Liczba aktywnych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 osób, 4) Liczba nowo utworzonych działalności gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców.
CZYNNIKI FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNE
<ol style="list-style-type: none"> 1) Liczba obiektów kulturalno-sportowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców, 2) Udział powierzchni nieużytków należących do gminy do ogólnej powierzchni obszaru, 3) Liczba kolizji drogowych w 2016 w przeliczeniu na 100 mieszkańców.

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 3. Wykaz czynników (wskaźników) technicznych i środowiskowych analizowanych w procesie diagnozy na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie Gminy Świnna³.

CZYNNIKI TECHNICZNE
<ol style="list-style-type: none"> 1) Liczba nieruchomości podłączonych do kanalizacji w przeliczeniu na 100 mieszkańców, 2) Liczba nieruchomości podłączonych do sieci wodociągowej w przeliczeniu na 100 mieszkańców.
CZYNNIKI ŚRODOWISKOWE
<ol style="list-style-type: none"> 1) Uciążliwość ruchu tranzytowego dla środowiska, 2) Liczba budynków pokrytych azbestem w przeliczeniu na 100 mieszkańców.

Źródło: Opracowanie własne.

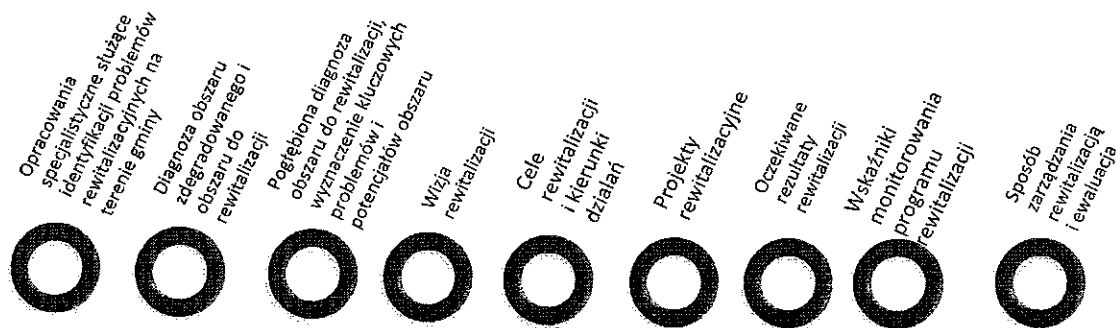
² Dane za rok 2017.

³ Dane za rok 2017.

Dla uzyskania skali porównawczej wszystkie czynniki analizowano w przeliczeniu na wskaźniki odnoszące się do 100 mieszkańców, porównując je następnie z przeciętną wartością danego wskaźnika na poziomie gminy.

Na etapie opracowywania diagnozy obszaru zdegradowanego i rewitalizowanego prowadzono działania partycypacyjne i konsultacje społeczne mające na celu włączenie jak najszerszego grona mieszkańców w prace nad diagnozą. Działania te pozwoliły w sposób racjonalny i spójny wyłonić obszar zdegradowany i obszar rewitalizowany na terenie Gminy Świnna, jak też opracować jego pogłębioną diagnozę.

Rysunek 1. Główne elementy Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Świnna do roku 2023.

Źródło: Opracowanie własne.

Analiza problemów i potencjałów obszaru rewitalizacji służy zdefiniowaniu celów rewitalizacji, które powinny znaleźć odbicie w projektowanych przedsięwzięciach. Projekty zakwalifikowane do programu rewitalizacji podzielono na:

- projekty podstawowe o wysokim stopniu gotowości do realizacji, a zarazem o kluczowym znaczeniu dla powodzenia procesów rewitalizacyjnych;
- projekty uzupełniające o charakterze wspierającym, oddziałujące pośrednio na rozwiązanie problemów społecznych na obszarze rewitalizowanym lub oddziałujące bezpośrednio na ten obszar pod względem społecznym, jednakże jeszcze nie uszczegółowione pod względem wykonalności organizacyjnej, technicznej i finansowej.

3 WYZNACZENIE OBSZARU ZDEGRADOWANEGO NA TERENIE GMINY ŚWINNA

Ten etap diagnozy zmierzał do wyznaczenia obszaru zdegradowanego na terenie Gminy Świnna poprzez zidentyfikowanie obszarów, na których występują problemy społeczne (np. uzależnienia, zasilki, bezrobocie), w powiązaniu z problemami środowiskowymi oraz gospodarczymi i techniczno-infrastrukturalnymi. Analizę przeprowadzono w ujęciu przestrzennym, dokonując agregacji danych oraz przyjmując podział gminy na sołectwa.

Występowanie zjawisk kryzysowych – głównie w sferze społecznej, jak również w sferach przestrzeni, gospodarki i środowiska – stanowi podstawę dla delimitacji obszarów zdegradowanych w gminie. Miejsca szczególnej koncentracji wyżej wymienionych zjawisk determinują z kolei potrzeby rewitalizacyjne, a tym samym są bazą dla delimitacji obszaru rewitalizowanego.

To na tym obszarze konieczne jest podjęcie skoncentrowanych i wycelowanych działań, które przyczynią się do rozwiązania stwierdzonych problemów, wpłyną korzystnie na poprawę jakości życia mieszkańców oraz – per saldo – staną się katalizatorem procesów rozwojowych w skali całej gminy. Poniżej przedstawiono wybrane problemy społeczne oraz pozostałe problemy zidentyfikowane na terenie Gminy Świnna. Wszystkie analizowane czynniki ujęto w tabelach.

3.1 Sfera społeczna

Rewitalizacja to wieloletni proces podejmowania spójnych, zintegrowanych działań, związanych z zatrzymaniem rozwoju negatywnych tendencji głównie w sferze społecznej, przeciwdziałaniem patologiom i wykluczeniu społecznemu oraz poprawą bezpieczeństwa. Bardzo ważne jest by w podejmowanych działaniach uwzględniać elementy związane z pobudzaniem aktywności społecznej i kulturowej zmierzające do rozwoju kapitału ludzkiego oraz budowania społeczeństwa obywatelskiego. Kompleksowość procesów rewitalizacyjnych powinna obejmować przede wszystkim odnowienie potencjału społecznego poprzez wyrównywanie dysproporcji w jakości życia, poprzez: eliminację ubóstwa, ograniczanie nierówności społecznych, produktywnie zatrudnienie oraz integrację społeczną. Działania w ramach rewitalizacji powinny skupiać się na elementach związanych z podnoszeniem poziomu wykształcenia, a przez to zwiększenie kreatywności mieszkańców, ich zdolności do innowacji, a w konsekwencji podnoszenie konkurencyjności. Rozwój zdolności adaptacyjnych w kontaktach społecznych i gospodarczych, poprzez odpowiedni system opiekuńczy i edukacyjny wpływa na efektywność procesów rewitalizacyjnych. Dlatego bardzo ważne jest zidentyfikowanie problemów w sferze społecznej, które dotyczą określone społeczności lokalne oraz różne grupy interesariuszy mieszkańców lub użytkowników danego obszaru. To właśnie społeczność jest fundamentem zmian i najważniejszym czynnikiem sukcesu w procesie rewitalizacji, stąd jej problemy i potrzeby w obszarze jakości życia – są kluczowe.

3.1.1 Demografia

W 2014 r. liczba mieszkańców Gminy Świnna wyniosła łącznie 8059 osób, z tego najwięcej mieszkańców przypadało na miejscowość Świnna, a najmniej na sołectwo Przyłęków. Liczba kobiet na terenie Gminy w 2014 r. wyniosła 4175 osób, co stanowi ok. 51,8% wszystkich mieszkańców Gminy. Biorąc pod uwagę wiek mieszkańców Gminy, według danych Urzędu Gminy Świnna, dominują osoby w wieku 30-34 lat, jest ich 7,8%. Co dziesiąty mieszkaniec, to osoba po 70 roku życia. Niestety od 2014 r. odnotowuje się ujemny przyrost naturalny, co jest niepokojącym zjawiskiem, w stosunku do trzech poprzednich lat, kiedy był dodatni. Jeśli sytuacja taka się utrzyma będzie to miało niekorzystny wpływ na sferę społeczną w Gminie Świnna. W 2014 r. w obrębie Gminy Świnna zawarto 77 związków małżeńskich. Liczba ta zwiększyła się w stosunku do roku poprzedniego, jednakże w latach 2010-2012 zawartych związków małżeńskich było więcej. Liczba rozwodów na przestrzeni ostatnich lat kształtuje się na podobnym poziomie. W 2014 r. liczba rozwodów osiągnęła poziom 15. W kolejnych latach obserwuje się tendencję wzrostową rozwodów wśród mieszkańców gminy Świnna. W 2013 r. w strukturze ludności zamieszkującej Gminę Świnna dominowały osoby w wieku produkcyjnym – 62,4% ogółu ludności. Ludność w wieku przedprodukcyjnym to 21,1 % ogółu ludności, zaś w wieku poprodukcyjnym 16,5 %. Niekorzystnym zjawiskiem jest rosnący udział osób w wieku poprodukcyjnym, a malejący udział osób w wieku przedprodukcyjnym. Świadczy to o starzejącym się społeczeństwie oraz o fakcie spadku liczby urodzeń. W 2013 r. wskaźnik dla ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym wyniósł 62,07 % i wielkość ta niestety na przestrzeni ostatnich lat rośnie. Liczba osób w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym wyniosła aż 87,7 %, prowadzi to do sformułowania następujących wniosków:

- W Gminie, proporcjonalnie mała grupa osób w wieku produkcyjnym (61,7 %) utrzymuje stosunkowo znaczną grupę osób nieprodukcyjnych (38,3 %). Jest to sytuacja niekorzystna.
- Niski udział osób w wieku przedprodukcyjnym (20,4 %) rodzi obawę niskiego dopływu liczby osób na rynek pracy.

Diagnoza procesów demograficznych na obszarze Gminy Świnna w podziale na poszczególne sołectwa została wykonana na podstawie danych odnoszących się do liczby urodzeń oraz liczby zgonów w 2016 roku, co prezentuje poniższa tabela.

Tabela 4. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – demografia.

	Liczba urodzeń w 2016 roku	Liczba urodzeń w 2016 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba zgonów w 2016 roku	Liczba zgonów w 2016 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców
Świnna	20	0,99	15	0,74
Trzebinia	15	0,87	14	0,81
Pewel Mała	13	0,86	10	0,66
Pewel Ślemieńska	10		16	
Przyłęków	2		5	
Rychwałdek	8	0,95	6	0,71
Średnia dla Gminy		0,85		0,83

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy w Świnnej.

Na podstawie danych demograficznych zostały opracowane poszczególne wskaźniki obrazujące sytuację demograficzną poszczególnych obszarów. Są to takie wskaźniki jak: liczba urodzeń w przeliczeniu na 100 mieszkańców oraz liczba zgonów na 100 mieszkańców w poszczególnych sołectwach w roku 2016. W Gminie Świnna w zakresie zjawisk demograficznych odnotowuje się szczególnie negatywne tendencje w obszarze Pewli Ślemieńskiej i Przyłękowa.

3.1.2 Pomoc społeczna

Według danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świnnej, w 2014 r., liczba rodzin objętych pomocą społeczną wyniosła 285 (łączna liczba osób w rodzinach – 893). Dane te niestety uległy pogorszeniu w stosunku do poprzednich dwóch lat. Biorąc pod uwagę poszczególne miejscowości, łączna liczba osób w rodzinach objętych pomocą społeczną w 2014 r. prezentuje się następująco:

- Trzebinia – 285 osób (16,0 % wszystkich mieszkańców)
- Świnna – 250 osób (12,3 % wszystkich mieszkańców)
- Przyłęków – 40 osób (11,5 % wszystkich mieszkańców)
- Pewel Mała – 83 osoby (5,5 % wszystkich mieszkańców)
- Rychwałdek – 75 osób (9,0 % wszystkich mieszkańców)
- Pewel Ślemieńska – 160 osób (10,0 % wszystkich mieszkańców)

Z danych tych wynika, że najwięcej osób korzysta z pomocy Ośrodka w miejscowościach Trzebinia i Świnna, najmniej natomiast w Peweli Małej. Główną przyczyną wystąpienia do GOPS-u z wnioskiem o pomoc jest ubóstwo i bezrobocie. Na dalszych miejscach wymienić należy niepełnosprawność i długotrwałą lub ciężką chorobę.

Analizując rozdział dotyczący sfery społecznej można wyciągnąć następujące wnioski:

- W 2014 r. odnotowano spadek liczby mieszkańców, w stosunku do roku poprzedniego.
- Wśród mieszkańców dominują osoby w przedziale wiekowym między 30 a 34 lata oraz osoby powyżej 70 roku życia.
- W ciągu ostatnich lat, obserwuje się ujemny przyrost naturalny, co jest niepokojącym trendem. Niekorzystny jest także ogólny spadek liczby urodzeń.
- Na przestrzeni ostatnich lat, występuje ujemne saldo migracji (z wyjątkiem roku 2013).
- W 2014 r. liczba zawieranych małżeństw była wyższa niż w poprzednim roku. Liczba rozwodów jest od lat na podobnym poziomie.
- W Gminie, proporcjonalnie mała grupa osób w wieku produkcyjnym (61,7 %) utrzymuje stosunkowo znaczną grupę osób nieprodukcyjnych (38,3 %). Jest to sytuacja niekorzystna.

- Niski udział osób w wieku przedprodukcyjnym (20,4 %) rodzi obawę niskiego dopływu liczby osób na rynek pracy.

- Na przestrzeni ostatnich lat odnotować można spadek liczby osób bezrobotnych.

- Największy problem z bezrobociem jest w miejscowości Przyłęków, a najmniejszy w Rychwałdku. Dodatkowo też, pomimo ogólnego spadku liczby osób bezrobotnych na terenie Gminy, Przyłęków jest miejscowością, w której liczba tych osób wzrasta. Niestety nadal utrzymuje się zjawisko, iż w grupie osób bezrobotnych dominują osoby długotrwale bezrobotne, w 2014 r. ich udział wyniósł 53,3%. Niepokojący jest również fakt, iż liczba tych osób wzrasta.

- Rośnie liczba rodzin i osób korzystających z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Główną przyczyną wystąpienia do GOPS-u z wnioskiem o pomoc jest ubóstwo i bezrobocie.

Na podstawie zgromadzonych danych z GOPS w Świnnej zostały opracowane poszczególne wskaźniki obrazujące sytuację społeczną poszczególnych sołectw. Zjawiska społeczne związane bezpośrednio ze sferą pomocy społecznej zostały przedstawione za pomocą wskaźników zamieszczonych w tabelach poniżej.

Tabela 5. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – pomoc społeczna.

	Liczba osób uzależnionych od alkoholu i/lub objętych wsparciem z tego tytułu	Liczba osób uzależnionych od alkoholu i/lub objętych wsparciem z tego tytułu w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba prowadzonych procedur niebieskich kart	Liczba prowadzonych procedur niebieskich kart w przeliczeniu na 100 mieszkańców
Świnna	4	0,20	5	0,25
Trzebinia	12		2	0,12
Pewel Mała	3	0,20	2	0,13
Pewel Ślemieńska	22		8	
Przyłęków	0	0,00	2	
Rychwałdek	3	0,36	0	0,00
Średnia dla Gminy		0,55		0,24

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GOPS w Świnnej.

Najwięcej osób uzależnionych od alkoholu i/lub objętych wsparciem z tego tytułu zamieszkuje sołectwa Trzebinia oraz Peweł Ślemieńska. W przeliczeniu na 100 mieszkańców najwięcej procedur niebieskich kart prowadzonych jest na terenie sołectw Peweł Ślemieńska, Przyłęków oraz Świnna.

Tabela 6. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – pomoc społeczna.

	Liczba beneficjentów świadczeń pomocy społecznej - zasiłek stały	Liczba beneficjentów świadczeń pomocy społecznej - zasiłek stały w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba beneficjentów świadczeń pomocy społecznej - zasiłek okresowy	Liczba beneficjentów świadczeń pomocy społecznej - zasiłek okresowy w przeliczeniu na 100 mieszkańców
Świnna	7	0,35	6	0,30
Trzebinia	2	0,12	4	0,23
Peweł Mała	3	0,20	3	0,20
Peweł Ślemieńska	8		11	
Przyłęków	7		2	
Rychwałdek	2	0,24	4	
Średnia dla Gminy		0,36		0,38

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GOPS w Świnnej.

Najwięcej osób pobierających zasiłki stałe zamieszkuje na terenie sołectw Peweł Ślemieńska, Świnna oraz Przyłęków. W przeliczeniu na 100 mieszkańców najwięcej osób korzystających z pomocy społecznej w postaci zasiłków okresowych zamieszkuje sołectwa Peweł Ślemieńska, Przyłęków oraz Rychwałdek.

Tabela 7. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – pomoc społeczna.

	Liczba beneficjentów świadczeń pomocy społecznej - zasilek celowy	Liczba beneficjentów świadczeń pomocy społecznej - zasilek celowy w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba beneficjentów świadczeń pomocy społecznej - zasilek na dożywianie	Liczba beneficjentów świadczeń pomocy społecznej - zasilek na dożywianie w przeliczeniu na 100 mieszkańców
Świnna	16		20	0,99
Trzebinia	15		25	
Pewel Mała	8	0,53	15	1,00
Pewel Ślemieńska	12	0,76	30	
Przyłęków	1	0,30	1	0,30
Rychwałdek	5	0,59	9	1,07
Średnia dla Gminy		0,71		1,25

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GOPS w Świnnej.

Najwięcej osób pobierających zasiłki celowe zamieszkuje na terenie sołectwa Świnna, Trzebinia oraz Peweł Ślemieńska. W przeliczeniu na 100 mieszkańców najwięcej osób korzystających z pomocy społecznej w zakresie zasiłków na dożywianie zamieszkuje sołectwa Trzebinia oraz Peweł Ślemieńską.

Tabela 8. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – pomoc społeczna.

	Pomoc społeczna przyznawana ze względu na niepełnosprawność	Pomoc społeczna przyznawana ze względu na niepełnosprawność w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Pomoc społeczna przyznawana ze względu na uzależnienia	Pomoc społeczna przyznawana ze względu na uzależnienia w przeliczeniu na 100 mieszkańców
Świnna	22	1,09	4	0,20
Trzebinia	14	0,81	12	
Pewel Mała	11	0,73	3	0,20
Pewel Ślemieńska	32		22	
Przyłęków	3	0,91	0	0,00
Rychwałdek	5	0,59	3	0,36
Średnia dla Gminy		1,09		0,55

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GOPS w Świnnej.

Nateżenie zjawiska powyżej średniej gminnej w zakresie pomocy społecznej przyznawanej ze względu na niepełnosprawność w przeliczeniu na 100 mieszkańców występuje na terenie sołectwa Peweł Ślemieńska. Najwięcej osób korzystających z pomocy społecznej przyznawanej ze względu na uzależnienia zamieszkuje sołectwa Peweł Ślemieńska oraz Trzebinie.

Tabela 9. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – pomoc społeczna.

	Pomoc społeczna ze względu na długotrwałą chorobę	Pomoc społeczna ze względu na długotrwałą chorobę w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Pomoc społeczna ze względu na ubóstwo	Pomoc społeczna ze względu na ubóstwo w przeliczeniu na 100 mieszkańców
Świnna	15	0,74	13	0,64
Trzebinia	17		17	
Pewel Mała	11	0,73	8	0,53
Pewel	15		26	
Ślemieńska				
Przyłęków	3		0	0,00
Rychwałdek	8		8	
Średnia dla Gminy		0,86		0,90

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GOPS w Świnnej.

Natężenie zjawiska powyżej średniej gminnej w zakresie pomocy społecznej przyznawanej z uwagi na długotrwałą chorobę w przeliczeniu na 100 mieszkańców występuje na terenie sołectwa Rychwałdek, Przyłęków, Peweł Ślemieńska oraz Trzebinia. Natomiast natężenie zjawiska powyżej średniej gminnej w zakresie pomocy społecznej przyznawanej z uwagi na ubóstwo w przeliczeniu na 100 mieszkańców występuje na terenie sołectwa Peweł Ślemieńska, Trzebinia oraz Rychwałdek.

Tabela 10. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – pomoc społeczna.

	Pomoc społeczna z uwagi na niezaradność opiekuńczo-wychowawczą	Pomoc społeczna z uwagi na niezaradność opiekuńczo-wychowawczą w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba rodzin korzystająca z pomocy asystenta rodziny	Liczba rodzin korzystająca z pomocy asystenta rodziny w przeliczeniu na 100 mieszkańców
Świnna	2		4	
Trzebinia	0	0,00	0	0,00
Pewel Mała	0	0,00	1	0,07
Pewel Ślemieńska	3		4	
Przyłęków	0	0,00	1	
Rychwałdek	1		2	
Średnia dla Gminy		0,08		0,15

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GOPS w Świnnej.

Najwięcej osób korzystających z pomocy społecznej z uwagi na niezaradność opiekuńczo-wychowawczą zamieszkuje sołectwo Peweł Ślemieńska. W przeliczeniu na 100 mieszkańców najwięcej rodzin korzystających z pomocy asystenta rodziny zamieszkuje sołectwa Świnna, Peweł Ślemieńska, Przyłęków oraz Rychwałdek.

3.1.3 Przestępczość

Tabela 11. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – przestępczość.

	Liczba przestępstw przeciwko rodzinie w 2016 roku	Liczba przestępstw przeciwko rodzinie w 2016 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba przestępstw przeciwko mieniu w 2016	Liczba przestępstw przeciwko mieniu w 2016 na 100 mieszkańców
Świnna	0	0,00	4	0,00
Trzebinia	0	0,00	2	0,12
Pewel Mała	1		2	0,13
Pewel	1		0	0,00
Ślemieńska				
Przyłęków	0	0,00	3	0,15
Rychwałdek	0	0,00	0	0,00
Średnia dla Gminy		0,03		0,14

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Policji.

Zjawisko przestępstw w rodzinie zauważalne jest na terenie sołectw Pewel Ślemieńska oraz Pewel Mała. Najwięcej przestępstw przeciwko mieniu odnotowuje się na terenie sołectwa Świnna. W przeliczeniu na 100 mieszkańców najwięcej przestępstw przeciwko mieniu występuje na terenie sołectw Świnna oraz Przyłęków. Natężenie zjawiska powyżej średniej gminnej występuje na terenie sołectw Świnna oraz Przyłęków.

Tabela 12. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – przestępczość.

	Liczba kradzieży do 400 zł w 2016	Liczba kradzieży do 400 zł w 2016 w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba wykroczeń ogółem w 2016	Liczba wykroczeń ogółem w 2016 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców
Świnna	1,00	0,05	23,00	
Trzebinia	1,00		9,00	0,52
Pewel Mała	1,00		29	
Pewel	0,00	0,00	12	0,76
Ślemieńska	0,00	0,00	2	0,61
Przyłęków	0,00	0,00	5	0,59
Rychwałdek	0,00	0,00		
Średnia dla Gminy		0,04		1,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Policji.

Zjawisko kradzieży odnotowuje się na obszarze sołectw Świnna, Trzebinia oraz Pewel Mała. Najwięcej wykroczeń ogółem występuje na obszarze Świnnej oraz Pewli Małej. W przeliczeniu na 100 mieszkańców najwięcej wykroczeń również występuje na obszarze Świnnej i Pewli Małej.

3.1.4 Rynek pracy

W 2014 r., według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Żywcu, zarejestrowane były łącznie z całej Gminy 272 osoby, to o 81 osób mniej niż w roku 2013 r. Spadek liczby osób bezrobotnych jest pozytywnym zjawiskiem, obserwowanym na przestrzeni ostatnich trzech lat. Liczba osób bezrobotnych w poszczególnych sołectwach kształtuje się następująco:

- Trzebinia – 51 (2,8 % wszystkich mieszkańców miejscowości)
- Świnna – 81 (4,0 % wszystkich mieszkańców miejscowości)
- Przyłęków – 24 (6,9 % wszystkich mieszkańców miejscowości)
- Pewel Mała – 41 (2,7 % wszystkich mieszkańców miejscowości)
- Rychwałdek – 22 (2,6 % wszystkich mieszkańców miejscowości)
- Pewel Ślemieńska – 53 (3,3 % wszystkich mieszkańców miejscowości).

Z danych tych wynika, iż największy problem z bezrobociem jest w miejscowości Przyłęków, a najmniejszy w Rychwałdku. Dodatkowo też, pomimo ogólnego spadku liczby osób bezrobotnych na terenie Gminy, Przyłęków jest miejscowością, w której liczba tych osób wzrasta. Pozytywnym zjawiskiem jest zmniejszający się udział kobiet w ogólnej liczbie osób bezrobotnych w Gminie, obecnie stanowią 48,8% wszystkich bezrobotnych.

W 2014 r. z punktu widzenia wykształcenia, w każdym sołectwie, wśród osób bezrobotnych dominują osoby z wykształceniem średnim zawodowym. Najmniej natomiast jest osób bezrobotnych legitymujących się wykształceniem średnim ogólnokształcącym i wyższym. Niestety nadal utrzymuje się zjawisko, iż w grupie osób bezrobotnych dominują osoby długotrwale bezrobotne, w 2014 r. ich udział wyniósł 53,3%. Niepokojący jest trend, iż na przestrzeni ostatnich lat liczba osób długotrwale bezrobotnych wzrasta.

Udział osób długotrwale bezrobotnych w poszczególnych miejscowościach kształtuje się następująco:

- Trzebinia – 49,0%
- Świnna – 62,9%
- Przyłęków – 50,0%
- Pewel Mała – 41,4%

- Rychwałdek – 45,4%

- Peweł Ślomieńska – 56,6%

Najgorszy wskaźnik dotyka Świnnej. Natomiast najmniej udział osób długotrwale bezrobotnych jest w Pewli Małej.

Tabela 13. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – rynek pracy.

	Liczba osób bezrobotnych ogółem	Liczba osób bezrobotnych ogółem w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba osób długotrwale bezrobotnych	Liczba osób długotrwale bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców
Świnna	55		22	1,09
Trzebinia	41	2,36	22	1,27
Peweł Mała	33	2,19	24	
Peweł Ślomieńska	47		14	0,89
Przyłków	6	1,83	5	
Rychwałdek	31		15	
Średnia dla Gminy		2,66		1,28

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Żywcu.

Na podstawie powyższych danych obserwuje się, iż najwięcej osób bezrobotnych zamieszkuje sołectwo Świnna. Natężenie powyżej średniej gminnej występuje na terenie sołectwa Świnna, Peweł Ślomieńska oraz Rychwałdek. Negatywne zjawisko związane z długotrwałym bezrobociem przejawia się przede wszystkim na terenie sołectw Peweł Mała, Przyłków oraz Rychwałdek.

3.2 Sfera gospodarcza

Tabela 14. Czynniki gospodarcze służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego.

	Liczba osób nie przekraczających kwoty wolnej od podatku (PIT-37) w 2016	Liczba osób nie przekraczających kwoty wolnej od podatku (PIT-37) w 2016 w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba zawieszonych działalności gospodarczych	Liczba zawieszonych działalności gospodarczych w przeliczeniu na 100 osób
Świnna	33	1,64	17	0,84
Trzebinia	47		10	0,58
Pewel Mała	35	2,32	10	0,66
Pewel	32	2,04	16	
Ślemieńska				
Przyłęków	20		3	
Rychwałdek	20		9	
Średnia dla Gminy		2,34		0,81

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu skarbowego w Żywcu oraz Urzędu Statystycznego w Katowicach.

Najwięcej osób nieprzekraczających kwoty wolnej od podatku (PIT-37) zamieszkuje obszar sołectwa Trzebinia. Natomiast w przeliczeniu na 100 mieszkańców najwięcej osób nieprzekraczających kwoty wolnej od podatku (PIT-37) zamieszkuje teren sołectwa Przyłęków, Trzebinia oraz Rychwałdek. Natężenie zjawiska powyżej średniej w zakresie liczby zawieszonych działalności gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców występuje na obszarach Pewli Ślemieńskiej, Rychwałdka i Przyłękowa.

Tabela 15. Czynniki gospodarcze służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego.

	Liczba aktywnych podmiotów gospodarczych	Liczba aktywnych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 osób	Liczba nowo utworzonych działalności gospodarczych	Liczba nowo utworzonych działalności gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców
Świnna	158	7,83	19	0,94
Trzebinia	92		9	0,52
Pewel Mała	151	10,03	6	
Pewel	70		3	
Ślemieńska				
Przyłęków	23	7,01	2	0,61
Rychwałdek	64	7,60	3	
Średnia dla Gminy		6,98		0,53

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu skarbowego w Żywcu oraz Urzędu Statystycznego w Katowicach.

Natężenie zjawiska poniżej średniej gminnej w zakresie liczby aktywnych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców występuje na terenie sołectw Trzebinia oraz Pewel Ślemieńska. W zakresie liczby nowo utworzonych działalności gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców negatywne zjawiska odnotowuje się na obszarze Pewli Ślemieńskiej, Rychwałdka, Pewli Małej oraz Trzebini.

3.3 Sfera funkcjonalno-przestrzenna

Tabela 16. Czynniki funkcjonalno-przestrzenne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego.

	Liczba obiektów kulturalno-sportowych	Liczba obiektów kulturalno-sportowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Powierzchnia - nieużytki należące do gminy	Udział powierzchni nieużytków należących do gminy do ogólnej powierzchni obszaru
Świnna	3	0,15	0,57	0,00
Trzebinia	3	0,17	0,22	0,00
Pewel Mała	2		2,66	
Pewel	3	0,19	1,21	0,01
Ślemieńska				
Przyłęków	1	0,30	2,66	
Rychwałdek	1		0,77	0,01
Średnia dla Gminy		0,16		0,01

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy w Świnnej.

Najmniej obiektów kulturalno-sportowych znajduje się na terenie sołectw Przyłęków oraz Rychwałdek. Natomiast w przeliczeniu na 100 mieszkańców najmniej obiektów kulturalno-sportowych znajduje się na obszarze sołectw Rychwałdek, Pewel Mała oraz Świnna. Kolejnym wskaźnikiem badanym w tej sferze był udział powierzchni nieużytków należących do gminy do ogólnej powierzchni obszaru. Najwyższy poziom natężenia tego zjawiska występuje na terenie sołectw Przyłęków oraz Pewel Mała.

Tabela 17. Czynniki funkcjonalno-przestrzenne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego.

	Liczba wypadków komunikacyjnych i kolizji drogowych w 2016	Liczba kolizji drogowych w 2016 w przeliczeniu na 100 mieszkańców
Świnna	24	
Trzebinia	8	0,46
Pewel Mała	28	
Pewel Ślemieńska	8	0,51
Przytęków	2	0,61
Rychwałdek	5	0,59
Średnia dla Gminy		0,94

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Policji.

Czynnikiem brany pod uwagę w sferze przestrzenno-funkcjonalnej był także wskaźnik związany z liczbą kolizji drogowych. Natężenie zjawiska powyżej średniej gminnej w zakresie liczby kolizji drogowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców występuje na terenie sołectwa Świnna oraz Pewel Mała.

3.4 Sfera techniczna

Tabela 18. Czynniki techniczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego.

	Liczba nieruchomości podłączonych do kanalizacji	Liczba nieruchomości podłączonych do kanalizacji w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba nieruchomości podłączonych do sieci wodociągowej	Liczba nieruchomości podłączonych do sieci wodociągowej w przeliczeniu na 100 mieszkańców
Świnna	551	27,32	154	7,64
Trzebinia	416	23,99	206	11,88
Pewel Mała	415	27,56	26	
Pewel	177		39	
Ślemieńska				
Przyłęków	75	22,87	0	
Rychwałdek	55		18	
Średnia dla Gminy		21,12		5,54

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy w Świnnej.

Natężenie zjawiska poniżej średniej gminnej w zakresie liczby nieruchomości podłączonych do kanalizacji występuje na terenie sołectw Pewel Ślemieńska oraz Rychwałdek. Natomiast natężenie zjawiska poniżej średniej gminnej w zakresie liczby nieruchomości podłączonych do sieci wodociągowej występuje na terenie sołectw Przyłęków, Pewel Mała, Rychwałdek oraz Pewel Ślemieńska.

3.5 Sfera środowiskowa

Tabela 19. Czynniki środowiskowe służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego.

	Uciążliwość ruchu tranzytowego dla środowiska	Liczba budynków pokrytych azbestem	Liczba budynków pokrytych azbestem w przeliczeniu na 100 mieszkańców
Świnna		164	8,13
Trzebinia	P	98	5,65
Peweł Mała		144	
Peweł	P	246	
Ślemieńska			
Przyłęków	P	24	7,32
Rychwałdek	P	88	
Średnia dla Gminy			9,55

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy w Świnnej.

Natężenie zjawiska powyżej średniej gminnej w zakresie liczby budynków pokrytych azbestem występuje na terenie sołectw Peweł Mała, Rychwałdek oraz Peweł Ślemieńska. Natomiast uciążliwość ruchu tranzytowego dla środowiska występuje przede wszystkim na terenie sołectw Świnna oraz Peweł Mała.

4 WYBÓR OBSZARU ZDEGRADOWANEGO W GMINIE ŚWINNA

W celu wyłonienia obszaru zdegradowanego w pierwszej kolejności dokonano analizy koncentracji problemów społecznych w odniesieniu do całego obszaru Gminy Świnna. Analiza problemów społecznych obejmowała diagnozę ilościową w obszarze dwudziestu różnych czynników społecznych odnoszących się do polityki społecznej, przestępczości oraz rynku pracy. Dodatkowo diagnozę ilościową pogłębiono o analizę czynników gospodarczych, technicznych, środowiskowych i funkcjonalno-przestrzennych.

W celu zobrazowania całościowej sytuacji Gminy Świnna dokonano zestawienia wszystkich czynników analizowanych w gminie, co przedstawia tabela poniżej. **Na podstawie danych zawartych w tabeli poniżej dotyczącej skali zjawisk kryzysowych stwierdza się, iż najwięcej zjawisk kryzysowych występuje na terenie sołectw: Peweł Ślemieńska (22), Rychwałdek (14), Świnna (14) oraz Przyłęków (13).**

Jako obszar zdegradowany wyznacza się sołectwa Peweł Ślemieńska, Rychwałdek, Świnna oraz Przyłęków.

Tabela 20. Syntetyczne zestawienie liczby wskaźników obrazujących zjawiska kryzysowe, służących wyznaczeniu obszaru zdegradowanego.

Lp.	Obszar	LICZBA NEGATYWNYCH ZJAWISK SPOŁECZNYCH	LICZBA NEGATYWNYCH ZJAWISK GOSPODARCZYCH	LICZBA NEGATYWNYCH ZJAWISK FUNKCJONALNO- PRZESTRZENNYCH	LICZBA NEGATYWNYCH ZJAWISK TECHNICZNYCH	LICZBA NEGATYWNYCH ZJAWISK ŚRODOWISKOWYCH	LICZBA NEGATYWNYCH ZJAWISK KRYZYSOWYCH OGÓŁEM
1.	Świnna	9	1	2	0	1	13
2.	Trzebinia	7	3	0	0	0	10
3.	Pewel Mała	4	1	3	1	2	11
4.	Pewel Ślemieńska	16	3	0	2	1	22
5.	Przyłęków	9	2	1	1	0	13
6.	Rychwałdek	7	3	1	2	1	14

Źródło: Opracowanie własne.

5 WYZNACZENIE OBSZARU REWITALIZOWANEGO NA TERENIE GMINY ŚWINNA

5.1 Analiza danych na potrzeby wyznaczenia obszaru rewitalizowanego

W celu wyznaczenia obszaru rewitalizowanego dokonano pogłębionej analizy problemów społecznych, gospodarczych, funkcjonalno-przestrzennych, technicznych oraz środowiskowych występujących na obszarze zdegradowanym wykorzystując przy tym zebrane dane ilościowe.

Wykaz jednostek na obszarze zdegradowanym wraz z liczbą ich mieszkańców oraz powierzchnią danego obszaru przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 21. Liczba mieszkańców w jednostkach funkcjonalnych na obszarze zdegradowanym w Gminie Świnna oraz powierzchnia obszaru.

Miejscowość	Liczba mieszkańców w 2017 roku (inf. statystyczne)	Powierzchnia obszaru (ha)
Świnna	2017	1212
Pewel Ślemieńska	1571	866
Przyłęków	328	374
Rychwałdek	842	431

Źródło: Opracowanie własne.

5.1 Sfera społeczna

5.1.1 Demografia

Tabela 22. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru rewitalizowanego – demografia.

	Liczba urodzeń w 2016 roku	Liczba urodzeń w 2016 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba zgonów w 2016 roku	Liczba zgonów w 2016 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców
Świnna	20	0,99	15	0,74
Pewel	10		16	
Ślemieńska				
Przyłęków	2		5	
Rychwałdek	8	0,95	6	0,71
Średnia dla obszaru zdegradowanego		0,84		0,88

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy w Świnnej.

Na podstawie zgromadzonych danych demograficznych zostały opracowane poszczególne wskaźniki obrazujące sytuację demograficzną poszczególnych obszarów na terenie zdegradowanym. Są to takie wskaźniki jak liczba urodzeń w 2016 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców oraz liczba zgonów w 2016 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców. Negatywne tendencje na obszarze zdegradowanym w zakresie zjawisk demograficznych odnotowuje się na obszarze sołectw Peweł Ślemieńska oraz Przyłęków.

5.1.2 Pomoc społeczna

Tabela 23. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru rewitalizowanego – pomoc społeczna.

	Liczba osób uzależnionych od alkoholu i/lub objętych wsparciem z tego tytułu	Liczba osób uzależnionych od alkoholu i/lub objętych wsparciem z tego tytułu w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba prowadzonych procedur niebieskich kart	Liczba prowadzonych procedur niebieskich kart w przeliczeniu na 100 mieszkańców
Świnna	4	0,20	5	0,25
Pewel	22		8	
Ślemieńska				
Przyłęków	0	0,00	2	
Rychwałdek	3	0,36	0	0,00
Średnia dla obszaru zdegradowanego		0,61		0,32

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GOPS w Świnnej.

Najwyższy wskaźnik liczby osób uzależnionych od alkoholu występuje na terenie sołectwa Peweł Ślemieńska. Dodatkowo na terenie Pewli Ślemieńskiej występuje najwyższa liczba prowadzonych procedur niebieskich kart. W przeliczeniu na 100 mieszkańców najwyższy wskaźnik liczby prowadzonych procedur niebieskich kart występuje na obszarach sołectw Peweł Ślemieńska oraz Przyłęków.

Tabela 24. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru rewitalizowanego – pomoc społeczna.

	Liczba beneficjentów świadczeń pomocy społecznej - zasiłek stały	Liczba beneficjentów świadczeń pomocy społecznej - zasiłek stały w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba beneficjentów świadczeń pomocy społecznej - zasiłek okresowy	Liczba beneficjentów świadczeń pomocy społecznej - zasiłek okresowy w przeliczeniu na 100 mieszkańców
Świnna	7	0,35	6	0,30
Pewel	8	0,51	11	
Ślemieńska				
Przyłęków	7		2	
Rychwałdek	2	0,24	4	0,48
Średnia dla obszaru zdegradowanego		0,50		0,48

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GOPS w Świnnej.

Najwyższy wskaźnik liczby beneficjentów świadczeń pomocy społecznej w zakresie zasiłków stałych występuje na obszarze sołectwa Przyłęków. Negatywne zjawiska w zakresie wysokiego wskaźnika liczby beneficjentów świadczeń pomocy społecznej związanej z zasiłkami okresowymi przejawia się na obszarze sołectw Pewel Ślemieńska oraz Przyłęków.

Tabela 25. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru rewitalizowanego – pomoc społeczna.

	Liczba beneficjentów świadczeń pomocy społecznej - zasilek celowy	Liczba beneficjentów świadczeń pomocy społecznej - zasilek celowy w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba beneficjentów świadczeń pomocy społecznej - zasilek na dożywianie	Liczba beneficjentów świadczeń pomocy społecznej - zasilek na dożywianie w przeliczeniu na 100 mieszkańców
Świnna	16		20	0,99
Pewel	12		30	
Ślemieńska				
Przytęków	1	0,30	1	0,30
Rychwałdek	5	0,59	9	1,07
Średnia dla obszaru zdegradowanego		0,71		1,26

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GOPS w Świnnej.

W zakresie liczby beneficjentów świadczeń pomocy społecznej związanej z zasiłkami celowymi negatywne tendencje na obszarze zdegradowanym odnotowuje się w sołectwach Świnna oraz Pewel Ślemieńska. Dodatkowo na obszarze Pewli Ślemieńskiej występuje najwyższa liczba osób pobierających świadczenia pomocy społecznej w zakresie zasiłków na dożywianie.

Tabela 26. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru rewitalizowanego – pomoc społeczna.

	Pomoc społeczna przyznawana ze względu na niepełnosprawność	Pomoc społeczna przyznawana ze względu na niepełnosprawność w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Pomoc społeczna przyznawana ze względu na uzależnienia	Pomoc społeczna przyznawana ze względu na uzależnienia w przeliczeniu na 100 mieszkańców
Świnna	22	1,09	4	0,20
Pewel	32		22	
Ślemieńska				
Przyłęków	3	0,91	0	0,00
Rychwałdek	5	0,59	3	0,36
Średnia dla obszaru zdegradowanego		1,30		0,61

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GOPS w Świnnej.

Najwyższy wskaźnik liczby beneficjentów pomocy społecznej ze względu na niepełnosprawność oraz uzależnienia występuje na obszarze sołectwa Peweł Ślemieńska.

Tabela 27. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru rewitalizowanego – pomoc społeczna.

	Pomoc społeczna ze względu na długotrwałą chorobę	Pomoc społeczna ze względu na długotrwałą chorobę w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Pomoc społeczna ze względu na ubóstwo	Pomoc społeczna ze względu na ubóstwo w przeliczeniu na 100 mieszkańców
Świnna	15	0,74	13	0,64
Pewel	15		26	
Ślemieńska				
Przyłęków	3		0	0,00
Rychwałdek	8		8	0,95
Średnia dla obszaru zdegradowanego		0,86		0,99

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GOPS w Świnnej.

Najwyższy wskaźnik liczby beneficjentów pomocy społecznej z uwagi na długotrwałą chorobę występuje na obszarze Pewli Ślemieńskiej, Rychwałdka oraz Przyłękowa. Na obszarze Pewli Ślemieńskiej dodatkowo odnotowuje się przekroczenie wskaźnika w stosunku co do średniej dla obszaru zdegradowanego w zakresie liczby beneficjentów pomocy społecznej z uwagi na ubóstwo.

Tabela 28. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru rewitalizowanego – pomoc społeczna.

	Pomoc społeczna przyznawana ze względu na niezaradność opiekuńczo-wychowawczą	Pomoc społeczna przyznawana ze względu na niezaradność opiekuńczo-wychowawczą w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba rodzin korzystająca z pomocy asystenta rodziny	Liczba rodzin korzystająca z pomocy asystenta rodziny w przeliczeniu na 100 mieszkańców
Świnna	2	0,10	4	0,20
Pewel	3		4	
Ślemieńska				
Przyłęków	0	0,00	1	
Rychwałdek	1	0,12	2	0,24
Średnia dla obszaru zdegradowanego		0,13		0,23

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GOPS w Świnnej.

Najwyższy wskaźnik liczby beneficjentów pomocy społecznej przyznawanej ze względu na niezaradność opiekuńczo wychowawczą odnotowuje się na obszarach sołectw Pewel Ślemieńska oraz Rychwałdek. Wskaźnik ten koreluje z kolejnym wskaźnikiem w zakresie liczby rodzin korzystających z pomocy asystenta rodziny ,gdzie negatywne tendencje odnotowuje się na obszarach sołectw Przyłęków, Pewel Ślemieńska oraz Rychwałdek.

5.1.3 Przestępczość

Tabela 29. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru rewitalizowanego – przestępczość.

	Liczba przestępstw przeciwko rodzinie w 2016 roku	Liczba przestępstw przeciwko rodzinie w 2016 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba przestępstw przeciwko mieniu w 2016	Liczba przestępstw przeciwko mieniu w 2016 na 100 mieszkańców
Świnna	0,00	0,00	4	
Pewel	1		0	0,00
Ślemieńska				
Przyłęków	0	0,00	3	
Rychwałdek	0	0,00	0	0,00
Średnia dla obszaru zdegradowanego		0,02		0,15

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Policji.

W zakresie przestępczości na obszarze zdegradowanym odnotowuje się wysoki wskaźnik liczby przestępstw przeciwko rodzinie występujący na obszarze Pewli Ślemieńskiej. Natomiast Najwyższy wskaźnik związany z liczbą przestępstw przeciwko mieniu przejawia się na obszarze Przyłękowa oraz Świnnej.

Tabela 30. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru rewitalizowanego – przestępczość.

	Liczba kradzieży do 400 zł w 2016	Liczba kradzieży do 400 zł w 2016 w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba wykroczeń ogółem w 2016	Liczba wykroczeń ogółem w 2016 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców
Świnna	1,00		23,00	
Pewel	0,00	0,00	12	0,76
Ślemieńska	0,00	0,00	2	0,61
Przyłęków	0,00	0,00	5	0,59
Rychwałdek	0,00	0,00		
Średnia dla obszaru zdegradowanego		0,02		0,88

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Policji.

Dodatkowo w sferze przestępczości zebrano dane na temat liczby kradzieży do 400 zł oraz liczby wykroczeń ogółem. Najwyższy wskaźnik w stosunku do średniej dla obszaru zdegradowanego występuje na terenie sołectwa Świnna.

5.1.4 Rynek pracy

Tabela 31. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru rewitalizowanego – rynek pracy.

	Liczba osób bezrobotnych ogółem	Liczba osób bezrobotnych ogółem w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba osób długotrwale bezrobotnych	Liczba osób długotrwale bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców
Świnna	55	2,73	22	1,09
Pewel	47		14	0,89
Ślemieńska	6	1,83	5	
Przyłęków	31		15	
Rychwałdek				
Średnia dla obszaru zdegradowanego		2,92		1,18

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Żywcu.

Negatywne tendencje związane z wysokim wskaźnikiem liczby osób bezrobotnych odnotowuje się na obszarach Pewli Ślemieńskiej oraz Rychwałdka. Natomiast w zakresie bezrobocia długookresowego w stosunku co do średniej dla obszaru zdegradowanej najwyższy wskaźnik liczby osób długotrwale bezrobotnych występuje na obszarze Przyłękowa oraz Rychwałdka.

5.2 Sfera gospodarcza

Tabela 32. Czynniki gospodarcze służące wyznaczeniu obszaru rewitalizowanego.

	Liczba osób nie przekraczających kwoty wolnej od podatku (PIT-37) w 2016	Liczba osób nie przekraczających kwoty wolnej od podatku (PIT-37) w 2016 w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba zawieszonych działalności gospodarczych	Liczba zawieszonych działalności gospodarczych w przeliczeniu na 100 osób
Świnna	33	1,64	17	0,84
Pewel	32	2,04	16	
Ślemieńska				
Przyłęków	20		3	0,91
Rychwałdek	20		9	
Średnia dla obszaru zdegradowanego		2,21		0,95

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu skarbowego w Żywcu oraz Urzędu Statystycznego w Katowicach.

Wysoki wskaźnik liczby osób nieprzekraczających kwoty wolnej od podatku (PIT-37) występuje na obszarze Przyłękowa oraz Rychwałdka. W zakresie przedsiębiorczości lokalnej zauważa się negatywne tendencje przede wszystkim w obszarze sołectw Peweł Ślemieńska oraz Rychwałdek. Najwyższy wskaźnik liczby zawieszonych działalności gospodarczych w stosunku co do średniej dla obszaru zdegradowanego występuje na obszarze sołectw Peweł Ślemieńska oraz Rychwałdek.

Tabela 33. Czynniki gospodarcze służące wyznaczeniu obszaru rewitalizowanego.

	Liczba aktywnych podmiotów gospodarczych	Liczba aktywnych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 osób	Liczba nowo utworzonych działalności gospodarczych	Liczba nowo utworzonych działalności gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców
Świnna	158	7,83	19	0,94
Pewel	70		3	
Ślemieńska				
Przyłęków	23	7,01	2	0,61
Rychwałdek	64	7,60	3	
Średnia dla obszaru zdegradowanego		6,62		0,57

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu skarbowego w Żywcu oraz Urzędu Statystycznego w Katowicach.

Niski wskaźnik liczby aktywnych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców występuje na obszarze sołectwa Peweł Ślemieńska. Natomiast niski wskaźnik w zakresie liczby nowo –utworzonych działalności gospodarczych występuje na terenie sołectw Peweł Ślemieńska oraz Rychwałdek.

5.3 Sfera funkcjonalno-przestrzenna

Tabela 34. Czynniki funkcjonalno-przestrzenne służące wyznaczeniu obszaru rewitalizowanego.

	Liczba obiektów kulturalno-sportowych	Liczba obiektów kulturalno-sportowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Powierzchnia - nieużytki należące do gminy	Udział powierzchni nieużytków należących do gminy do ogólnej powierzchni obszaru
Świnna	3		0,57	0,00
Pewel				
Ślemieńska	3	0,19	1,21	0,01
Przyłęków	1	0,30	2,66	
Rychwałdek	1		0,77	0,01
Średnia dla obszaru zdegradowanego		0,17		0,01

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy w Świnnej.

W zakresie sfery przestrzenno-funkcjonalnej niski wskaźnik występowania obiektów kulturalno-sportowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców występuje na obszarze sołectw Świnna oraz Rychwałdek. W zakresie udziału powierzchni nieużytków należących do gminy do ogólnej powierzchni obszaru odnotowuje się negatywne tendencje na obszarach sołectwa Przyłęków.

Tabela 35. Czynniki funkcjonalno-przestrzenne służące wyznaczeniu obszaru rewitalizowanego.

	Liczba wypadków komunikacyjnych i kolizji drogowych w 2016	Liczba kolizji drogowych w 2016 w przeliczeniu na 100 mieszkańców
Świnna	24	0,79
Pewel Ślemieńska	8	0,51
Przyłęków	2	0,61
Rychwałdek	5	0,59
Średnia dla obszaru zdegradowanego		0,82

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Policji.

Wysoki wskaźnik liczby wypadków komunikacyjnych i kolizji drogowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców występuje na obszarze sołectwa Świnna. Sumaryczne zestawienie negatywnych zjawisk w sferze wszystkich badanych wskaźników odnotowuje się na obszarze sołectwa Świnna. To właśnie tu przede wszystkim powinny być podjęte działania zmierzające do modernizacji przestrzeni publicznej oraz wzrostu funkcjonalności obszarów.

5.4 Sfera techniczna

Tabela 36. Czynniki techniczne służące wyznaczeniu obszaru rewitalizowanego.

	Liczba nieruchomości podłączonych do kanalizacji	Liczba nieruchomości podłączonych do kanalizacji w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba nieruchomości podłączonych do sieci wodociągowej	Liczba nieruchomości podłączonych do sieci wodociągowej w przeliczeniu na 100 mieszkańców
Świnna	551	27,32	154	7,64
Pewel	177		39	
Ślemieńska				
Przyłków	75	22,87	0	
Rychwałdek	55		18	
Średnia dla obszaru zdegradowanego		18,03		4,43

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy w Świnnej.

Niski wskaźnik nieruchomości podłączonych do kanalizacji występuje na obszarze Pewli Ślemieńskiej oraz Rychwałdka. Natomiast Niski wskaźnik nieruchomości podłączonych do sieci wodociągowej występuje na terenie Pewli Ślemieńskiej, Rychwałdka oraz Przyłkowa.

5.5 Sfera środowiskowa

Tabela 37. Czynniki środowiskowe służące wyznaczeniu obszaru rewitalizowanego.

	Uciążliwość ruchu tranzytowego dla środowiska	Liczba budynków pokrytych azbestem	Liczba budynków pokrytych azbestem w przeliczeniu na 100 mieszkańców
Świnna		164	8,13
Pewel Ślemieńska	P	246	
Przyłęków	P	24	7,32
Rychwałdek	P	88	10,45
Średnia dla obszaru zdegradowanego			10,97

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy w Świnnej.

W sferze środowiskowej negatywne tendencje związane z uciążliwością ruchu tranzytowego odnotowuje się na obszarze Świnnej. Natomiast wysoki wskaźnik liczby budynków pokrytych azbestem występuje na terenie sołectwa Peweł Ślemieńska.

5.6 Podsumowanie analizy danych na potrzeby wyznaczenia obszaru rewitalizowanego

Tabela 38. Syntetyczne zestawienie liczby wskaźników obrazujących zjawiska kryzysowe, służących wyznaczeniu obszaru rewitalizowanego.

Lp.	Obszar	LICZBA NEGATYWNYCH ZJAWISK SPOŁECZNYCH	LICZBA NEGATYWNYCH ZJAWISK GOSPODARCZYCH	LICZBA NEGATYWNYCH ZJAWISK FUNKCJONALNO- PRZESTRZENNYCH	LICZBA NEGATYWNYCH ZJAWISK TECHNICZNYCH	LICZBA NEGATYWNYCH ZJAWISK ŚRODOWISKOWYCH	LICZBA NEGATYWNYCH ZJAWISK KRYZYSOWYCH OGÓŁEM
1.	Swinna	4	0	2	0	1	7
2.	Pewel	16	3	0	2	1	22
3.	Ślemieńska	9	1	1	1	0	12
4.	Przyłęków	4	3	1	2	0	10

Źródło: Opracowanie własne.

5.7 Wyznaczenie obszaru rewitalizowanego

Mając na uwadze założenie, iż zgodnie z przepisami prawa, rewitalizacją można objąć obszar co najwyżej 20% powierzchni gminy, zamieszkiwany maksymalnie przez 30% ludności, wyznaczono obszar rewitalizowany jako teren, na którym występuje najwyższa koncentracja problemów społecznych, gospodarczych, techniczno-strukturalnych i środowiskowych, z uwzględnieniem jego istotnego znaczenia dla rozwoju gminy.

Za obszar rewitalizowany uznano sołectwo Peweł Ślemieńską oraz Przyłęków, dla których wyznaczenia podstawowe dane przedstawione zostały w tabeli poniżej.

Tabela 39. Jednostki administracyjne zaliczone do obszaru rewitalizowanego.

Miejscowość	Obszar w ha ⁴	Liczba mieszk.	Łączna liczba zdiagnozowanych problemów
Peweł Ślemieńska	589	1571	22
Przyłęków	204	328	12
Razem obszary	793	1899	
Razem gmina	3 940	7 998	
% Przypadający na obszar rewitalizowany	20%	23%	

Źródło: Opracowanie własne.

Obszar rewitalizowany obejmuje powierzchnię 793 ha (przyjęto, że Peweł Ślemieńska i Przyłęków zostaną objęte częściowo rewitalizacją; tereny z przewagą funkcji mieszkaniowych pozostaną zachowane; wyłączone będą obszary leśne i tereny niezamieszkałe). Spełniony zatem będzie wymóg ustawy i wytyczne, mówiące o tym, aby wielkość obszaru rewitalizowanego nie przekraczała 20% powierzchni gminy. Szacuje się, że obszar wskazany do rewitalizacji zamieszkuje 1899 osób, co stanowi 23 % populacji gminy. Spełniony jest więc warunek, aby populacja obszaru rewitalizowanego nie przekraczała 30% ogółu mieszkańców gminy.

⁴ Obszar sołectw ograniczony do obszaru zamieszkałego.

6 ANALIZA PROBLEMÓW I POTENCJAŁÓW OBSZARU DO REWITALIZACJI

6.1 Charakterystyka podobszarów do rewitalizacji

6.1.1 Podobszar rewitalizowany nr 1 – Peweł Ślemieńska

Podobszar ma powierzchnię 589 ha, co stanowi 15 % powierzchni gminy (całość sołectwa ma powierzchnię 866 ha, jednak na potrzeby rewitalizacji ujęto obszar zurbanizowany – zamieszkały). Podobszar zamieszkiwany jest przez 1571 osoby (19% mieszkańców gminy). Na podobszarze przekroczone są następujące wskaźniki dotyczące występowania negatywnych zjawisk w przeliczeniu na 100 mieszkańców:

Sfera społeczna:

- Liczba urodzeń w 2016 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Liczba zgonów w 2016 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Liczba osób uzależnionych od alkoholu i/lub objętych wsparciem z tego tytułu w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Liczba prowadzonych procedur niebieskich kart w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Liczba beneficjentów świadczeń pomocy społecznej - zasiłek stały w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Liczba beneficjentów świadczeń pomocy społecznej - zasiłek okresowy w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Liczba beneficjentów świadczeń pomocy społecznej - zasiłek celowy w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Liczba beneficjentów świadczeń pomocy społecznej - zasiłek na dożywianie w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Pomoc społeczna przyznawana ze względu na niepełnosprawność w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Pomoc społeczna przyznawana ze względu na uzależnienia w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Pomoc społeczna ze względu na długotrwałą chorobę w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Pomoc społeczna ze względu na ubóstwo w przeliczeniu na 100 mieszkańców,

- Pomoc społeczna przyznawana ze względu na niezaradność opiekuńczo-wychowawczą w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Liczba rodzin korzystająca z pomocy asystenta rodziny w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Liczba przestępstw przeciwko rodzinie w 2016 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Liczba osób bezrobotnych ogółem w przeliczeniu na 100 mieszkańców.

Sfera gospodarcza:

- Liczba zawieszonych działalności gospodarczych w przeliczeniu na 100 osób,
- Liczba aktywnych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 osób,
- Liczba nowo utworzonych działalności gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców.

Sfera techniczna:

- Liczba nieruchomości podłączonych do kanalizacji w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Liczba nieruchomości podłączonych do sieci wodociągowej w przeliczeniu na 100 mieszkańców.

Sfera środowiskowa:

- Liczba budynków pokrytych azbestem w przeliczeniu na 100 mieszkańców.

Na podobszarze tym w wyniku przeprowadzonych spotkań i warsztatów zdiagnozowano problem związany z koniecznością zagospodarowania w ciekawy sposób czasu wolnego dla dzieci, młodzieży, dorosłych i seniorów. Brak ciekawych miejsc sprzyjających integracji międzypokoleniowej szczególnie doskwiera mieszkańcom. Zauważa się także potrzebę poszerzenia standardowej oferty zajęć pozalekcyjnych w szkołach. W obszarze tym zauważa się także brak dostępu do specjalistów, animatorów różnych dziedzin np. tańca, fotografii czy zajęć rękodzielniczych. Na dzień dzisiejszy w gminie funkcjonuje Gminny Ośrodek Kultury a jego działalność oceniana jest przez mieszkańców wysoko. Oferta ta jednak jest niewystarczająca lub jej forma z upływem czasu dezaktualizuje się. Uczestnicy warsztatów wskazywali na rosnący problem nie interesowania się młodzieży i dzieci proponowanymi formami zajęć pozalekcyjnych. Uczestnicy wskazywali na potrzebę organizowania zajęć o innej tematyce, takich na które dzieci i młodzież przychodziliby chętniej. Problemem jest znalezienie odpowiedniego trenera do prowadzenia takich zajęć. Rozwiązaniem może być umożliwienie lokalnym liderom, animatorom, twórcom zaistnienia w nowej roli poprzez

zachęcenie, docenienie, pomoc finansową. Bardzo dobrym mechanizmem w tej sytuacji byłoby wprowadzenie „Budżetu Obywatelskiego” lub „Banku Czasu” i przeznaczanie pewnej kwoty na animację lokalną, organizację ciekawych zajęć dla dzieci, młodzieży czy dorosłych. Podczas dyskusji z mieszkańcami pojawiał się także problem niedostatecznej dostępności kultury tzw. „wysokiej”. Z racji położenia obszaru, jego mieszkańcy mają daleko do większych ośrodków kulturalnych i uczestnictwo w życiu społeczno-kulturalnym dużej aglomeracji jaką jest położone niedaleko miasto Bielsko – Biała jest znacznie utrudnione dla mieszkańców. Rozwiązaniem takiego stanu rzeczy może być organizacja wydarzeń kulturalnych na obszarach do rewitalizacji. O formie oraz rodzaju wydarzenia zdecydowałiby sami mieszkańcy obszaru do rewitalizacji. Podczas warsztatów wskazywano także na potrzebę zagospodarowania przestrzeni gminy na potrzeby integracji mieszkańców w postaci tzw. siłowni pod chmurką – miejsca relaksu i aktywności sportowej osób dorosłych. mieszkańcy wskazywali także, by nie dokonywać kolejnych rozproszeń takich miejsc, natomiast, by koncentrować takie usługi dla mieszkańców na jednym obszarze co będzie wpływało w znaczny sposób na jakość takiego miejsca oraz integrację społeczną.

Istotnym elementem jest również możliwość organizowania wspólnych wyjazdów do dużych ośrodków miejskich, które sprzyjałoby integracji mieszkańców i dawało szansę na uczestnictwo w kulturze tzw. „wysokiej” osobom zainteresowanym tą formą spędzania wolnego czasu. Istotnym zdiagnozowanym problemem na terenie tego obszaru jest wzrost oraz utrzymywanie się trudnych sytuacji rodzinnych ze względu na separacje i rozwody. Jest to spowodowane m.in. brakiem dostępu do specjalistów – terapeutów, psychologów, mediatorów. Problemem w realizowaniu pracy socjalnej jest także brak mieszkań socjalnych dla matek/ rodziców znajdujących się w trudnej sytuacji rodzinnej. Wśród młodych ludzi zauważa się natomiast wzrost dostępu do używek (narkotyki, dopalacze, alkohol). W ramach tych zjawisk problemowych jednym z rozwiązań mogłoby być zaproszenie do współpracy działające w Polsce organizacje pozarządowe zajmujące się tematyką wykluczenia społecznego, trudności rodzicielskich czy tematem uzależnień wśród dzieci i młodzieży. Przykład takiej współpracy znaleźć można w Cieszynie – Stowarzyszenie „Być Razem”. Kolejnym dobrym przykładem jest Stowarzyszenie działające w Krakowie „U Siemachy”. Organizacja ta prowadzi w grodzie Kraka rewelacyjnie prosperujące świetlice młodzieżowe z programem profilaktycznym. Działania w szkołach można zintensyfikować wokół licznych programów edukacyjnych związanych ze świadomością zagrożeń płynących z sieci lub związanych z używaniem wszelkiego rodzaju używek. Do takich ogólnopolskich programów należą min: Cyfrowobezpieczni.pl. Wśród problemów zauważa się także spadek aktywności społecznej wśród mieszkańców. Widoczne zaangażowanie stale tych samych osób, które niestety wypalają się oraz zniechęcają do dalszych działań. Jest to coraz bardziej

pogłębiającym się problemem związanym z niską aktywnością ludności lokalnej i spadającym poziomem zainteresowania sprawami społecznymi. Przyczyny tego stanu rzeczy mogą być rozmaite od ekonomicznych po wypalenie i utratę motywacji. Problemowi wypalenia wśród liderów i działaczy społecznych można zapobiegać odpowiednio doceniając ich wysiłki i wspierając. W Polsce uruchomiono program wsparcia liderów społecznych działających w organizacjach pozarządowych jak również tych z samorządów lokalnych. Jednym z takich programów wsparcia jest program Polsko – Amerykańskiej Fundacji Wolności i Fundacji Szkoła Liderów pod nazwą Szkoła Liderów. Co roku 40 nowych działaczy społecznych może liczyć na darmowe uczestnictwo w rocznym programie wsparcia. Wytypowanie przez Wójta lidera ze swojej miejscowości do udziału w Szkole Liderów byłoby na pewno dużym wyróżnieniem, a samemu liderowi pozwoliłoby rozwinąć skrzydła. Kolejnym pomysłem jest organizowanie szkoleń i warsztatów dla liderów lokalnych np.; z pozyskiwania środków, pisania wniosków, czy podnoszenia umiejętności, znajomości wybranych programów komputerowych. Takie usługi świadczą nieodpłatnie w całej Polsce na rzecz NGO tzw.: Mobilni Doradcy czyli trenerzy nowych technologii w programie wspierającym organizacje pozarządowe. Warto zadbać by na terenie gminy pojawił się Mobilny Doradca i przeprowadził szkolenia dla lokalnych NGO. Na obszarze tym zauważa się także problem braku spójnych działań w zakresie polityki rodzinnej. Jest to niewykorzystany potencjał ,który można zwiększyć promocją miejsc przyjaznych rodzinom czy seniorom.

6.1.2 Podobszar rewitalizowany nr 2 – Przylęków

Podobszar ma powierzchnię 204 ha, co stanowi 5 % powierzchni gminy (całość sołectwa ma powierzchnię 374 ha, jednak na potrzeby rewitalizacji ujęto obszar zurbanizowany – zamieszkały). Podobszar zamieszkiwany jest przez 328 osoby (4 % mieszkańców gminy). Na podobszarze przekroczone są następujące wskaźniki dotyczące występowania negatywnych zjawisk w przeliczeniu na 100 mieszkańców:

Sfera społeczna:

- Liczba urodzeń w 2016 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Liczba zgonów w 2016 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Liczba prowadzonych procedur niebieskich kart w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Liczba beneficjentów świadczeń pomocy społecznej - zasiłek stały w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Liczba beneficjentów świadczeń pomocy społecznej - zasiłek okresowy w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Pomoc społeczna ze względu na długotrwałą chorobę w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Liczba rodzin korzystająca z pomocy asystenta rodziny w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Liczba przestępstw przeciwko mieniu w 2016 na 100 mieszkańców,
- Liczba osób długotrwale bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców.

Sfera gospodarcza:

- Liczba osób nie przekraczających kwoty wolnej od podatku (PIT-37) w 2016 w przeliczeniu na 100 mieszkańców.

Sfera przestrzenno-funkcjonalna:

- Udział powierzchni nieużytków należących do gminy do ogólnej powierzchni obszaru.

Sfera techniczna:

- Liczba nieruchomości podłączonych do sieci wodociągowej w przeliczeniu na 100 mieszkańców.

Na podobszarze tym w wyniku przeprowadzonych spotkań i warsztatów zdiagnozowano problem związany z niedostateczną infrastrukturą spędzania czasu wolnego dla mieszkańców oraz miejsc sprzyjających integracji. Szczególnie istotnym problemem na tym

obszarze jest także wzrost trudnych sytuacji rodzinnych ze względu na bezrobocie oraz pogłębiające się patologie społeczne. Niewystarczający dostęp rodzin do pomocy w sytuacjach kryzysowych takich jak rozwody, separacje, przemoc w rodzinie a także wzrost dostępu do narkotyków, dopalaczy czy alkoholu przez młodzież implikuje i generuje kolejne problemy wśród tej społeczności. Istotnym problemem jest także brak aktywności społecznej wśród mieszkańców oraz brak zainteresowania sprawami społecznymi wśród mieszkańców. Ważne jest także by rozbudzić w młodych mieszkańcach obszarów do rewitalizacji zaangażowanie w proces inicjowania i realizacji projektów na rzecz lokalnych środowisk. Wyrażania własnych poglądów i odwagi w podejmowaniu decyzji. Wzmocnienia w młodych osobach poczucia własnej wartości, kształtowania przekonania o sile sprawczej swych działań. Młodzież z obszarów wiejskich ma bowiem takie samo prawo, jak jego rówieśnik z dużej aglomeracji, by spróbować odnieść sukces na miarę własnych możliwości.

6.2 Analiza SWOT podobszarów rewitalizacji

Szeroko zakrojone działania partycypacyjne, w tym m.in. spotkania konsultacyjne i spacery badawcze z udziałem przedstawicieli interesariuszy procesu rewitalizacji, jak również przeprowadzone warsztaty dostarczyły wniosków pozwalających sformułować kompleksową analizę SWOT⁵ dla całego obszaru do rewitalizacji oraz zidentyfikować główne zjawiska kryzysowe i problemy na tym obszarze wraz z potencjałami lokalnymi sprzyjającymi ich rozwiązaniu. W poniższej tabeli przedstawiono analizę SWOT obrazującą sytuację na obszarze rewitalizacji.

Tabela 40. Analiza SWOT dla całego obszaru rewitalizacji.

Mocne strony	Słabe strony
<p>1. Atrakcyjna lokalizacja - bliskość ośrodków miejskich.</p> <p>2. Atrakcyjne tereny zielone – występowanie potencjału pod rekreację i rozwój turystyki.</p> <p>3. Aktywna działalność i sprawna organizacja Urzędu Gminy.</p> <p>4. Atrakcyjne tereny i obiekty do zagospodarowania.</p> <p>5. Otwartość Urzędu na współpracę z innymi lokalnymi podmiotami oraz organizacjami społecznymi i miastami partnerskimi.</p>	<p>1. Migracje młodych osób do większych ośrodków miejskich wokół.</p> <p>2. Starzejące się społeczeństwo.</p> <p>3. Ograniczony dostęp do komunikacji publicznej, mała ilość połączeń.</p> <p>4. Niewystarczające środki i możliwości w zakresie rozwiązywania problemów społecznych.</p> <p>5. Niedostateczny poziom wyposażenia w infrastrukturę techniczną.</p> <p>6. Dziedziczenie ubóstwa w rodzinach, pogłębiające się problemy społeczne oraz brak motywacji do podnoszenia poziomu swojego życia.</p> <p>7. Brak współpracy pomiędzy podmiotami mogącymi zaangażować się w rozwiązywanie problemów występujących na terenie do rewitalizacji.</p> <p>8. Niska aktywność organizacji społecznych.</p>

⁵Technika analityczna pozwalająca na porządkowanie danych, dotyczących problemu w czterech kategoriach czynników strategicznych: S (Strengths) – mocne strony, w (Weaknesses) – słabe strony, o (Opportunities) – szanse, T (Threats) – zagrożenia.

	9. Niewystarczające zaplecze społeczne do spędzania czasu wolnego w sposób aktywny dla wszystkich grup wiekowych.
--	---

Szanse	Zagrożenia
<p>1. Wzrost zainteresowania usługami agroturystycznymi, slow life, oraz zdrowym trybem życia.</p> <p>2. Wzrost zainteresowania mieszkańców większych ośrodków miejskich aktywnym spędzaniem czasu wolnego na łonie natury.</p> <p>3. Prowadzenie szerokiej współpracy z miastami partnerskimi.</p> <p>4. Współpraca z organizacjami społecznymi na rzecz przeciwdziałania problemom społecznym.</p> <p>5. Wzrost znaczenia idei partycypacji społecznej oraz rozwój działalności III sektora.</p> <p>6. Opracowany program rewitalizacji, który określa zaplanowane dziania mogące przyczynić się do poprawy obecnego stanu w obszarach do rewitalizacji.</p> <p>7. Rozwój partnerstwa publiczno-prywatnego.</p> <p>8. Rozwijanie uzdolnień wśród dzieci i młodzieży.</p>	<p>1. Starzejące się społeczeństwo i migracje młodych osób do większych jednostek miejskich.</p> <p>2. Utrzymujące się i pogłębiające negatywne zjawiska w sferze społecznej – patologie społeczne.</p> <p>3. Niskie poczucie przynależności do gminy oraz brak zaangażowania w jej rozwój.</p> <p>4. Występujące zjawisko dziedziczenia biedy i bezrobocia.</p> <p>5. Niewielka liczba organizacji społecznych.</p> <p>6. Degradacja środowiska naturalnego oraz rosnąca ignorancja społeczeństwa w sferze środowiskowej.</p>

Źródło: Opracowanie własne.

W nawiązaniu do powyższej analizy oraz przeprowadzonej wcześniej pogłębionej diagnozy obszaru rewitalizacji – poniżej przedstawiono kluczowe problemy i potencjały występujące na tym obszarze.

Tabela 41. Kluczowe problemy zidentyfikowane na obszarze rewitalizowanym wraz z wybranymi wskaźnikami określającymi zjawiska kryzysowe oraz odpowiadającymi im potencjałami.

Kluczowe problemy		Wskaźnik obrazujący zjawisko kryzysowe		Kluczowe potencjały
Nr	Opis problemu			Opis potencjału
P1	Występowanie zjawiska wykluczenia społecznego i zagrożenia jego rozszerzeniem.	Liczba nowych ofert wsparcia dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz dla ich otoczenia ⁶	⇒	Działalność GOPS i organizacji społecznych. Możliwość realizacji projektów w zakresie przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.
P2	Pogłębiające się problemy społeczne.	Liczba osób objętych wsparciem GOPS w Świnnej ⁷	⇒	Przygotowane zostały projekty, które w dłuższej perspektywie mogą przyczynić się do minimalizowania problemów społecznych.
P3	Brak aktywności społecznej i zaangażowania w życie gminy i społeczności lokalnej.	Stopień zaangażowania mieszkańców w sprawy lokalne ⁸	⇒	Przygotowanie projektów oraz miejsc sprzyjających nawiązywaniu partnerstw lokalnych i wzajemnej współpracy.

⁶ Wartość bazową wskaźnika w roku 2017 określono jako 0.

⁷ Wartość bazową wskaźnika w stosunku do całej populacji obszaru do rewitalizacji za rok 2017 określono na poziomie 77 osób (dane GOPS Świnna).

⁸ Wartość bazową wskaźnika w roku 2017 określono na poziomie niskim.

P4	Wysoka liczba osób borykających się z problemami uzależnień.	Liczba osób objętych wsparciem GOPS w Świnnej z uwagi na uzależnienia ⁹	⇒	Działalność GOPS. Możliwe nawiązanie współpracy z jednostkami organizacyjnymi na terenie powiatu oraz z organizacjami społecznymi specjalizującymi się w tym zakresie.
P5	Niska świadomość na temat zdrowego i aktywnego stylu życia.	Liczba nowych ofert w zakresie kształtowania świadomości i edukacji na temat zdrowego trybu życia ¹⁰	⇒	Wysoki potencjał placówek oświatowych, organizacji społecznych oraz liderów lokalnych do wspierania działań w zakresie edukacji i aktywizacji mieszkańców.
P6	Niska przedsiębiorczość lokalna.	Poziom rozwoju przedsiębiorczości lokalnej ¹¹	⇒	Wykorzystanie potencjału turystycznego obszaru i dziedzictwa kulturowego. Nawiązywanie współpracy i partnerstw lokalnych.
P7	Brak miejsc do rekreacji, integracji i spędzania czasu wolnego w sposób aktywny dla wszystkich grup wiekowych.	Jakość infrastruktury komunalnej ¹²	⇒	Dostępność zielonych, niezagospodarowanych miejsc oraz możliwość nadania im nowych funkcji społecznych.

⁹ Wartość bazową wskaźnika w stosunku do całej populacji obszaru do rewitalizacji za rok 2017 określono na poziomie 22 osób (dane GOPS Świnna).

¹⁰ Wartość bazową wskaźnika w roku 2017 określono jako 0.

¹¹ Wartość bazową wskaźnika w roku 2017 określono na poziomie niskim.

¹² Wartość bazową wskaźnika w roku 2017 określono na poziomie przeciętnym.

P8	Niewystarczające wykorzystanie zaplecza lokalowego.	Liczba zmodernizowanych obiektów infrastruktury na cele rozwoju oferty spędzania czasu wolnego ¹³	⇒	Dostępność infrastruktury komunalnej oraz przekształcenie i nadanie jej nowych funkcji społecznych tak, by sprzyjały integracji i spędzaniu czasu wolnego w aktywny sposób dla wszystkich grup wiekowych.
P9	Niedostateczny poziom wyposażenia w infrastrukturę techniczną.	Długość zmodernizowanych i nowo utworzonych przyłączy sieciowych (wodociąg, kanalizacja) ¹⁴	⇒	Wysoki poziom akceptacji społecznej dla działań zmierzających do realizacji inwestycji sieciowych. Poszerzenie zasięgu kanalizacji obniży koszty eksploatacji budynków oraz emisji zanieczyszczeń do gleby i wód.
P10	Niski poziom świadomości ekologicznej oraz niewystarczający zakres działań na rzecz ochrony środowiska.	Liczba inicjatyw na rzecz ochrony środowiska i przeciwdziałaniu zanieczyszczeniom ¹⁵	⇒	Kreowanie nawyków dbania o środowisko naturalne oraz przygotowanie działań służących poprawie świadomości ekologicznej mieszkańców i poprawie stanu środowiska.

Źródło: Opracowanie własne.

¹³ Wartość bazową wskaźnika w roku 2017 określono jako 0.

¹⁴ Wartość bazową wskaźnika w roku 2017 określono na poziomie 0.

¹⁵ Wartość bazową wskaźnika w roku 2017 określono na poziomie 0.

7 ZGODNOŚĆ PROGRAMU REWITALIZACJI Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Świnna do roku 2023 jest dokumentem strategicznym, który integruje potrzeby społeczności poszczególnych sołectw, łącząc sferę społeczną, gospodarczą, infrastrukturalną, funkcjonalno-przestrzenną i środowiskową w taki sposób, by podnieść jakość życia osób mieszkających w obszarze zdegradowanym i wyprowadzić go z zapaści. Program rewitalizacji opracowany został w oparciu o istniejące dokumenty programowe oraz planistyczne Gminy Świnna, Województwa Śląskiego oraz kraju. Jedną z cech charakteryzujących program rewitalizacji jest jego komplementarność z programami strategicznymi w gminie, ale i na szczeblu regionalnym czy krajowym. Ważne jest wprowadzenie powiązania programu z dokumentami określającymi kierunki rozwoju, tj. dokumentami strategicznymi i planistycznymi gminy. Zgodność programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi i planistycznymi na poziomie lokalnym, regionalnym oraz krajowym – jest warunkiem koniecznym do jego skutecznej realizacji.

7.1 Dokumenty na szczeblu ponadkrajowym

7.1.1 Strategia „Europa 2020”

Strategia „Europa 2020” zapoczątkowano w 2010 r. w celu „stworzenia warunków dla inteligentnego i zrównoważonego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu”. Strategia ma na celu przyspieszenie wyjścia gospodarczego kryzysu gospodarczego i zapobieżenie podobnemu kryzysowi w przyszłości, a także stworzenie podstaw zrównoważonego rozwoju. Rozwój ten ma sprzyjać gospodarce opartej na wiedzy i innowacji, która jest bardziej przyjazna środowisku i bardziej konkurencyjna. Dokument ten został opracowany przez Komisję Europejską oraz kraje członkowskie.

W strategii podkreślono potrzebę wspólnego działania państw członkowskich na rzecz wychodzenia z kryzysu oraz wdrażania reform umożliwiających stawienie czoła wyzwaniom związanym z globalizacją, starzeniem się społeczeństw czy rosnącą potrzebą racjonalnego wykorzystywania zasobów. Jednym z założeń Strategii jest również ulepszenie istniejącego w Europie modelu socjalnego, a przede wszystkim zapobieganie wyłączeniu społecznemu poprzez zwiększenie zatrudnienia i walkę z ubóstwem.

W Strategii „Europa 2020” zawarto trzy, wzajemnie wzmacniające się priorytety w celu osiągnięcia postawionych założeń:

1. Inteligentny rozwój – 3 projekty przewodnie:
 - a. „Unia innowacji”;
 - b. „Młodzież w drodze”;
 - c. „Europejska agenda cyfrowa”;
2. Zrównoważony rozwój – 2 projekty przewodnie:
 - a. „Klimat, energia i mobilność”;
 - b. „Konkurencyjność”;
3. Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu – 2 projekty przewodnie:
 - a. „Zatrudnienie i umiejętności”;
 - b. „Walka z ubóstwem”.

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Świnna zakłada także działania na rzecz włączenia społeczności lokalnych w aktywne życie i współpracę z innymi mieszkańcami. Cele i kierunki działań Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Świnna zakładają działania na rzecz grup wykluczonych i osób młodych, które wymagają szczególnego wsparcia w procesie rewitalizacyjnym.

Aby zagwarantować oczekiwane rezultaty Strategii, Komisja Europejska wyznaczyła pięć nadrzędnych celów, które pozwolą monitorować na bieżąco postępy w realizacji projektów w poszczególnych państwach członkowskich:

- osiągnięcie wskaźnika zatrudnienia na poziomie 75%;
- poprawę warunków prowadzenia działalności badawczo-rozwojowej, w tym przeznaczanie 3% PKB UE na inwestycje w badania i rozwój;
- zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych o 20% w porównaniu z poziomami z 1990 r.; zwiększenie do 20% udziału energii odnawialnej w ogólnym zużyciu energii; dążenie do zwiększenia efektywności energetycznej o 20%;
- podniesienie poziomu wykształcenia, zwłaszcza poprzez zmniejszenie odsetka osób przedwcześnie kończących naukę do poniżej 10% oraz zwiększenie do co najmniej 40% odsetka osób w wieku 30–34 lat mających wykształcenie wyższe;
- wspieranie włączenia społecznego, zwłaszcza poprzez ograniczanie ubóstwa, mając na celu wyprowadzenie z ubóstwa lub wykluczenia społecznego 20 milionów obywateli.

Cele strategii „Europa 2020” pokazują, jaka powinna być ogólna kondycja Unii Europejskiej w 2020 r. pod względem najważniejszych parametrów. Cele te są ze sobą ściśle powiązane i wzajemnie się uzupełniają.

7.2 Dokumenty na szczeblu krajowym

7.2.1 Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju - Polska 2030

Strategia Rozwoju Kraju – Polska 2030 jest to dokument o charakterze analitycznym i rekomendacyjnym, powstały na bazie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju z dnia 6 grudnia 2006 r. Określa on główne trendy, wyzwania i scenariusze rozwoju społeczno-gospodarczego Polski, a także kierunki przestrzennego zagospodarowania kraju, z uwzględnieniem zrównoważonego rozwoju, obejmującym okres co najmniej 15 lat.

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Świnna wpisuje się w następujące cele Strategii Rozwoju Kraju – Polska 2030:

- Cel 3: Poprawa dostępności i jakości edukacji na wszystkich etapach oraz podniesienie konkurencyjności nauki;
- Cel 6: Rozwój kapitału ludzkiego poprzez wzrost zatrudnienia i stworzenie „workfare state”;
- Cel 7: Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska;
- Cel 8: Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych;
- Cel 9: Zwiększenie dostępności terytorialnej Polski poprzez utworzenie zrównoważonego, spójnego i przyjaznego użytkownikom systemu transportowego;
- Cel 11: Wzrost społecznego kapitału rozwoju.

Celem Strategii jest przezwyciężenie kryzysu finansowego w jak najkrótszym czasie, poprawa jakości życia Polaków oraz przyspieszenie procesu modernizacji Polski. Głównym sposobem osiągnięcia tego celu jest stabilny i wysoki wzrost gospodarczy. Jednak oprócz sfery czysto materialnej, która zmierza do zneutralizowania czy zminimalizowania efektów poprzednich lat transformacji ustrojowych, ważnym aspektem są takie sfery jak wykształcenie obywateli, ich stan zdrowia czy zasoby kapitału społecznego. Strategia proponuje kierunki inwestycji, które są podporządkowane schematowi trzech strategicznych obszarów, w skład których wchodzi: konkurencyjność i innowacyjność gospodarki, równoważenie potencjału rozwojowego regionów Polski oraz efektywność i sprawność państwa.

7.2.2 Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju (do 2020 roku)

Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju do 2020 roku to główna strategia rozwojowa Polski do 2020 r. Wskazuje najważniejsze zadania państwa, które należy zrealizować w najbliższych latach, by przyspieszyć rozwój Polski, orientacyjny harmonogram oraz sposób finansowania zaplanowanych działań. Podstawą prawną opracowania strategii była ustawa z dnia 6 grudnia 2006r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.)

Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju wyznacza trzy obszary, na których powinny zostać skoncentrowane fundusze na politykę rozwoju:

- konkurencyjna gospodarka;
- spójność społeczna i terytorialna;
- sprawne i efektywne państwo.

Główne zadania w obszarze konkurencyjnej gospodarki to polepszenie sytuacji finansów publicznych oraz wypracowanie nowych przewag konkurencyjnych polskiej gospodarki, opartych na wiedzy, kapitale intelektualnym, kapitale społecznym i rezultatach cyfryzacji. Spójność społeczna i terytorialna to przede wszystkim równomierny rozwój kraju i wyrównywanie szans jego mieszkańców. Natomiast działania w obszarze sprawnego i efektywnego państwa zakładają wyższą jakość funkcjonowania instytucji publicznych oraz aktywną rolę kapitału społecznego.

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Świnna wpisuje się m.in. w następujące obszary strategiczne oraz cele ujęte w Średniookresowej Strategii Rozwoju Kraju 2020:

1. Obszar strategiczny I. Sprawne i efektywne państwo
 - Cel I.1. Przejście od administrowania do zarządzania rozwojem
 - I.1.5. Zapewnienie ładu przestrzennego;
 - Cel I.2. Zapewnienie środków na działania rozwojowe
 - I.2.3. Zwiększenie wykorzystania środków pozabudżetowych;
 - Cel I.3. Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywatela
 - I.3.2. Rozwój kapitału społecznego;
 - I.3.3. Zwiększenie bezpieczeństwa obywatela;
2. Obszar strategiczny II. Konkurencyjna gospodarka

- Cel II.2. Wzrost wydajności gospodarki
 - II.2.4. Poprawa warunków ramowych dla prowadzenia działalności gospodarczej;
 - Cel II.4. Rozwój kapitału ludzkiego
 - II.4.1. Zwiększanie aktywności zawodowej;
 - II.4.2. Poprawa jakości kapitału ludzkiego;
 - Cel II.5. Zwiększenie wykorzystania technologii cyfrowych
 - II.5.2. Upowszechnienie wykorzystania technologii cyfrowych;
 - Cel II.6. Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko
 - II.6.4. Poprawa stanu środowiska;
3. Obszar strategiczny III. Spójność społeczna i terytorialna
- Cel III.1. Integracja społeczna
 - III.1.1. Zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym;
 - III.1.2. Zmniejszenie ubóstwa w grupach najbardziej nim zagrożonych;
 - Cel III.2. Zapewnienie dostępu i określonych standardów usług publicznych
 - III.2.1. Podnoszenie jakości i dostępności usług publicznych;
 - III.2.2. Zwiększenie efektywności systemu świadczenia usług publicznych;

7.2.3 Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie, jest to kompleksowy średniookresowy dokument strategiczny, odnoszący się do prowadzenia polityki rozwoju społeczno-gospodarczego kraju w ujęciu wojewódzkim. Została opracowana na podstawie ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Celem strategicznym określonym w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego jest efektywne wykorzystywanie specyficznych regionalnych oraz terytorialnych potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia celów rozwoju kraju – wzrostu, zatrudnienia i spójności w horyzoncie długookresowym. Ponadto, dokument ten zawiera trzy cele szczegółowe polityki regionalnej do 2020 roku:

- wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów;
- budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie procesom marginalizacji na obszarach problemowych;
- tworzenie warunków dla skutecznej, efektywnej i partnerskiej realizacji działań rozwojowych ukierunkowanych terytorialnie.

Przedstawione zadania zmierzają do osiągnięcia: spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej, zmniejszenia dystansu rozwojowego do pozostałych regionów UE, silnej konkurencyjności i innowacyjności, skuteczności, efektywności i partnerstwa w realizacji celów rozwojowych, bezpieczeństwa ekologicznego, wysokiego poziomu i skuteczności ochrony środowiska oraz zasobów przyrodniczych.

7.2.4 Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020

Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego jest jedną z dziewięciu strategii sektorowych stanowiących „inne strategie rozwoju” w rozumieniu ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.). Strategia zawiera diagnozę głównych problemów i obszarów wymagających podjęcia działań w celu poprawy sytuacji. Strategia opiera się na koncepcji polegającej na budowaniu kapitału ludzkiego w pięciu etapach życia: wczesne dzieciństwo, edukacja szkolna, edukacja na poziomie wyższym, aktywność zawodowa, uczenie się dorosłych i rodzicielstwo, starość. Główny cel strategii to rozwijanie kapitału ludzkiego poprzez wydobywanie potencjałów osób w taki sposób, by mogły w pełni uczestniczyć w życiu społecznym, politycznym i ekonomicznym na wszystkich etapach życia. Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Świnna jest spójny z celami wyznaczonymi w strategii i odnosi się między innymi do:

- Cel szczegółowy 1: wzrost zatrudnienia;
- Cel szczegółowy 2: wydłużenie aktywności zawodowej i zapewnienie lepszej jakości funkcjonowania osób starszych;
- Cel szczegółowy 3: poprawa sytuacji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- Cel szczegółowy 4: poprawa zdrowia obywateli oraz podniesienie efektywności opieki zdrowotnej;
- Cel szczegółowy 5: podniesienie poziomu kompetencji i kwalifikacji obywateli.

Realizacja celów Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego powinna pozwolić na to, by Polska, dzięki rozwiniętemu rynkowi pracy i wysokiemu poziomowi zatrudnienia w połączeniu z wysokiej jakości systemem kształcenia oraz efektywną opieką zdrowotną, stawała się coraz bardziej nowoczesnym, atrakcyjnym i konkurencyjnym miejscem do życia.

7.2.5 Narodowa Strategia Integracji Społecznej

Narodowa Strategia Integracji Społecznej została przyjęta 3 sierpnia 2004, na podstawie uchwały Sejmu RP z 1996. Celem strategii jest pomoc w procesie włączania się Polski w realizację drugiego z celów Strategii Lizbońskiej UE, który zakłada modernizację europejskiego modelu socjalnego, inwestowanie w ludzi oraz zwalczanie wykluczenia społecznego.

W Strategii wskazano problemy priorytetowe, które zostały określone na podstawie analizy ok. 100 wskaźników zestawionych w ramach kilkunastu domen życia społecznego. Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Świnna jest spójny z założeniami Narodowej Strategii Integracji Społecznej m.in. w ramach:

- radykalnego ograniczenie ubóstwa skrajnego;
- ograniczenia bezrobocia długookresowego i bezrobocia wśród młodzieży;
- upowszechnienia kształcenia ustawicznego;
- rozwoju pomocy środowiskowej;
- zaangażowania obywateli w działalność społeczną oraz dostępu do informacji obywatelskiej i poradnictwa.

7.2.6 Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 jest to najważniejszy dokument dotyczący ładu przestrzennego Polski. Został opracowany zgodnie z zapisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z 27 marca 2003 roku. Jego celem strategicznym jest efektywne wykorzystanie przestrzeni kraju i jej zróżnicowanych potencjałów rozwojowych do osiągnięcia konkurencyjności, zwiększenia zatrudnienia i większej sprawności państwa oraz spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej w długim okresie. Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 odpowiada na współczesne wyzwania, przed którymi stoi polska przestrzeń za sprawą postępującej integracji europejskiej. Wyzwania te związane są z procesami globalnymi, w których Polska

uczestniczy jako kraj UE o coraz bardziej otwartej gospodarce i społeczeństwie. Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Świnna wpisuje się w realizację koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju poprzez działania na rzecz wprowadzenia spójności terytorialnej obszarów rewitalizowanych. Cele i Kierunki działań Programu Rewitalizacji zmierzają do wprowadzenia nowych funkcji w przestrzeni odpowiadających na potrzeby społeczności lokalnych oraz podnoszących jakość przestrzeni i jej estetykę.

7.2.7 Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020

Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020. Nowy wymiar aktywnej integracji jest dokumentem operacyjno-wdrożeniowym. Jest programem rozwoju, w rozumieniu art. 15, ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712 z późn. zm. 1) i stanowi załącznik do Uchwały Rady Ministrów.

Głównym celem strategii jest zmniejszenie liczby osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz wzrost spójności społecznej. Ma on być osiągnięty do końca 2020 r. przez realizację poniższych celów operacyjnych:

- Cel operacyjny 1: Usługi służące aktywności i profilaktyce;
- Cel operacyjny 2: Gwarancje dla przyszłości młodzieży;
- Cel operacyjny 3: Aktywna osoba i zintegrowana rodzina;
- Cel operacyjny 4: Zapobieganie niepewności mieszkaniowej;
- Cel operacyjny 5: Seniorzy – bezpieczni, aktywni i potrzebni.

Kluczowe kierunki działań wskazane w programie, w które wpisuje się Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Świnna, to: zmniejszenie wykluczenia dzieci i młodzieży, stworzenie szansy na bezpieczne wejście na rynek pracy dla osób młodych oraz ułatwienie im godzenia pracy zawodowej z zakładaniem rodziny, aktywna integracja osób wykluczonych społecznie oraz wsparcie osób starszych.

7.2.8 Krajowa Polityka Miejska 2023

Zgodnie z ustawą z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju Krajowa Polityka Miejska jest dokumentem określającym planowane działania administracji rządowej

dotyczące polityki miejskiej, uwzględniającym cele i kierunki określone w średniookresowej strategii rozwoju kraju oraz krajowej strategii rozwoju regionalnego (art. 21b). Służy ona celowemu, ukierunkowanemu terytorialnie działaniu państwa na rzecz zrównoważonego rozwoju miast i ich obszarów funkcjonalnych oraz wykorzystaniu ich potencjałów w procesach rozwoju kraju. Krajowa Polityka Miejska ma na celu realizację zintegrowanego podejścia terytorialnego (które wymaga złożonych, stopniowych i wspólnych wysiłków) wobec polskich obszarów miejskich. Prowadzić ma do integracji działania różnych podmiotów w różnych sferach. Mówi o potrzebie i korzyściach z dopasowywania polityk publicznych do potrzeb i potencjałów różnych obszarów – zarówno tych najaktywniejszych, jak i tych z największymi problemami.

Cel strategiczny Krajowej Polityki Miejskiej to wzmocnienie zdolności miast i obszarów zurbanizowanych do kreowania zrównoważonego rozwoju i tworzenia miejsc pracy oraz poprawy jakości życia mieszkańców.

Ważne kwestie, na które Krajowa Polityka Miejska zwraca uwagę to m.in.:

- przeciwdziałanie tzw. żywiołowej suburbanizacji, czyli „rozlewaniu się miast” i promowanie idei miasta zwartego;
- konieczność inwestowania na wcześniej zagospodarowanych terenach (priorytet tzw. „brownfields” nad „greenfields”);
- potrzeba kompleksowej rewitalizacji, składającej się z komponentów społecznych, gospodarczych; infrastrukturalnych, i środowiskowych;
- udział mieszkańców w rozwoju miast;
- potrzeba odpowiedzi na problemy demograficzne polskich miast;
- rozwój współpracy miast z otaczającymi je gminami;
- racjonalne gospodarowanie zasobami (ziemi, wody, środowiska, energii), poprawa środowiska w miastach.

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Świnna wpisuje się w poszczególne cele przedmiotowe Krajowej Strategii Miejskiej poprzez wprowadzanie działań na rzecz wzrostu aktywności mieszkańców i ich zaangażowania w tworzenie przyjaznych przestrzeni, w których dobrze się mieszka, spędza wolny czas, pracuje oraz uczy. Działania programu rewitalizacji zmierzają do efektywnego wykorzystania niezagospodarowanej przestrzeni oraz zasobów infrastruktury komunalnej w celu przekształcenia jej na cele społeczne.

7.3 Dokumenty na szczeblu ponadregionalnym

7.3.1 Strategia dla Rozwoju Polski Południowej w obszarze województwa małopolskiego i śląskiego do roku 2020

Strategia dla Rozwoju Polski Południowej została przyjęta dnia 8 stycznia 2014 roku stając się tym samym oficjalną polityką rządu wobec makroregionu Polski Południowej oraz tworzących go województw. Jest to dokument wywodzący się z opracowanej i przyjętej przez samorządy województw śląskiego i małopolskiego ich wspólnej strategii rozwoju.

Głównym celem strategii jest uczynienie z Polski Południowej nowoczesnego i atrakcyjnego regionu w Europie. Cele szczegółowe, opierające się na potencjałach rozwojowych i współpracy województw Małopolskiego i Śląskiego, w które wpisują się cele Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Świnna to:

- Tworzenie struktur, pozwalających na efektywny transfer zasobów;
- Polska Południowa przestrzenią partnerskiej współpracy na rzecz efektywnego wykorzystania możliwości rozwojowych;
- Współpraca podmiotów nakierowana na rozwijanie kapitału ludzkiego makroregionu;
- Polska Południowa miejscem przyciągającym ludzi, podmioty i inicjatywy wzmacniające potencjały makroregionu;

Dzięki temu dokumentowi potencjał obu regionów ma być lepiej wykorzystywany, a wspólne projekty, w tym unijne, skuteczniej realizowane.

7.4 Dokumenty na szczeblu regionalnym

7.4.1 Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „ŚLĄSKIE 2020+”

Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „ŚLĄSKIE 2020+” została przyjęta przez Sejmik Województwa Śląskiego uchwałą nr 1289/264/IV/2013 na posiedzeniu w dniu 18 czerwca 2013 roku. Dokument stanowi aktualizację Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego pn. Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020” przyjętego przez Sejmik Województwa Śląskiego w lutym 2010 roku uchwałą nr III/47/1/2010. Strategia jest jednym z najważniejszych dokumentów wyznaczających kierunki rozwoju województwa śląskiego. Dokument ten wyznacza zakres działań podejmowanych przez władze regionu, a także stanowi punkt odniesienia dla inicjatyw oraz dokumentów o charakterze planistycznym, przestrzennym i programowym, podejmowanych i tworzonych na poziomie regionalnym, lokalnym, a także przez środowiska branżowe. Działania zawarte w strategii dążą do osiągnięcia wewnątrzregionalnej spójności społecznej poprzez zapewnienie równomiernego

dostępu do usług, a także zbliżonego standardu usług w zakresie wyrównywania szans życiowych mieszkańców. Strategia zakłada rozwój w czterech obszarach priorytetowych:

- *nowoczesna gospodarka,*
- *szanse rozwojowe mieszkańców,*
- *przestrzeń,*
- *relacje z otoczeniem.*

Rozwój w wyżej wymienionych aspektach będzie realizowany poprzez cele:

- Województwo śląskie regionem nowoczesnej gospodarki rozwijającej się w oparciu o innowacyjność i kreatywność,
- Województwo śląskie regionem o wysokiej jakości życia opierającej się na powszechnej dostępności do usług publicznych o wysokim standardzie,
- Województwo śląskie regionem atrakcyjnej i funkcjonalnej przestrzeni,
- Województwo śląskie regionem otwartym będącym istotnym partnerem rozwoju Europy.

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Świnna posiada podobne założenia przejawiające się w działaniach na rzecz społeczności lokalnych, grup zagrożonych wykluczeniem społecznym, osób młodych stanowiących potencjał gminy oraz poprawy atrakcyjności i funkcjonalności przestrzeni.

7.4.2 Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020

Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego 2014-2020 został przygotowany na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. i stanowi jeden z najistotniejszych instrumentów polityki regionalnej. Ponadto, jest jednym z instrumentów realizacji Umowy Partnerstwa, która jest dokumentem określającym strategię interwencji funduszy europejskich w ramach trzech polityk unijnych w Polsce w latach 2014-2020: polityki spójności, wspólnej polityki rolnej i wspólnej polityki rybołówstwa. W ramach programu przewiduje się dwanaście merytorycznych osi priorytetowych oraz jedną oś dedykowaną działaniom w zakresie pomocy technicznej na rzecz całego programu. Cele programu wpisują się w wizję rozwoju Unii Europejskiej zawartą w Strategii „Europa 2020” na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu.

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Świnna wpisuje się w niektóre z nich:

- Oś priorytetowa V: Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów – budowa/rozwój/modernizacja zakładów odzysku i unieszkodliwianie odpadów

komunalnych, a także kompleksowe unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest;

- Oś priorytetowa VII: Regionalny rynek pracy – zdobywanie i podnoszenie kwalifikacji zgodnie z potrzebami regionalnego rynku pracy oraz przedsięwzięcia dotyczące rozwoju przedsiębiorczości i samozatrudnienia, mających na celu wspomagać wzrost zatrudnienia w regionie;
- Oś priorytetowa IX: Włączenie społeczne – promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją;
- Oś priorytetowa X: Rewitalizacja oraz infrastruktura społeczna i zdrowotna – ułatwianie dostępu do usług społecznych i zdrowotnych;
- Oś priorytetowa XI: Wzmocnienie potencjału edukacyjnego – poprawę dostępu do wysokiej jakości edukacji;
- Oś priorytetowa XII: Infrastruktura edukacyjna – wzrost potencjału edukacyjnego Województwa Śląskiego w kontekście zróżnicowania demograficznego, potrzeb rynku pracy oraz rozwoju kreatywności młodzieży w regionie;
- Oś priorytetowa XIII: Pomoc techniczna – efektywny proces zarządzania, wdrażania i monitorowania RPO WSL 2014-2020 oraz właściwe wykorzystanie dostępnych środków.

7.4.3 Strategia Polityki Społecznej Województwa Śląskiego na lata 2006-2020

Strategia Polityki Społecznej Województwa Śląskiego na lata 2006-2020 określa działania zmierzające do poprawy warunków i jakości życia mieszkańców regionu. Dokument został opracowany na podstawie art. 21 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U., nr 64, poz. 593 ze zm.). Strategia Polityki Społecznej określa działania zmierzające do poprawy warunków i jakości życia mieszkańców regionu. Do priorytetów polityki społecznej ujmowanych w perspektywie społeczeństwa obywatelskiego zaliczono m.in. wspieranie rodzin, rozwój ekonomii społecznej, ochronę dzieci i młodzieży przed zjawiskami dezorganizacji społecznej, aktywizację osób niepełnosprawnych, przełamywanie barier w aktywizacji osób starszych, integrację systemu pomocy społecznej oraz bezpieczeństwo publiczne.

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Świnna wpisuje się w cel strategii poprzez działania na rzecz grup zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz działania aktywizujące i integrujące społeczności lokalne. Poprzez wykorzystanie lokalnych zasobów i wspieranie lokalnej kultury zamierza się także zwiększyć tożsamość lokalną mieszkańców i wzmocnić idee współpracy oraz partnerstwa.

7.4.4 Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Województwie Śląskim na lata 2014-2020

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Województwie Śląskim na lata 2014-2020 został przygotowany w ramach realizacji zadań własnych samorządu województwa na podstawie art. 6 ust. 6 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.). Głównym celem programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie w województwie śląskim. Dokument odnosi się do funkcjonującego w regionie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, proponując działania skierowane do osób i podmiotów zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie w województwie śląskim, zwłaszcza jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, zespołów interdyscyplinarnych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości, ochrony zdrowia, oświaty, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, instytucji, kościołów i związków wyznaniowych oraz organizacji pozarządowych.

Celami operacyjnymi programu są:

- Wsparcie lokalnych systemów przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- Profesjonalizacja kadr działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- Kształtowanie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie;
- Badanie i monitorowanie problemów związanych z przemocą w rodzinie.

Program stwarza możliwość popularyzowania, tworzenia i wspierania sieci partnerstw publiczno-społecznych i publiczno-społeczno-prywatnych realizujących zadania mające na celu rozwiązywanie problemów społecznych z uwzględnieniem problematyki

przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Program realizowany jest między innymi przez działania, w które wpisuje się Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Świnna:

- organizowanie i współorganizowanie różnych form doskonalenia zawodowego osób działających w obszarze przeciwdziałania przemocy;
- monitoring problemu oraz gromadzenie danych;
- realizację projektów z udziałem funduszy strukturalnych;
- promowanie dobrych praktyk.

7.4.5 Śląski Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2013-2020

Celem Śląskiego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2013-2020 jest podjęcie szeroko zakrojonych działań w zakresie ochrony zdrowia psychicznego ludności regionu śląskiego. Program jest dokumentem wieloletnim, obejmującym zasięgiem obszar województwa śląskiego w jego granicach administracyjnych, zawiera omówienie podstaw prawnych, odnoszących się do problematyki zdrowia psychicznego, przedstawia sytuację epidemiologiczną w województwie śląskim oraz stan zasobów psychiatrycznej opieki stacjonarnej i ambulatoryjnej regionu, definiuje cele programowe, okres ich realizacji przypadający na lata 2013-2020, a także określa regionalny model opieki psychiatrycznej. Program jest instrumentem realizacji wojewódzkiej strategii działań w obszarze zdrowia psychicznego. Zadaniem jego jest zapobieganie zagrożeniom zdrowia psychicznego i unowocześnienie leczenia psychiatrycznego województwa śląskiego. Program realizowany jest w ścisłej współpracy z Narodowym Funduszem Zdrowia, jednostkami psychiatrycznymi z terenu województwa śląskiego oraz konsultantami wojewódzkimi w dziedzinie psychiatrii.

7.4.6 Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ określa podstawowe elementy układu przestrzennego, ich zróżnicowanie i wzajemne relacje. Jako dokument regionalny określa cele i działania zorientowane na rzecz województwa, obejmując w sposób zintegrowany wszystkie aspekty działalności człowieka – strefę przestrzenno-techniczną, społeczną, gospodarczą i ekologiczną. Cele określone w Planie 2020+ dotyczą gospodarczego wzrostu i innowacyjności, metropolizacji, zapewnienia spójności społecznej i ekonomicznej oraz ochrony naturalnych zasobów środowiska i

kształtowania krajobrazów kulturowych. Dokument określa ramy i warunki merytoryczne dla podejmowania decyzji przestrzennych o charakterze strategicznym i koncentruje się na celach ważnych dla rozwoju województwa. Nie narusza przy tym uprawnień gmin w zakresie miejscowego planowania zagospodarowania przestrzennego oraz nie stanowi podstawy wydawania decyzji administracyjnych ustalających lokalizację inwestycji. Plan 2020+ uwzględnia zapisy dokumentów i programów rządowych oraz wojewódzkich, a także pozostaje w zgodności z dokumentami programowymi Unii Europejskiej.

7.5 Dokumenty na szczeblu lokalnym

7.5.1 Strategia Zrównoważonego Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Żywieckiego na lata 2006-2020

Strategia Zrównoważonego Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Żywieckiego na lata 2006-2020 jest zapisem świadomych wyborów społeczności lokalnej i obrazuje długofalową koncepcję rozwoju, zorientowaną na rozwiązywanie kluczowych problemów i wykorzystywanie pojawiających się szans. Dokument jest efektem współpracy przedstawicieli różnych środowisk. Strategia określa cele i kierunki działań, które powiat wytyczył sobie na najbliższe 15 lat i dzięki którym będzie mógł się racjonalnie rozwijać. Dokument ten nie narusza suwerenności gmin, ale promuje ich walory rekreacyjne i gospodarcze. Wizja rozwoju realizowana jest poprzez skoordynowanie i zrównoważenie polityki gospodarczej, społecznej i ekologicznej w przestrzeni powiatu. Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Świnna wpisuje się w główny cel strategii, który polega na zaspokajaniu zbiorowych potrzeb wspólnoty poprzez ciągłe i zaplanowane działania, oraz w cele poszczególne, takie jak:

- Priorytet I : Trwały rozwój gospodarczy w powiecie
- Cel I.1: Sprawny system komunikacji;
- Cel I.3: Zachowanie przestrzennych walorów powiatu;
- Cel I.4: Rozwój małej i średniej przedsiębiorczości;
- Cel I.6: Uatrakcyjnienie wizerunku powiatu i stworzenie warunków do inwestowania.

- Priorytet II: Zwiększenie szans rozwoju osobistego mieszkańców
 - Cel II.1: Wyrównanie poziomu bazy materialnej szkolnictwa;
 - Cel II.2: Podnoszenie poziomu wykształcenia mieszkańców;
 - Cel II.3: Podniesienie poziomu integracji społeczeństwa powiatu i zwiększenie ich identyfikacji z powiatem;
 - Cel II.4: Aktywizacja zawodowa mieszkańców.
- Priorytet III: Poprawa warunków bytowych mieszkańców i przyjezdnych
 - Cel III.1: Poprawa zdrowotności, promocja zdrowia oraz zwiększenie dostępności usług społecznych;
 - Cel III.2: Zwiększenie dostępności usług dla przyjezdnych i mieszkańców;
 - Cel III.3: Podniesienie poziomu bezpieczeństwa na terenie powiatu;
- Priorytet IV: Eliminacja zagrożeń środowiskowych i racjonalizacja ochrony środowiska
 - Cel IV.1: Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców;
 - Cel IV.2: Zmniejszenie ładunków zanieczyszczeń odprowadzanych do środowiska;
 - Cel IV.3: Zachowanie terenów cennych pod względem przyrodniczym;
 - Cel IV.4: Właściwe kształtowanie istniejących walorów środowiskowych;
 - Cel IV.5: Eliminacja zagrożeń środowiskowych.

Ważnym wymogiem jest wewnętrzny system monitorowania i edukacji postępów we wdrażaniu oraz osiąganiu celów, a w konsekwencji osiągnięcie stanu zakładanego w wizji. Gromadzenie i interpretacja danych dotyczących strategii pozwala na bieżące korekty działań podmiotów wdrażających strategię w razie wystąpienia nieprawidłowości.

7.5.2 Strategia Rozwoju Gminy Świnna na lata 2015 - 2022

Strategia Rozwoju Gminy Świnna na lata 2015 – 2022 jest jednym z narzędzi jakie wykorzystuje lokalny samorząd do kształtowania lokalnej polityki rozwoju. W zapisach strategii rozwoju zawarte zostały opisy problemów, kierunki obszary, które stanowią potencjał dla działalności inwestycyjnej.

Misja Gminy Świnna brzmi: „Tworzenie na jej terenie atrakcyjnych i sprzyjających warunków do osiedlania się i zamieszkiwania. Główne cele strategiczne dla Gminy Świnna zostały określone w następujący sposób:

Cel strategiczny 1. Wzrost znaczenia Gminy Świnna jako miejsca turystycznie atrakcyjnego

Cel strategiczny 2. Dbłość o zachowanie naturalnego i historycznego dziedzictwa Gminy

Cel strategiczny 3. Zabezpieczenie mieszkańców, turystów i inne podmioty przed zagrożeniami środowiskowymi i cywilizacyjnymi

Cel strategiczny 4. Poprawa jakości usług świadczonych przez podmioty użyteczności publicznej

Cel strategiczny 5. Wzrost konkurencyjności pomiotów gospodarczych zlokalizowanych na terenie Gminy Świnna

Cel strategiczny 6. Minimalizacja zjawiska wykluczenia społecznego.

Powyższe cele są spójne z założeniami realizacji procesów rewitalizacyjnych w Gminie Świnna oraz korespondują ze sobą oraz mogą wzajemnie na siebie oddziaływać poprzez wzmacnianie efektów poszczególnych działań,

8 ZAŁOŻENIA REALIZACJI LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI GMINY ŚWINNA DO ROKU 2023

8.1 Wizja obszaru rewitalizowanego

Obszary do rewitalizacji zamieszkują aktywni i zintegrowani mieszkańcy działający wraz z organizacjami społecznymi, lokalnym samorządem oraz przedsiębiorcami na rzecz rozwoju lokalnego. Obszary do rewitalizacji posiadają bogatą ofertę usług społecznych, edukacyjnych i spędzania czasu wolnego w przyjaznych przestrzeniach i dzięki zmodernizowanej infrastrukturze. Tereny te prężnie rozwijają się pod względem gospodarczym w czystym środowisku naturalnym z atrakcyjnymi obszarami krajobrazowymi i obiektami sportowo-rekreacyjnymi.

Proces rewitalizacyjny będzie postępował w sposób zapewniający zrównoważoną odnowę zdegradowanej infrastruktury, jak też poprawę jakości życia i wzrost kapitału społecznego, przy zachowaniu zasady zrównoważonego rozwoju, partnerstwa i równości szans.

Kluczowe wyzwania dotyczące obszaru do rewitalizacji koncentrują się na kwestiach intensyfikacji wsparcia społecznego, integracji i aktywizacji społecznej wszystkich grup użytkowników tej przestrzeni, m.in. seniorów, stworzenia mieszkańcom dogodnych warunków spędzania czasu wolnego w czystym środowisku, wolnym od zanieczyszczeń powietrza, wody czy gleby. Ważnym obszarem działań będzie także sfera przeobrażeń przestrzennych i poprawa estetyki przestrzeni publicznej.

Wszelkie działania rewitalizacyjne realizowane będą przez mieszkańców i dla mieszkańców, dzięki wdrożonym na szeroką skalę narzędziom partycypacji społecznej i współdecydowania o dalszym rozwoju obszaru rewitalizowanego przez jego użytkowników.

Społeczność lokalna poczuje się silnie zintegrowana wokół wspólnych wartości, które związane są z obszarem do rewitalizacji. Wzmocniona zostanie spójność społeczna, ograniczone zostanie wykluczenie społeczne oraz ubóstwo. Nastąpi to dzięki aktywizacji

mieszkańców oraz rozszerzonej ofercie wsparcia dla osób i grup defaworyzowanych. Wzrośnie także liczba inicjatyw lokalnych i partycypacja społeczna w sprawach publicznych. Mieszkańcy obszaru rewitalizowanego będą zadowoleni z oferty spędzania wolnego czasu, atrakcyjnej przestrzeni publicznej, nowych miejsc spotkań, odpoczynku i rekreacji oraz możliwości szerokiego zaspokojenia potrzeb wspólnoty lokalnej i gości.

8.2 Cel strategiczny, cele operacyjne oraz kierunki działań rewitalizacyjnych w Gminie Świnna wraz z opisem projektów rewitalizacyjnych

Wielowątkowy proces rewitalizacji wymaga zdefiniowania nadrzędnego celu strategicznego oraz podlegających mu celów operacyjnych, odnoszących się do kluczowych obszarów problemowych w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej. Cel strategiczny, cele operacyjne oraz kierunki działań określono na podstawie szczegółowych analiz i diagnozy zjawisk kryzysowych, w oparciu o doświadczenie i wiedzę specjalistyczną, z uwzględnieniem wyników konsultacji społecznych i działań partycypacyjnych.

Mając na uwadze powyższe, cel strategiczny został sformułowany w następujący sposób:

Aktywne tworzenie kapitału ludzkiego i społecznego oraz rozwój przestrzenno-infrastrukturalny i gospodarczy zapewniający wysoką jakość życia.

Cele operacyjne i kierunki działań Programu Rewitalizacji, odnoszące się do sfer: społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej, a także środowiskowej przedstawiono w poniższych tabelach.

Tabela 42. Cel operacyjny i kierunki działań społeczno-gospodarczych.

Numer i nazwa celu operacyjnego	Numer i nazwa kierunku działań
C01. Kreowanie nowoczesnych rozwiązań w zakresie wsparcia społecznego i gospodarczego oraz aktywizacja i integracja społeczna	KD1. Integrowanie społeczności lokalnych oraz wspieranie tworzenia i rozwoju partnerstw społeczno-gospodarczych.
	KD2. Aktywizacja społeczna, rozwój kompetencji i umiejętności mieszkańców obszaru do rewitalizacji oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.
	KD3. Wspieranie i promowanie aktywnego i zdrowego trybu życia.
	KD4. Rozwój oferty spędzania czasu wolnego dla wszystkich grup wiekowych.
	KD5. Wpieranie i promowanie postaw przedsiębiorczych w tym także ukierunkowanych na edukację dzieci i młodzieży.

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 43. Cel operacyjny oraz kierunki działań przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych.

Numer i nazwa celu operacyjnego	Numery i nazwy kierunków działań
CO2. Poprawa jakości i funkcjonalności przestrzeni oraz stanu technicznego infrastruktury komunalnej	<p>KD6. Poprawa bezpieczeństwa i jakości przestrzeni publicznych.</p> <p>KD7. Rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej.</p> <p>KD8. Tworzenie miejsc integracji oraz sprzyjających współpracy poprzez modernizację zasobów infrastruktury komunalnej na cele społeczne.</p> <p>KD9. Wymiana i rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.</p>

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 44. Cel operacyjny oraz kierunki działań środowiskowych.

Numer i nazwa celu operacyjnego	Numery i nazwy kierunków działań
CO3. Poprawa jakości środowiska naturalnego oraz tworzenie warunków sprzyjających zrównowazanemu rozwojowi.	<p>KD10. Rozwój świadomości ekologicznej mieszkańców poprzez działania promocyjne i edukacyjne związane z ochroną środowiska naturalnego i zdrowym trybem życia.</p> <p>KD11. Realizacja projektów mających na celu ochronę środowiska naturalnego oraz przeciwdziałanie zanieczyszczeniom środowiska.</p>

Źródło: Opracowanie własne.

Dokonując wyboru zarówno celów, jak też kierunków działań, kierowano się przede wszystkim zdiagnozowanymi potrzebami obszarów rewitalizowanych, w kontekście problemów i potencjałów, które tam występują. Pod uwagę wzięto również propozycje działań dotyczących zmian na obszarach rewitalizowanych, zgłaszane przez interesariuszy wydarzeń partycypacyjnych m.in. podczas spacerów badawczych, warsztatów, konsultacji społecznych, itp.

8.3 WYBÓR PROJEKTÓW REWITALIZACYJNYCH

Wszystkie przyjęte do realizacji projekty wynikają z celu strategicznego oraz celów operacyjnych i kierunków działań przyjętych w ramach programu rewitalizacji. Oddziaływanie tych projektów ma przyczynić się do realizacji wymienionych powyżej celów i redukcji problemów, które zostały zdiagnozowane i opisane w ramach programu. Działania do realizacji w ramach programu rewitalizacji zostały zgłoszone przez interesariuszy rewitalizacji – lokalny samorząd, mieszkańców, organizacje pozarządowe i inne podmioty. Zadania wytypowane do programu wykorzystują lokalne potencjały i możliwości poszczególnych obszarów do rewitalizacji, które wzmacniają efekty rewitalizacyjne.

Poniżej przedstawiono listę projektów ujętych w Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Świnna, wraz z odniesieniem do problemów, które rozwiązują oraz właściwych celów operacyjnych. Po skonstruowaniu strategicznej wizji rozwoju obszarów do rewitalizacji oraz identyfikacji celów procesu rewitalizacji przystąpiono do wyznaczenia sposobów na ich spełnienie. Przedsięwzięcia te charakteryzują się czytelnym, realnym i mierzalnym celem, określonym terminem realizacji, zapewnionym źródłem finansowania oraz wyznaczonymi podmiotami odpowiedzialnymi za realizację danego działania.

Projekty stanowią najważniejszy element każdego programu rewitalizacji. Mają one służyć wyprowadzeniu obszaru rewitalizowanego ze stanu kryzysowego. Na stronie internetowej Gminy Świnna udostępniony został wzór karty projektu, na której można było opisać propozycję przedsięwzięcia rewitalizacyjnego. Wstępne propozycje projektów można było składać w terminie od 29 listopada do 8 grudnia 2017 roku w następujący sposób:

- w postaci wydrukowanej w siedzibie Urzędu Gminy Świnna na dzienniku podawczym w godzinach pracy urzędu;
- w postaci zeskanowanej na adres e-mail.

Wymaganiem stawianym wobec każdej składanej karty projektu było jej czytelne podpisanie przez mieszkańca lub reprezentanta podmiotu, który dokonywał zgłoszenia (np. przedsiębiorstwo, organizacja pozarządowa itp.) oraz zamieszczenie danych kontaktowych. Nadesłane karty projektów były następnie konsultowane i omawiane w celu dokładnego przystosowania ich do występujących problemów i wykorzystania podczas ich realizacji lokalnych potencjałów.

8.3.1 POWIĄZANIA PROJEKTÓW REWITALIZACYJNYCH Z PROBLEMAMI ZIDENTYFIKOWANYMI NA OBSZARZE REWITALIZOWANYM, CELAMI REWITALIZACJI ORAZ KIERUNKAMI DZIAŁAŃ

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Świnna do roku 2023 ujmuje działania w sposób kompleksowy oraz prezentuje wszystkie ich istotne parametry poszczególnych projektów:

- numer projektu, tytuł, zakres i lokalizację; planowane produkty i rezultaty; zgodność z problemami rewitalizacyjnymi; zgodność z celami rewitalizacyjnymi; zgodność z kierunkami działań rewitalizacyjnych;
- harmonogram wdrażania projektów (tabela 60);
- zakres zaangażowania poszczególnych grup interesariuszy rewitalizacji w realizację projektów; okres realizacji; montaż finansowy (tabela 61).

8.3.2 Projekty podstawowe

Program Rewitalizacji ujmuje działania w sposób kompleksowy. Pozwala przy tym na współfinansowanie projektów rewitalizacyjnych ze środków publicznych i prywatnych. Podczas opracowywania i wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Świnna do roku 2023 nie dopuszcza się możliwości realizacji wyłącznie wybiórczych inwestycji, nastawionych na szybki efekt poprawy estetyki przestrzeni lub skupionych jedynie na działaniach remontowych, czy też modernizacyjnych. Wynika to z faktu, iż działania takie nie skutkują zmianami strukturalnymi na obszarze rewitalizacji. W związku z powyższym, w programie rewitalizacji uwzględniono również wykaz wskaźników, które określają oczekiwany postęp w procesie rewitalizacji, z odniesieniem do problemów i celów rewitalizacji, a tym samym do efektów wdrażanych przedsięwzięć. Poniżej zamieszczono wykaz projektów ocenionych jako podstawowe.

Wykaz projektów podstawowych ujętych w Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Świnna wraz z odniesieniem do problemów i celów rewitalizacji oraz rezultatów planowanych działań.

Tabela 45. Projekt podstawowy nr 1.

PROJEKT PODSTAWOWY NR 1	
Tytuł:	<p>CAL – Centrum Aktywności Lokalnej</p> <p>Celem projektu jest podwyższenie umiejętności społecznych i zawodowych oraz aktywności na rynku pracy osób korzystających z pomocy społecznej zagrożonych wykluczeniem społecznym, które zamieszkują obszary rewitalizacji. Projekt przewiduje aktywizację społeczno-zawodową osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i ubóstwem, zamieszkujących na terenie obszarów do rewitalizacji. W ramach projektu zakłada się organizację różnych form wsparcia dla mieszkańców z obszarów do rewitalizacji. CAL mógłby także oferować następujące formy wsparcia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizacja grup wsparcia oraz poradnictwa specjalistycznego np. dla osób uzależnionych od alkoholu oraz innych substancji, - poradnictwo obywatelskie, prawne i wybranymi specjalistami, - różne formy terapii dla rodzin z problemem nieporadności opiekuńczo-wychowawczej, - pobudzanie lokalnej aktywności poprzez inicjowanie tematycznych konkursów, - wsparcie placówek oświatowych w organizowaniu zajęć dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, - zajęcia pozalekcyjne (wyrównawczo-dydaktyczne, rozwijające talenty), - organizacja i promocja wolontariatu, - wiele innych zgłaszanych na bieżąco potrzeb społecznych. <p>Dzięki realizacji projektu nastąpi zdecydowane polepszenie stanu społeczności lokalnej (zaktywizowanie społeczności, pobudzanie ich do dalszej aktywności na rzecz samych siebie), wzrost świadomości społeczności w zakresie praw i obowiązków wobec siebie, dzieci, sąsiadów i całej lokalnej społeczności. Realizacja projektu przyczyni się także do wzrostu kwalifikacji i umiejętności zawodowych uczestników projektu, co będzie miało także wpływ na obniżenie poziomu bezrobocia. Dzięki realizacji projektu nastąpi także reintegracja społeczna mieszkańców obszarów rewitalizowanych.</p>
Zakres:	
Lokalizacja:	Budynek Pokusówki
Grupa docelowa:	Mieszkańcy obszaru do rewitalizacji
Realizator	Zaangażowane podmioty

GOPS				
Lata realizacji projektu 2021-2023		Szacunkowa wartość projektu 150 000,00 zł		
Planowane produkty i rezultaty projektu monitorowane w ramach Programu: (A) na podstawie protokołów zdawczo-odbiorczych prac, list obecności itp.; (B) na podstawie oceny jakościowej np. ankiety od mieszkańców, ocena grupy eksperckiej lub oceny ilościowej – dane z Urzędu Gminy Świnna lub od partnerów Programu:				
1. Wzrost dostępności usług społecznych na obszarze rewitalizowanym (B)				
2. Liczba uczestników warsztatów (A)				
3. Liczba uczestników szkoleń (A)				
Zgodność z problemami rewitalizacyjnymi P (zgodnie z oznaczeniami z tabeli nr 41) P1, P2, P3, P4				
Zgodność z celami operacyjnymi rewitalizacji CO (zgodnie z oznaczeniami z tabelach nr 42, 43, 44) CO1		Zgodność z kierunkami działań rewitalizacyjnych KD (zgodnie z oznaczeniami z tabelach nr 42, 43, 44) KD1, KD2,		
Wpływ projektu na poszczególne sfery				
Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera przestrzenno- funkcjonalna	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna
x				

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji zebranych w ramach opracowywania programu rewitalizacji.

Tabela 46. Projekt podstawowy nr 2.

PROJEKT PODSTAWOWY NR 2	
Tytuł:	Wolontariat – BoWarto
Zakres:	W ramach projektu przewiduje się rozwój i utworzenie szerszego Klubu Wolontariusza bazując na działającym już wolontariacie szkolnym w Szkole Podstawowej w Pewli Ślemeńskiej. W ramach wolontariatu będzie możliwe organizowanie pomocy w nauce oraz pomocy osobom starszym w sprawach codziennych np. uczniowie pomagający w zakupach osobom starszym. W pierwszej kolejności pomoc kierowana będzie przede wszystkim do osób zamieszkujących obszary rewitalizacji. Możliwe jest także organizowanie zajęć wyrównawczych, które pomogą w eliminowaniu problemów edukacyjnych dzieci i młodzieży z obszarów rewitalizacji. Projekt zakłada przeprowadzenie szkoleń oraz warsztatów dla osób biorących udział w wolontariacie, które wzbogacą ich wiedzę na temat organizowania społeczności lokalnych i działania III sektora. Dla uczniów biorących udział w projekcie przewiduje się organizację wymian szkolnych z gminami partnerskimi w okresie letnich oraz zimowych wakacji.
Lokalizacja:	Budynek Pokusówki, Szkoła Podstawowa w Pewli Ślemeńskiej
Grupa docelowa:	Mieszkańcy obszarów do rewitalizacji
Realizator	Zaangażowane podmioty
GOPS, Szkoła Podstawowa w Pewli Ślemeńskiej	
Lata realizacji projektu	Szacunkowa wartość projektu
2018-2023	30 000,00
Planowane produkty i rezultaty projektu monitorowane w ramach Programu: (A) na podstawie protokołów zdawczo-odbiorczych prac, list obecności itp.; (B) na podstawie oceny jakościowej np. ankiety od mieszkańców, ocena grupy eksperckiej lub oceny ilościowej – dane z Urzędu Gminy Świnna lub od partnerów Programu:	
1. Liczba odbiorców oferty Klubu Wolontariusza (A)	
2. Wzrost dostępności usług społecznych na obszarze rewitalizowanym (B)	
3. Liczba uczestników Klubu Wolontariusza (A)	
Zgodność z problemami rewitalizacyjnymi P (zgodnie z oznaczeniami z tabeli nr 41)	
P1, P2, P3	
Zgodność z celami operacyjnymi rewitalizacji	Zgodność z kierunkami działań
CO (zgodnie z oznaczeniami z tabelach nr 42, 43, 44)	rewitalizacyjnych KD (zgodnie z oznaczeniami z tabelach nr 42, 43, 44)
CO1,	KD1, KD2,
Wpływ projektu na poszczególne sfery	

Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna
x				

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji zebranych w ramach opracowywania programu rewitalizacji.

Tabela 47. Projekt podstawowy nr 3.

PROJEKT PODSTAWOWY NR 3				
Tytuł:		Integracja i edukacja międzypokoleniowa – OD-Nowa		
Zakres:		W obszarze do rewitalizacji zauważa się potrzebę podjęcia działań ukierunkowanych na aktywizację mieszkańców poprzez integrację społeczną. Celem projektu jest włączenie osób i rodzin mieszkających na obszarach do rewitalizacji, zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym. W ramach projektu przewiduje się wzrost poziomu kompetencji społecznych osób z obszarów do rewitalizacji. Projekt zakłada realizację działań integrujących społeczność zamieszkującą podobszary do rewitalizacji. W ramach projektu zakłada się realizację zajęć integracyjnych, wspólne wycieczki oraz imprezy kulturalne, których współorganizatorami będą uczestnicy projektu. Działania społeczne, które będą podejmowane w ramach projektu ukierunkowane będą również na integrację międzypokoleniową np. podczas działań związanych z wspólną pielęgnacją obszarów zielonych – tworzenie ogrodów społecznych w zielonych skwerkach przestrzeni publicznej.		
Lokalizacja:		GOK w Świnnej		
Grupa docelowa:		Mieszkańcy obszarów do rewitalizacji		
Realizator		Zaangażowane podmioty		
GOPS		Lokalny samorząd, mieszkańcy, organizacje pozarządowe		
Lata realizacji projektu		Szacunkowa wartość projektu		
2018-2020		100 000,00 zł		
Planowane produkty i rezultaty projektu monitorowane w ramach Programu: (A) na podstawie protokołów zdawczo-odbiorczych prac, list obecności itp.; (B) na podstawie oceny jakościowej np. ankiety od mieszkańców, ocena grupy eksperckiej lub oceny ilościowej – dane z Urzędu Gminy Świnna lub od partnerów Programu:				
1. Liczba odbiorców oferty projektu (A)				
2. Wzrost dostępności usług społecznych na obszarze rewitalizowanym (B)				
3. Liczba uczestników warsztatów (A)				
Zgodność z problemami rewitalizacyjnymi P (zgodnie z oznaczeniami z tabeli nr 41)				
P1, P3, P5				
Zgodność z celami operacyjnymi rewitalizacji		Zgodność z kierunkami działań		
CO (zgodnie z oznaczeniami z tabelach nr 42, 43, 44)		rewitalizacyjnych KD (zgodnie z oznaczeniami z tabelach nr 42, 43, 44)		
CO1		KD1, KD2, KD3		
Wpływ projektu na poszczególne sfery				
Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera przestrzenno-	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna

x		funkcjonalna x		
---	--	-------------------	--	--

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji zebranych w ramach opracowywania programu rewitalizacji.

Tabela 48. Projekt podstawowy nr 4.

PROJEKT PODSTAWOWY NR 4	
Tytuł:	Wspólne działanie – organizacja wyjazdów i działań społecznych
Zakres:	Projekt zakłada organizację klubu wspólnego działania w ramach organizowania przedsięwzięć na rzecz społeczności lokalnych. Działania Klubu będą mogły skupiać się na wspólnym organizowaniu np. spotkań przy grach planszowych, organizowanie turniejów, wycieczek rowerowych, wyjazdów do teatru itp. W ramach projektu można będzie utworzyć bazę gier, materiałów do aranżacji wnętrz i organizowania wydarzeń czy warsztatów. Stworzenie Klubu pozwoli na poznanie się osób z różnych środowisk oraz będzie miało pozytywny wpływ na rozwój młodzieży. Wspólne organizowanie konkursów, wydarzeń czy warsztatów jest okazją do wspólnego spędzenia czasu razem z rodziną i stanowi bazę działań w ramach integracji międzypokoleniowej. Mieszkańcy podczas warsztatów zgłosili także potrzebę organizowania wspólnych wyjazdów do kina czy teatru. Dzięki organizacji klubu wspólnego działania uczestnicy klubu będą mogli wspólnie organizować wyjazdy oraz wycieczki, które w atrakcyjny sposób wzbogacą ich czas wolny oparty na kulturze i edukacji.
Lokalizacja:	Budynek Pokusówka
Grupa docelowa:	Mieszkańcy obszaru do rewitalizacji
Realizator	Zaangażowane podmioty
GOPS	Lokalny samorząd, mieszkańcy, organizacje pozarządowe
Lata realizacji projektu	Szacunkowa wartość projektu
2018-2023	18 000,00 zł
Planowane produkty i rezultaty projektu monitorowane w ramach Programu: (A) na podstawie protokołów zdawczo-odbiorczych prac, list obecności itp.; (B) na podstawie oceny jakościowej np. ankiety od mieszkańców, ocena grupy eksperckiej lub oceny ilościowej – dane z Urzędu Gminy Świnna lub od partnerów Programu:	
1. Liczba odbiorców oferty projektu (A)	
2. Wzrost dostępności usług społecznych na obszarze rewitalizowanym (B)	
3. Liczba uczestników warsztatów (A)	
4. Liczba uczestników wycieczek (A)	
Zgodność z problemami rewitalizacyjnymi P (zgodnie z oznaczeniami z tabeli nr 41)	
P3,	
Zgodność z celami operacyjnymi rewitalizacji	Zgodność z kierunkami działań
CO (zgodnie z oznaczeniami z tabelach nr 42, 43, 44)	rewitalizacyjnych KD (zgodnie z oznaczeniami z tabelach nr 42, 43, 44)
CO1	KD2,
Wpływ projektu na poszczególne sfery	

Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna
x				

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji zebranych w ramach opracowywania programu rewitalizacji.

Tabela 49. Projekt podstawowy nr 5.

PROJEKT PODSTAWOWY NR 5	
Tytuł:	BAZA WSPÓŁPRACY
Zakres:	<p>Wiele osób w obszarze rewitalizacji chciałoby podjąć działania społeczne lub widzi taką potrzebę jednak nie jest w stanie podjąć samodzielnie działań związanych z prowadzeniem lub uczestniczeniem w inicjatywach lokalnych czy projektach społecznych. Projekt ten jest zatem odpowiedzią w zakresie potrzeb społeczności lokalnych związanych z aktywnością społeczną. Akademia Liderów Lokalnych byłaby miejscem, w którym organizacje społeczne oraz liderzy lokalni mogliby uczestniczyć we wspólnych przedsięwzięciach, wspierając się oraz inspirując do działania. Dodatkowo w ramach akademii będzie można skorzystać z warsztatów oraz szkoleń, które pozwolą wyposażyć uczestników w kompetencje niezbędne do prowadzenia projektów i procesów z zakresu lokalnych inicjatyw (kompetencje interpersonalne, umiejętności prowadzenia diagnozy lokalnej, planowania strategicznego). Uczestnicy podniosą swoje umiejętności w zakresie prowadzenia procesów partycypacyjnych oraz angażowania liderów lokalnych do współpracy. Dodatkowo dzięki utworzeniu przestrzeni wspólnego działania będzie mogła następować wymiana wiedzy i informacji związana z przygotowywanymi, przeprowadzonymi oraz planowanymi projektami, dzięki temu będzie można także podejmować samodzielne partnerstwa, które wzbogacą projekty społeczne oraz podniosą ich rangę i możliwości realizacji.</p>
Lokalizacja:	Budynek Pokusówki, GOK
Grupa docelowa:	Mieszkańcy obszaru do rewitalizacji i obszaru zdegradowanego
Realizator	Zaangażowane podmioty
GOPS	Lokalny samorząd, mieszkańcy, organizacje pozarządowe
Lata realizacji projektu	Szacunkowa wartość projektu
2019-2020	80 000,00 zł
<p>Planowane produkty i rezultaty projektu monitorowane w ramach Programu: (A) na podstawie protokołów zdawczo-odbiorczych prac, list obecności itp.; (B) na podstawie oceny jakościowej np. ankiety od mieszkańców, ocena grupy eksperckiej lub oceny ilościowej – dane z Urzędu Gminy Świnna lub od partnerów Programu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba uczestników akademii (A) 2. Liczba absolwentów akademii (A) 3. Liczba podjętych inicjatyw (A) 4. Wzrost zaangażowania mieszkańców w sprawy społeczne (B) <p>Zgodność z problemami rewitalizacyjnymi P (zgodnie z oznaczeniami z tabeli nr 41)</p> <p>P3, P6,</p>	

Zgodność z celami operacyjnymi rewitalizacji CO (zgodnie z oznaczeniami z tabelach nr 42, 43, 44)		Zgodność z kierunkami działań rewitalizacyjnych KD (zgodnie z oznaczeniami z tabelach nr 42, 43, 44)		
CO1,		KD2, KD5		
Wpływ projektu na poszczególne sfery				
Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna
x	x			

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji zebranych w ramach opracowywania programu rewitalizacji.

Tabela 50. Projekt podstawowy nr 6.

PROJEKT PODSTAWOWY NR.6	
Tytuł:	Uniwersytet III Wieku
Zakres:	<p>Wśród społeczności lokalnej seniorów zdiagnozowano potrzebę realizacji działań ukierunkowanych na aktywizację oraz organizację czasu wolnego w sposób angażujący oraz mobilizujący do działania. Projekt utworzenia Uniwersytetu Trzeciego Wieku stanowi odpowiedź na zdiagnozowane potrzeby społeczne oraz może znacznie przyczynić się do pobudzenia aktywności społecznej wśród seniorów oraz integracji międzypokoleniowej. W ramach projektu planuje się przeprowadzenie działań mających na celu aktywizację intelektualną i społeczną oraz poszerzenie wiedzy ogólnej i specjalistycznej a także rozwój zainteresowań wśród słuchaczy UTW. Projekt ukierunkowany jest na włączenie osób starszych do systemu kształcenia ustawicznego, aktywizację intelektualną, psychiczną i fizyczną słuchaczy. Poprzez pobudzenie aktywności edukacyjnej i kulturalnej wśród seniorów będzie możliwe wykorzystanie ich potencjału intelektualnego i społecznego do dalszych działań rewitalizacyjnych ukierunkowanych także na integrację międzypokoleniową. Realizacja projektu przyczyni się do integracji lokalnej społeczności wokół uniwersytetów trzeciego wieku, rozwijania solidarności międzypokoleniowej oraz zapobiegania społecznemu wykluczeniu osób starszych i podwyższania jakości ich życia.</p>
Lokalizacja:	Budynek Pokusówki
Grupa docelowa:	Osoby Starsze zamieszkujące głównie obszar zdegradowany
Realizator	Zaangażowane podmioty
Gmina Świnna	Koła Gospodyń Wiejskich, Związek Rencistów I Emerytów
Lata realizacji projektu	Szacunkowa wartość projektu
2018-2020	120 000,00 zł
<p>Planowane produkty i rezultaty projektu monitorowane w ramach Programu: (A) na podstawie protokołów zdawczo-odbiorczych prac, list obecności itp.; (B) na podstawie oceny jakościowej np. ankiety od mieszkańców, ocena grupy eksperckiej lub oceny ilościowej – dane z Urzędu Gminy Świnna lub od partnerów Programu:</p>	
1. Liczba uczestników UTW (A)	
2. Liczba absolwentów UTW (A)	
3. Wzrost zaangażowania mieszkańców w sprawy społeczne (B)	
Zgodność z problemami rewitalizacyjnymi P (zgodnie z oznaczeniami z tabeli nr 41)	
P1, P7,	
Zgodność z celami operacyjnymi rewitalizacji	Zgodność z kierunkami działań
CO (zgodnie z oznaczeniami z tabelach nr 42, 43, 44)	rewitalizacyjnych KD (zgodnie z oznaczeniami z tabelach nr 42, 43, 44)

CO1,		KD1, KD2, KD3, KD4		
Wpływ projektu na poszczególne sfery				
Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera przestrzenno-funkcyjna	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna
x				

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji zebranych w ramach opracowywania programu rewitalizacji.

Tabela 51. Projekt podstawowy nr 7.

PROJEKT PODSTAWOWY NR 7	
Tytuł:	Działania służące ochronie środowiska
Zakres:	<p>Projekt pozwoli zwiększyć świadomość ekologiczną mieszkańców obszaru rewitalizowanego poprzez organizację wydarzeń, warsztatów oraz spotkań tematycznych o ekologii. W ramach projektu będzie można także wprowadzić dodatkowe zajęcia w szkole z zakresu edukacji ekologicznej oraz zajęć związanych z regionalizmem poprzez organizację wycieczek rowerowych, spacerów krajoznawczych, których celem będzie poznawanie najbliższej okolicy podczas aktywnego wypoczynku. Działanie takie pozwoli zwiększyć wiedzę oraz poczucie tożsamości wśród mieszkańców obszaru rewitalizowanego, co przełoży się w przyszłości na większą potrzebę dbania o środowisko naturalne i najbliższe otoczenie. W ramach wydarzeń organizowane będzie także sprzątanie świata, w które włączona zostanie społeczność z obszaru do rewitalizacji. W ramach wydarzenia przewiduje się także działania edukacyjne oraz informacyjne wśród mieszkańców z zakresu poszanowania środowiska naturalnego, sposobów na oszczędzanie energii oraz zagrożeń wynikających z zanieczyszczenia środowiska. Projekt kierowany jest zarówno do dzieci, młodzieży jak i seniorów. Dzięki realizacji projektu nastąpi wzrost świadomości mieszkańców w zakresie możliwości prowadzenia ekologicznego i zdrowego trybu życia. Nastąpi także poprawa czystości i estetyki terenów zielonych, które przyczyni się do rozwoju turystyki i rekreacji. Dzięki zadaniu wzrośnie także aktywność społeczna mieszkańców obszaru rewitalizacji na rzecz swojego otoczenia i rozwoju osobistego, wzmocni się integracja społeczna społeczności lokalnej.</p>
Lokalizacja:	Obszar do rewitalizacji
Grupa docelowa:	Mieszkańcy obszaru do rewitalizacji
Realizator	Zaangażowane podmioty
Gmina Świnna	
Lata realizacji projektu	Szacunkowa wartość projektu
2018-2020	40 000,00 zł
<p>Planowane produkty i rezultaty projektu monitorowane w ramach Programu: (A) na podstawie protokołów zdawczo-odbiorczych prac, list obecności itp.; (B) na podstawie oceny jakościowej np. ankiety od mieszkańców, ocena grupy eksperckiej lub oceny ilościowej – dane z Urzędu Gminy Świnna lub od partnerów Programu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wzrost efektu ekologicznego (A) 2. Wzrost liczby odbiorców wydarzeń (A) 3. Poprawa jakości środowiska (B) 4. Wzrost liczby uczestników wycieczek (A) 	

5. Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców obszaru rewitalizowanego (B)

Zgodność z problemami rewitalizacyjnymi P (zgodnie z oznaczeniami z tabeli nr 41)

P10

Zgodność z celami operacyjnymi rewitalizacji

CO (zgodnie z oznaczeniami z tabelach nr 42, 43, 44)

CO3

Zgodność z kierunkami działań

rewitalizacyjnych KD (zgodnie z oznaczeniami z tabelach nr 42, 43, 44)

KD11, KD10

Wpływ projektu na poszczególne sfery

Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna
x		x	x	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji zebranych w ramach opracowywania programu rewitalizacji.

Tabela 52. Projekt podstawowy nr 8.

PROJEKT PODSTAWOWY NR 8	
Tytuł:	Przeciwdziałanie zanieczyszczeniom środowiska
Zakres:	Działanie obejmuje wprowadzenie zadań związanych z pozyskaniem środków finansowych dla mieszkańców Gminy Świnna na inwestycje z zakresu: wymiana źródeł ciepła na ekologiczne, montaż odnawialnych źródeł energii, termomodernizacja budynków. Głównym elementem tego działania jest utworzenie zachęt finansowych, które znacznie wspomogą realizację proekologicznych rozwiązań. Główną barierą w stosowaniu działań proekologicznych jest bariera ekonomiczna, która znacznie uniemożliwia stosowanie takich rozwiązań w prywatnych domach. Realizacja zadania przyczyni się do poprawy jakości życia mieszkańców obszaru zdegradowanego ulegnie poprawie w zakresie zdrowia, likwidacji niskiej emisji oraz podniesie świadomość ekologiczną mieszkańców.
Lokalizacja:	Nieruchomości zamieszkałe na terenie Świnna
Grupa docelowa:	Mieszkańcy gminy – prowadzone działania proekologiczne, mają na celu ograniczenie oddziaływania czynników o szerokim charakterze przestrzennym np. niska emisja, co przekłada się bezpośrednio na mieszkańców obszaru do rewitalizacji oraz musi być prowadzona całościowo, na obszarze całej gminy ze względu na rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń. Wszelkie działania o charakterze proekologicznym, które zostaną podjęte poza obszarem rewitalizacji będą miały bezpośredni wpływ na polepszenie warunków życia mieszkańców obszaru do rewitalizacji.
Realizator	Zaangażowane podmioty
Gmina Świnna	Mieszkańcy gminy
Lata realizacji projektu	Szacunkowa wartość projektu
2018-2023	1 800 000,00 zł
Planowane produkty i rezultaty projektu monitorowane w ramach Programu: (A) na podstawie protokołów zdawczo-odbiorczych prac, list obecności itp.; (B) na podstawie oceny jakościowej np. ankiety od mieszkańców, ocena grupy eksperckiej lub oceny ilościowej – dane z Urzędu Gminy Świnna lub od partnerów Programu:	
1. Liczba złożonych wniosków o dofinansowanie (A)	
2. Liczba nieruchomości objęte inwestycjami w ramach dofinansowania (A)	
3. Ilość energii wyprodukowana z odnawialnych źródeł (B)	
4. Liczba wydrukowanych ulotek/broszur (B)	
Zgodność z problemami rewitalizacyjnymi P (zgodnie z oznaczeniami z tabeli nr 41)	
P10	
Zgodność z celami operacyjnymi rewitalizacji	Zgodność z kierunkami działań
CO (zgodnie z oznaczeniami z tabelach nr 42,	rewitalizacyjnych KD (zgodnie z

43, 44)		oznaczeniami z tabelach nr 42, 43, 44)		
CO3		KD10, KD11		
Wpływ projektu na poszczególne sfery				
Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna
x			x	x

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji zebranych w ramach opracowywania programu rewitalizacji.

Tabela 53. Projekt podstawowy nr 9.

PROJEKT PODSTAWOWY NR 9	
Tytuł:	<p>Modernizacja budynku „Pokusówka” na cele społeczne</p> <p>Stan techniczny budynku oraz obszaru wokół wymaga gruntownej modernizacji oraz przystosowania go do pełnienia nowych funkcji (w tym przede wszystkim funkcji społecznych). Obecnie pomieszczenia znajdujące się w budynku nie są przystosowane do korzystania z jego infrastruktury. Budynek oraz otoczenie wokół budynku stanowi ogromny potencjał społeczno-przestrzenny. Zadanie składać się będzie z następujących elementów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prace remontowe i modernizacyjne przystosowujące budynek do utworzenia w nim: salek z zapleczem kuchennym, pomieszczeń do realizacji warsztatów i zajęć rękodzielniczych (z udziałem dzieci), plastycznych, multimedialnych oraz innych (zaplecze socjalne, sanitarne, kuchenne, pomieszczenie biurowe), w których będą mogły działać organizacje społeczne oraz grupy seniorów i młodzieży działający na obszarze rewitalizacji. Budynek zostanie również przystosowany dla osób niepełnosprawnych. 2. Zagospodarowanie przestrzeni wokół budynku, utworzenie zielonych stref wypoczynku wraz z ławeczkami, utworzenie stojaków na rowery oraz stacji naprawczych a także miejsc tj. ogrody społeczne. Wybudowanie altany wraz z paleniskiem, jako miejsca do grupowych działań na świeżym powietrzu i spotkań integracyjnych. 3. Wyposażenie budynku: stoły, krzesła, zaplecze kuchenne, zaplecze sanitarne, sprzęt multimedialny oraz wprowadzenie monitoringu na obszarze. <p>Realizacja projektu przyczyni się do trwałej odnowy obszaru do rewitalizacji poprzez znaczną poprawę jakości życia mieszkańców. Nowa infrastruktura sprzyjała będzie realizacji wielu zajęć i warsztatów dedykowanych osobom z obszaru do rewitalizacji a tym samym wpłynie pozytywnie na ich rozwój osobisty, czy zwiększy umiejętności społeczne, przez co szanse na zatrudnienie. Projekt przyczyni się także do zmniejszenia problemów środowiskowych poprzez docieplenie budynku.</p>
Zakres:	
Lokalizacja:	Budynek „Pokusówka”
Grupa docelowa:	Mieszkańcy obszaru do rewitalizacji
Realizator	Zaangażowane podmioty
Gmina Świnna	
Lata realizacji projektu	Szacunkowa wartość projektu
2018-2021	1 200 000,00 zł

Planowane produkty i rezultaty projektu monitorowane w ramach Programu: (A) na podstawie protokołów zdawczo-odbiorczych prac, list obecności itp.; (B) na podstawie oceny jakościowej np. ankiety od mieszkańców, ocena grupy eksperckiej lub oceny ilościowej – dane z Urzędu Gminy Świnna lub od partnerów Programu:

1. Zmodernizowana powierzchnia budynku (A)
2. Nowo zagospodarowana powierzchnia terenu wokół budynku (A)
3. Liczba obiektów małej architektury (A)
4. Liczba osób korzystających z budynku (B)
5. Liczba warsztatów, spotkań i innych wydarzeń organizowanych w budynku (B)

Zgodność z problemami rewitalizacyjnymi P (zgodnie z oznaczeniami z tabeli nr 41)

P7, P8

Zgodność z celami operacyjnymi rewitalizacji

CO (zgodnie z oznaczeniami z tabelach nr 42, 43, 44)

CO2

Zgodność z kierunkami działań

rewitalizacyjnych KD (zgodnie z oznaczeniami z tabelach nr 42, 43, 44)

KD6, KD7, KD8, KD9

Wpływ projektu na poszczególne sfery

Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna
x	x	x	x	x

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji zebranych w ramach opracowywania programu rewitalizacji.

Tabela 54. Projekt podstawowy nr 10.

PROJEKT PODSTAWOWY NR 10	
Tytuł:	Zdrowy tryb życia
Zakres:	Mieszkańcy obszaru do rewitalizacji borykają się z wieloma problemami związanymi ze zdrowiem, kondycją psychiczną czy uzależnieniami. Dotychczas w gminie nie prowadzono działań związanych z wydarzeniami, spotkaniami czy warsztatami podnoszącymi wiedzę na temat zdrowego trybu życia. Podejmowane przez dzieci aktywności oraz decyzje zależą od postawy rodziców i ich nawyków. Od dorosłego, więc zależy, czy nauczy swoje dziecko dobrych przyzwyczajeń. Projekt ma na celu realizację warsztatów spotkań oraz organizację wydarzeń o tematyce wpływu aktywności fizycznej na rozwój dziecka, jego kontaktów z rówieśnikami i rodzicami, zagrożeń wynikających z biernego trybu życia (oraz stosowania używek), radzenia sobie ze stresem, efektywnej komunikacji i empatycznych relacji. W ramach projektu będzie także można uczestniczyć w zajęciach ruchowych oraz w okresie wiosenno-letnim m.in. w śniadaniu na trawie, nordic-walking oraz grach zespołowych. Dzięki realizacji projektu uczestnicy poznają zasady zabaw ruchowych, które stymulują rozwój dziecka, sposobów zdrowego odżywiania, radzenia sobie z presją ze strony otoczenia.
Lokalizacja:	Budynek Pokusówki i obszary rekreacyjne wokół budynku, GOK
Grupa docelowa:	Mieszkańcy obszaru do rewitalizacji
Realizator	Zaangażowane podmioty
GOPS	
Lata realizacji projektu	Szacunkowa wartość projektu
2018-2023	100 000,00 zł
Planowane produkty i rezultaty projektu monitorowane w ramach Programu: (A) na podstawie protokołów zdawczo-odbiorczych prac, list obecności itp.; (B) na podstawie oceny jakościowej np. ankiety od mieszkańców, ocena grupy eksperckiej lub oceny ilościowej – dane z Urzędu Gminy Świnna lub od partnerów Programu:	
1. Liczba zorganizowanych spotkań (A)	
2. Liczba zorganizowanych warsztatów (A)	
3. Liczba osób biorących udział w spotkaniach, wydarzeniach i warsztatach (A)	
Zgodność z problemami rewitalizacyjnymi P (zgodnie z oznaczeniami z tabeli nr 41)	
P5	
Zgodność z celami operacyjnymi rewitalizacji	Zgodność z kierunkami działań
CO (zgodnie z oznaczeniami z tabelach nr 42, 43, 44)	rewitalizacyjnych KD (zgodnie z oznaczeniami z tabelach nr 42, 43, 44)
CO1	KD3, KD4, KD2

Wpływ projektu na poszczególne sfery				
Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna
x				

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji zebranych w ramach opracowywania programu rewitalizacji.

Tabela 55. Projekt podstawowy nr 11.

PROJEKT PODSTAWOWY NR 11	
Tytuł:	Go – local / działaj lokalnie
Zakres:	<p>Projekt zakłada utworzenie miejsca w obszarze do rewitalizacji (pomieszczenia w budynku „Pokusówki” / GOK), na działalność edukacyjno-kulturalną. Pomieszczenie będzie zagospodarowywane wspólnie z mieszkańcami podobszarów do rewitalizacji i wyposażane poprzez nieodpłatne udostępnianie zbiorów i sprzętów a także poprzez zakup niezbędnego wyposażenia w ramach budżetu projektu. Miejsce umożliwi wspólne spędzanie czasu wolnego przez mieszkańców obszaru do rewitalizacji w sposób aktywny umożliwiający edukację, integrację oraz rozwój pasji i zainteresowań. Projekt przyczyni się do wzrostu poziomu kreatywności wśród dzieci i młodzieży, co pozytywnie wpłynie na ich rozwój. W ramach projektu przewiduje się również organizację spotkań młodych ludzi z lokalnymi przedsiębiorcami, artystami, ludźmi z pasją. Spotkania pozwolą osobom z problemami adaptacyjnymi na zdobycie wiedzy i zwiększenie poczucia pewności siebie. Dzięki temu osoby te będą mogły lepiej radzić sobie w trudnych dla nich sytuacjach zawodowych i życiowych. Spotkania zorientowane będą na odkrywanie i utrwalanie potencjału osób młodych w różnych dziedzinach m.in. taniec, fotografia, nowe media, nowe technologie, programowanie (Coders DoJo). Mieszkańcy posiadający wiedzę w danej dziedzinie będą mogli prowadzić zajęcia dla dzieci i młodzieży w ramach w/ w tematów. W ramach projektu planuje się także stworzenie bazy osób/miejsc, które chcą wymienić się swoimi umiejętnościami/zasobami rzeczowymi i mają trochę czasu by móc poświęcić go innym. Wykonując jakieś „usługi” zbiera się tym samym „godziny”, które będzie można wydać u innej osoby. Ważna jest tutaj także integracja w tym przede wszystkim integracja międzypokoleniowa. Dzięki temu wykorzystuje się lokalne potencjały i zasoby miejscowej ludności a tym samym buduje się społeczeństwo kreatywne i uczące się. Dzięki realizacji projektu nastąpi poprawa transferu wiedzy i doświadczeń a także rozwój pasji (np. malarstwo, turystyka, fotografia i wiele innych) wśród dzieci i młodzieży.</p>
Lokalizacja:	Budynek Pokusówki, GOK
Grupa docelowa:	Mieszkańcy obszaru do rewitalizacji
Realizator	Zaangażowane podmioty
Gmina Świnna	
Lata realizacji projektu	Szacunkowa wartość projektu
2018-2023	20 000,00 zł

Planowane produkty i rezultaty projektu monitorowane w ramach Programu: (A) na podstawie protokołów zdawczo-odbiorczych prac, list obecności itp.; (B) na podstawie oceny jakościowej np. ankiety od mieszkańców, ocena grupy eksperckiej lub oceny ilościowej – dane z Urzędu Gminy Świnna lub od partnerów Programu:

1. Liczba osób zaangażowanych w projekt (A)

2. Liczba zorganizowanych spotkań (A)

3. Liczba zorganizowanych warsztatów (A)

Zgodność z problemami rewitalizacyjnymi P (zgodnie z oznaczeniami z tabeli nr 41)

P3

Zgodność z celami operacyjnymi rewitalizacji

CO (zgodnie z oznaczeniami z tabelach nr 42, 43, 44)

CO1,

Zgodność z kierunkami działań

rewitalizacyjnych KD (zgodnie z oznaczeniami z tabelach nr 42, 43, 44)

KD1, KD2

Wpływ projektu na poszczególne sfery

Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna
x				

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji zebranych w ramach opracowywania programu rewitalizacji.

8.3.3 Projekty uzupełniające

Do projektów uzupełniających zostały zakwalifikowane przedsięwzięcia, które ze względu na mniejszą skalę oddziaływania trudno zidentyfikować indywidualnie. Są one jednak oczekiwane ze względu na realizację celów programu rewitalizacji. Projekty te są zróżnicowane pod względem tematycznym, jednak koncentrują się na kwestiach istotnych z punktu widzenia lokalnej społeczności. Zalicza się do nich integracja mieszkańców oraz rozwój infrastruktury technicznej. Wykaz projektów zamieszczono poniżej.

Tabela 56. Projekt uzupełniający nr 1.

PROJEKT UZUPEŁNIAJĄCY NR 1	
Tytuł:	Modernizacja oświetlenia na energooszczędne
Zakres:	<p>W obszarze do rewitalizacji oraz w obszarze zdegradowanym w wielu miejscach występują braki w oświetleniu powodujące brak poczucia bezpieczeństwa wśród przechodniów i rowerzystów korzystających z drogi. Jest to istotny problem z punktu widzenia poruszania się osób starszych oraz dzieci. Dzięki realizacji projektu nastąpi poprawa warunków i jakości życia poprzez poprawę poczucia bezpieczeństwa wśród osób spacerujących i poruszających się na rowerze. Realizacja zadania przyczyni się także do optymalizacji kosztów oświetlenia gminy, poprawi skuteczność oraz ograniczy zanieczyszczenia środowiska związane z obniżeniem energochłonności źródeł światła. Projekt ten zakłada modernizację oświetlenia oraz wprowadzenie nowych punktów świetlnych, jako działania w celu wzmocnienia bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej oraz ograniczenia niskiej emisji i kosztów zużycia energii. Projekt – z uwagi na swoją sieciowość z punktu widzenia rozłożenia układów zasilania na terenie całej gminy powinien obejmować działaniem również tereny poza obszarem rewitalizacji. Oczekiwane rezultaty projektu będą widoczne jedynie w wtedy, jeśli zadanie będzie obejmować teren położony także w sąsiedztwie obszaru rewitalizacji (głównie na obszarze zdegradowanym). Efekty związane z oszczędnością w zużyciu energii oraz z ograniczeniem niskiej emisji i poprawą warunków życia- to efekty złożone, które powinny dotyczyć większości obszaru gminy.</p>
Lokalizacja:	<p>Ze względu na specyfikę projektu, nie można ograniczyć go terytorialnie (do granic obszaru rewitalizacji), wskazane jest podjęcie działań w jak największej skali, by planowany efekt był wyraźnie odczuwalny. Z uwagi na jego sieciowy charakter wykracza poza obszar rewitalizacji i obejmuje również obszar zdegradowany.</p>

Grupa docelowa:	Mieszkańcy gminy w tym przede wszystkim mieszkańcy obszaru do rewitalizacji oraz mieszkańcy obszaru zdegradowanego.			
Realizator	Gmina Świnna		Zaangażowane podmioty	
Lata realizacji projektu	2019-2023		Szacunkowa wartość projektu	1 500 000,00 zł
Źródło finansowania				
Planowane produkty i rezultaty projektu monitorowane w ramach Programu: (A) na podstawie protokołów zdawczo-odbiorczych prac, list obecności itp.; (B) na podstawie oceny jakościowej np. ankiety od mieszkańców, ocena grupy eksperckiej lub oceny ilościowej – dane z Urzędu Gminy Świnna lub od partnerów Programu:				
1. Liczba zmodernizowanych i nowych lamp ulicznych (A)				
2. Zmniejszenie zużycia energii (B)				
3. Zmniejszenie kosztów eksploatacji sieci oświetlenia (B)				
4. Ograniczenie niskiej emisji (B)				
5. Wzrost bezpieczeństwa dzięki większemu natężeniu światła i lepiej doświetlonym obszarom (B)				
Zgodność z problemami rewitalizacyjnymi P (zgodnie z oznaczeniami z tabeli nr 41)				
P10				
Zgodność z celami operacyjnymi rewitalizacji CO (zgodnie z oznaczeniami z tabelach nr 42, 43, 44)		Zgodność z kierunkami działań rewitalizacyjnych KD (zgodnie z oznaczeniami z tabelach nr 42, 43, 44)		
CO3		KD11		
Wpływ projektu na poszczególne sfery				
Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna
x		x	x	x

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji zebranych w ramach opracowywania programu rewitalizacji.

Tabela 57. Projekt uzupełniający nr 2.

PROJEKT UZUPEŁNIAJĄCY NR 2	
Tytuł:	Modernizacja dróg – wprowadzenie ciągów pieszo-rowerowych
Zakres:	W obszarze do rewitalizacji oraz w obszarze zdegradowanym zauważono potrzebę modernizacji dróg i chodników, które obecnie są zniszczone, nierówne, przez co występuje wysokie ryzyko zagrożenia dla zdrowia. Projekt zakłada poprawę dostępności komunikacyjnej w obszarze zdegradowanym. W obecnym stanie stan dróg i chodników jest bardzo zły. Stwarza to bezpośrednie zagrożenie dla pieszych i rowerzystów, którzy korzystają z dróg. Projekt zakłada poprawę stanu infrastruktury oraz wprowadzenie nowych ścieżek pieszo-rowerowych, dzięki czemu wzrośnie dostępność dojazdu mieszkańców do posesji oraz obiektów użyteczności publicznej. Dzięki realizacji projektu nastąpi wzrost poczucia bezpieczeństwa w ruchu komunikacyjnym, wzrost estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej oraz poprawi się dostępność komunikacyjna na obszarze do rewitalizacji. Poprzez wprowadzenie ścieżek rowerowych, jako elementu wspierającego alternatywną komunikację w gminie podniesie się jakość życia mieszkańców z obszaru do rewitalizacji.
Lokalizacja:	Obszar zdegradowany
Grupa docelowa:	Mieszkańcy obszaru do rewitalizacji
Realizator	Zaangażowane podmioty
Gmina Świnna	
Lata realizacji projektu	Szacunkowa wartość projektu
2018-2020	800 000,00 zł
Planowane produkty i rezultaty projektu monitorowane w ramach Programu: (A) na podstawie protokołów zdawczo-odbiorczych prac, list obecności itp.; (B) na podstawie oceny jakościowej np. ankiety od mieszkańców, ocena grupy eksperckiej lub oceny ilościowej – dane z Urzędu Gminy Świnna lub od partnerów Programu:	
1. Powierzchnia przebudowana (B)	
2. Poprawa dostępności komunikacyjnej na obszarze do rewitalizacji (B)	
3. Poprawa funkcjonalności przestrzeni (B)	
Zgodność z problemami rewitalizacyjnymi P (zgodnie z oznaczeniami z tabeli nr 42, 43, 44)	
P9	
Zgodność z celami operacyjnymi rewitalizacji	Zgodność z kierunkami działań
CO (zgodnie z oznaczeniami z tabelach nr 42, 43, 44)	rewitalizacyjnych KD (zgodnie z oznaczeniami z tabelach nr 42, 43, 44)
CO2	KD6

Wpływ projektu na poszczególne sfery				
Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna
x		x	x	x

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji zebranych w ramach opracowywania programu rewitalizacji.

Tabela 58. Projekt uzupełniający nr 3.

PROJEKT UZUPEŁNIAJĄCY NR 3	
Tytuł:	Miejsce do rekreacji - strefa aktywności
Zakres:	Projekt zakłada utworzenie miejsca do rekreacji dla wszystkich grup wiekowych. W ramach projektu przewiduje się utworzenie siłowni plenerowej oraz wprowadzenia elementów małej architektury tj. ławki, plenerowe urządzenia do gier, kosze na śmieci. Na obszarze zamierza się także wprowadzenie zagospodarowania zieleni. Celem projektu jest stworzenie ogólnodostępnej i multifunkcyjnej przestrzeni służącej mieszkańcom obszarów do rewitalizacji oraz obszaru zdegradowanego w rozwoju aktywności sportowej. Działanie sprzyja międzypokoleniowej integracji społecznej. Dzięki realizacji projektu wzrośnie atrakcyjność i poczucie bezpieczeństwa na wskazanym obszarze. Nastąpi poprawa warunków do uprawiania sportów i aktywnego wypoczynku, które pozytywnie wpłyną na integrację społeczną mieszkańców. Niedostateczna liczba miejsc wypoczynku i rekreacji jest jednym z problemów zidentyfikowanych podczas spotkań warsztatowych.
Lokalizacja:	Świnna, ul. Wspólna 28 – obszar zdegradowany
Grupa docelowa:	Mieszkańcy obszaru do rewitalizacji oraz obszaru zdegradowanego
Realizator	Zaangażowane podmioty
Gmina Świnna	
Lata realizacji projektu	Szacunkowa wartość projektu
2018- 2020	Brak danych
Planowane produkty i rezultaty projektu monitorowane w ramach Programu: (A) na podstawie protokołów zdawczo-odbiorczych prac, list obecności itp.; (B) na podstawie oceny jakościowej np. ankiety od mieszkańców, ocena grupy eksperckiej lub oceny ilościowej – dane z Urzędu Gminy Świnna lub od partnerów Programu:	
1. Integracja społeczna mieszkańców obszaru rewitalizowanego (B)	
2. Wzrost dostępności usług sportowo-rekreacyjnych dla mieszkańców obszaru rewitalizowanego (B)	
3. Powierzchnia zagospodarowanego terenu (B)	
Zgodność z problemami rewitalizacyjnymi P (zgodnie z oznaczeniami z tabeli nr 42, 43, 44)	
P7, P8	
Zgodność z celami operacyjnymi rewitalizacji	Zgodność z kierunkami działań
CO (zgodnie z oznaczeniami z tabelach nr 42, 43, 44)	rewitalizacyjnych KD (zgodnie z oznaczeniami z tabelach nr 42, 43, 44)
CO2	KD6, KD7, KD8,

Wpływ projektu na poszczególne sfery				
Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna
x		x		

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji zebranych w ramach opracowywania programu rewitalizacji.

Tabela 59. Projekt uzupełniający nr 4.

PROJEKT UZUPEŁNIAJĄCY NR 4				
Tytuł:	Budowa i modernizacja sieci wodociągowej i kanalizacyjnej			
Zakres:	Projekt jest odpowiedzią na zidentyfikowane problemy związane z niedostatecznie rozbudowaną siecią infrastruktury wodociągowej oraz kanalizacyjnej. Na obszarze zdegradowanym w tym również na obszarze do rewitalizacji znajdują się ulice całkowicie pozbawione dostępu do sieci kanalizacyjnej i wodociągowej. Z uwagi na wskazane problemy planuje się budowę brakujących fragmentów sieci wodociągowej oraz kanalizacyjnej			
Lokalizacja:	Obszar zdegradowany			
Grupa docelowa:	Mieszkańcy obszaru zdegradowanego i obszaru do rewitalizacji			
Realizator	Gmina Świnna		Zaangażowane podmioty	
Lata realizacji projektu	2018 - 2021		Szacunkowa wartość projektu	
			Brak danych	
Planowane produkty i rezultaty projektu monitorowane w ramach Programu: (A) na podstawie protokołów zdawczo-odbiorczych prac, list obecności itp.; (B) na podstawie oceny jakościowej np. ankiety od mieszkańców, ocena grupy eksperckiej lub oceny ilościowej – dane z Urzędu Gminy Świnna lub od partnerów Programu:				
1. Nowo utworzona infrastruktura wodno-kanalizacyjna (A)				
2. Nowe podłączenia gospodarstw domowych do kanalizacji i sieci wodociągowej (A)				
3. Poprawa warunków życia (B)				
Zgodność z problemami rewitalizacyjnymi P (zgodnie z oznaczeniami z tabeli nr 41)				
P9				
Zgodność z celami operacyjnymi rewitalizacji			Zgodność z kierunkami działań	
CO (zgodnie z oznaczeniami z tabelach nr 42, 43, 44)			rewitalizacyjnych KD (zgodnie z oznaczeniami z tabelach nr 42, 43, 44)	
CO2			KD9	
Wpływ projektu na poszczególne sfery				
Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna
				x

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji zebranych w ramach opracowywania programu rewitalizacji.

Tabela 60. Harmonogram wdrażania projektów.

Lp.	Nazwa projektu	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Szacowany koszt	Potencjalne źródło finansowania
Projekty podstawowe									
1.	CAL – Centrum Aktywności Lokalnej							150 000,00 zł	Budżet gminy, budżet państwa, RPO WSL EFS
2.	Wolontariat – BoWarto							30 000,00 zł	Budżet gminy, granty, FIO
3.	Integracja i edukacja międzypokoleniowa – OD-Nowa							100 000,00 zł	Budżet gminy, budżet państwa, RPO WSL EFS
4.	Wspólne działanie – organizacja wyjazdów i działań społecznych							18 000,00 zł	Budżet gminy, granty, środki prywatne
5.	BAZA WSPÓŁPRACY							80 000,00 zł	Budżet gminy, granty, FIO, LGD Żywiecki Raj
6.	Uniwersytet III Wieku							120 000,00 zł	Budżet gminy, budżet państwa,

							Dotacja UE
7.	Działania służące ochronie środowiska					40 000,00 zł	Budżet gminy, budżet państwa, Dotacja UE
8.	Przeciwdziałanie zanieczyszczeniom środowiska					1 800 000,00 zł	Budżet gminy, budżet państwa, RPO WSL EFRR
9.	Modernizacja budynku „Pokusówka” na cele społeczne					1 200 000,00 zł	Budżet gminy, budżet państwa, RPO WSL EFRR
10.	Zdrowy tryb życia					100 000,00 zł	Budżet gminy, grant, FIO, LGD Żywiecki Raj
11.	Go – local / działaj lokalnie					20 000,00 zł	Budżet gminy, grant, FIO, LGD Żywiecki Raj
SUMA						3 663 000,00 zł	
Projekty uzupełniające							
1.	Modernizacja oświetlenia na energooszczędne					1 500 000,00 zł	Budżet gminy, budżet państwa,

							RPO WSL EFRR
2.	Modernizacja dróg – wprowadzenie ciągów pieszo-rowerowych					800 000,00 zł	Budżet gminy, budżet państwa, Dotacja UE
3.	Miejsce do rekreacji - strefa aktywności					Brak danych	Budżet gminy, budżet państwa, Dotacja UE
4.	Budowa i modernizacja sieci wodociągowej i kanalizacyjnej					Brak danych	Budżet gminy, budżet państwa, RPO WSL EFRR
SUMA						Brak danych	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji zebranych w ramach opracowywania programu rewitalizacji.

9 ŹRÓDŁA FINANSOWANIA I HARMONOGRAM REALIZACJI PROJEKTÓW

W poniższej tabeli zaprezentowano projekty podstawowe oraz pozostałe rodzaje przedsięwzięć rewitalizacyjnych zawarte w *Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Świnna* wraz z opisem ich montażu finansowego.

Tabela 61. Wykaz projektów ujętych w *Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Świnna* wraz z odniesieniem do kosztów, źródeł finansowania oraz okresu realizacji.

Projekty podstawowe								
Numer projektu	Tytuł projektu	Realizator projektu	Lata realizacji projektu	Indykatoryjne środki finansowe w ramach programu rewitalizacji z podziałem na źródła finansowania [w zł]				
				Pochodzące ze źródeł krajowych publicznych	Pochodzące ze źródeł prywatnych	Pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS	Pochodzące z innych źródeł	Suma
1.	CAL – Centrum Aktywności Lokalnej	GOPS	2021-2023			127 500,00	22 500,00	150 000,00 zł
2.	Wolontariat – BoWarto	GOPS, Szkoła Podstawowa w Pewli Ślemeńskiej	2018-2023				30 000,00	30 000,00 zł

3.	Integracja i edukacja międzypokoleniowa – OD-Nowa	GOPS / Lokalny samorząd, mieszkańcy, organizacje pozarządowe	2018-2020			85 000,00	20 000,00	100 000,00 zł
4.	Wspólne działanie – organizacja wyjazdów i działań społecznych	GOPS / Lokalny samorząd, mieszkańcy, organizacje pozarządowe	2018-2023		3 000,00		15 000,00	18 000,00 zł
5.	BAZA WSPÓLPRACY	GOPS / Lokalny samorząd, mieszkańcy, organizacje pozarządowe	2019-2020			40 000,00	40 000,00	80 000,00 zł
6.	Uniwersytet III Wieku	Gmina Świnna / Koła Gospodyń Wiejskich, Związek Rencistów i Emerytów	2018-2020	96 000,00			24 000,00	120 000,00 zł
7.	Działania służące ochronie środowiska	Gmina Świnna	2018-2020	20 000,00			20 000,00	40 000,00 zł
8.	Przeciwdziałanie zanieczyszczeniom środowiska	Gmina Świnna	2018-2023			1 440 000,00	360 000,00	1 800 000,00 zł
9.	Modernizacja budynku „Pokusówka” na cele społeczne	Gmina Świnna	2018-2021			960 000,00	240 000,00	1 200 000,00 zł

10.	Zdrowy tryb życia	GOPS	2018-2023			40 000,00	60 000,00	100 000,00 zł
11.	Go – local / działaj lokalnie	Gmina Świnna	2018-2023				20 000,00	20 000,00 zł
SUMA				116 000,00	3 000,00	2 692 500,00	851 500,00	3 663 000,00 zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji zebranych w ramach opracowywania programu rewitalizacji

Projekty uzupełniające								
Numer projektu	Tytuł projektu	Realizator projektu	Lata realizacji projektu	Indykatoryjne środki finansowe w ramach programu rewitalizacji z podziałem na źródła finansowania [w zł]				Suma
				Pochodzące ze źródeł publicznych	Pochodzące ze źródeł prywatnych	Pochodzące z funduszy UE EFRR, EFS, FS	Pochodzące z innych źródeł	
1.	Modernizacja oświetlenia na energooszczędne	Gmina Świnna	2019-2023	Brak danych	Brak danych	Brak danych	Brak danych	1 500 000,00 zł
2.	Modernizacja dróg – wprowadzenie ciągów pieszo-rowerowych	Gmina Świnna	2018-2020	Brak danych	Brak danych	Brak danych	Brak danych	800 000,00 zł
3.	Miejsce do rekreacji - strefa aktywności	Gmina Świnna	2018- 2020	Brak danych	Brak danych	Brak danych	Brak danych	Brak danych
4.	Budowa i modernizacja sieci wodociągowej i kanalizacyjnej	Gmina Świnna	2018 - 2021	Brak danych	Brak danych	Brak danych	Brak danych	Brak danych
SUMA				Brak danych	Brak danych	Brak danych	Brak danych	Brak danych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji zebranych w ramach opracowywania programu rewitalizacji.

10 KOMPLEMENTARNOŚĆ

Komplementarność jest jednym z ważniejszych aspektów programu rewitalizacji. Zapewnienie powiązań pomiędzy poszczególnymi projektami skutkować może lepszym i bardziej efektywnym wykorzystaniem środków finansowych przeznaczonych na rewitalizację. Dotychczasowe projekty wdrażane przez Gminę Świnna realizowane były z różnych źródeł, m.in. z funduszy własnych, programów Unii Europejskiej (np. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013). Podejmowane działania dotyczyły sfery społecznej i gospodarczej oraz wpływały także na zagadnienia związane z obszarem przestrzenno-funkcjonalnym oraz środowiskowym i technicznym. Zadania rewitalizacyjne oddziałują na siebie wzajemnie i generują efekt synergii w odniesieniu do wcześniej podejmowanych działań w obszarze gminy (w tym w szczególności obszaru do rewitalizacji). Ukierunkowane są przede wszystkim na rozwiązywanie problemów społecznych mieszkańców obszarów rewitalizowanych, jak również problemów przestrzenno-funkcjonalnych i pozostałych wiążących się z zagadnieniami rewitalizacyjnymi.

10.1 KOMPLEMENTARNOŚĆ PRZESTRZENNA

Obszar zdegradowany i obszar do rewitalizacji w Gminie Świnna został wyznaczony na podstawie wyników przeprowadzonej analizy wskaźnikowej, która dotyczyła badań ilościowych i jakościowych. Wyniki tych badań zostały wzbogacone także o opinie interesariuszy zebrane w ramach spotkań roboczych, spacerów badawczych, warsztatów oraz konsultacji społecznych. Dzięki tym działaniom trafność doboru projektów i innych przedsięwzięć na obszarze do rewitalizacji jest wysoka.

Zawarte w programie rewitalizacji projekty skupiają się przede wszystkim na obszarach do rewitalizacji lub są z nim ściśle powiązane i oddziałują na społeczność zamieszkujejącą te tereny. Komplementarność przestrzenna została zapewniona dzięki skupieniu projektów na różnych elementach zagospodarowania przestrzeni poszczególnych sołectw, co stanowi odpowiedź na główne problemy tych terenów. Projekty rewitalizacyjne dotyczą m.in. terenów zielonych, w których zaprogramowano aktywności dla lokalnych społeczności oraz projekty wykorzystujące zaplecze nieruchomości komunalnych. Dzięki odpowiedniej realizacji poszczególnych projektów i efektywnemu włączeniu w ich realizację lokalnej społeczności będzie można zauważyć pozytywne ich skutki w obszarze całej gminy. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne zostały zaplanowane na terenach obejmujących przestrzenie publiczne oraz obiekty użyteczności publicznej. Realizacja tych działań będzie zapobiegać rozwojowi obecnych oraz przyszłych problemów występujących na obszarze rewitalizowanym.

10.2 KOMPLEMENTARNOŚĆ PROBLEMOWA

Komplementarność problemowa w Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Świnna została zapewniona poprzez uwzględnienie w całym procesie rewitalizacji zjawisk kryzysowych odnoszących się do wszystkich wymiarów odnowy przestrzeni gminy, tj. wymiaru społecznego, gospodarczego, przestrzenno-funkcjonalnego i techniczno-środowiskowego. Wybrane działania zawarte w programie uwzględniają w sposób ciągły zapewnienie procesów ponownego zagospodarowania wybranych obszarów oraz wdrożenie działań społecznych i gospodarczych. Wybrane działania rewitalizacyjne są ze sobą wzajemnie powiązane oraz uzupełniają się. Wszystkie zadania skupiają się na zapewnieniu kompleksowego przeciwdziałania zaistniałym problemom, w tym przede wszystkim zdiagnozowanym problemom społecznym. Projekty zawarte w programie dotyczą wszystkich grup społecznych w tym szczególnie dotyczą tych zagrożonych marginalizacją. Działania obejmują zagadnienia związane z rozwojem osobistym mieszkańców, ich integracją i aktywizacją, podnosząc tym samym wartość kapitału ludzkiego i społecznego w gminie.

10.3 KOMPLEMENTARNOŚĆ PROCEDURALNO-INSTYTUCJONALNA

Program rewitalizacji zawiera komplementarność w wymiarze proceduralno-instytucjonalnym poprzez zapewnienie współpracy różnych podmiotów działających na rzecz realizacji procesu rewitalizacji i poprawy negatywnych zjawisk w obszarze rewitalizowanym m.in. mieszkańców, organizacje społeczne i jednostki gminne. Każdy interesariusz może stać się partnerem programu rewitalizacji, dlatego też na każdym etapie prac związanych z rewitalizacją w gminie zapewniono dostęp do danych i informacji na temat realizacji założeń programu. Dzięki temu zainteresowane podmioty mają szansę uczestniczyć w realizacji poszczególnych zadań oraz zgłaszać zadania usprawniające realizację procesu rewitalizacji.

10.4 KOMPLEMENTARNOŚĆ MIĘDZYOKRESOWA

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Świnna do roku 2023 zapewnia zachowanie ciągłości programowej. Gmina Świnna w poprzednim okresie programowania w ramach polityki spójności 2007-2013 prowadziła działania w obszarze wyznaczonym do rewitalizacji. Niemniej działania te nie były programowane i poddawane ewaluacji. Przedsięwzięcia podejmowane w poprzednich okresach programowych, będą kontynuowane i pogłębiane

także w ramach obecnego dokumentu. Realizując obecny program rewitalizacji Gmina Świnna wykorzystywać będzie dotychczasowe doświadczenie w ramach realizacji projektów.

10.5 KOMPLEMENTARNOŚĆ FINANSOWANIA

ŹRÓDEŁ

Komplementarność źródeł finansowania Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Świnna do roku 2023 została zapewniona w ramach poszczególnych projektów rewitalizacyjnych. Wykazano możliwe źródła finansowania oraz przewidziano wykorzystanie funduszy publicznych wspólnotowych (Europejskich Funduszy Strukturalnych i Inwestycyjnych), publicznych krajowych oraz prywatnych. Program rewitalizacji w pierwszej kolejności zakłada wykorzystanie zewnętrznych źródeł finansowania, w tym funduszy europejskich dedykowanych rewitalizacji.

11 SYSTEM ZARZĄDZANIA LOKALNYM PROGRAMEM REWITALIZACJI ORAZ MONITOROWANIE I OCENA STOPNIA OSIĄGNIĘCIA CELÓW REWITALIZACJI

System zarządzania Lokalnym Programem Rewitalizacji Gminy Świnna ulokowany zostanie w ogólnym systemie zarządzania Gminą Świnna, co umożliwi efektywne współdziałanie instytucji samorządowych na szczeblu sołectw, gminy, powiatu oraz województwa, jak również wzajemne uzupełnianie się i spójność procedur z zapewnieniem nienaruszalności zasady subsydiarności.

System zarządzania programem zaprojektowany został z uwzględnieniem istniejących rozwiązań organizacyjnych, które działają w Urzędzie Gminy Świnna, a ponadto zorientowano go na realizację zasad partycypacji, współdecydowania i partnerstwa.

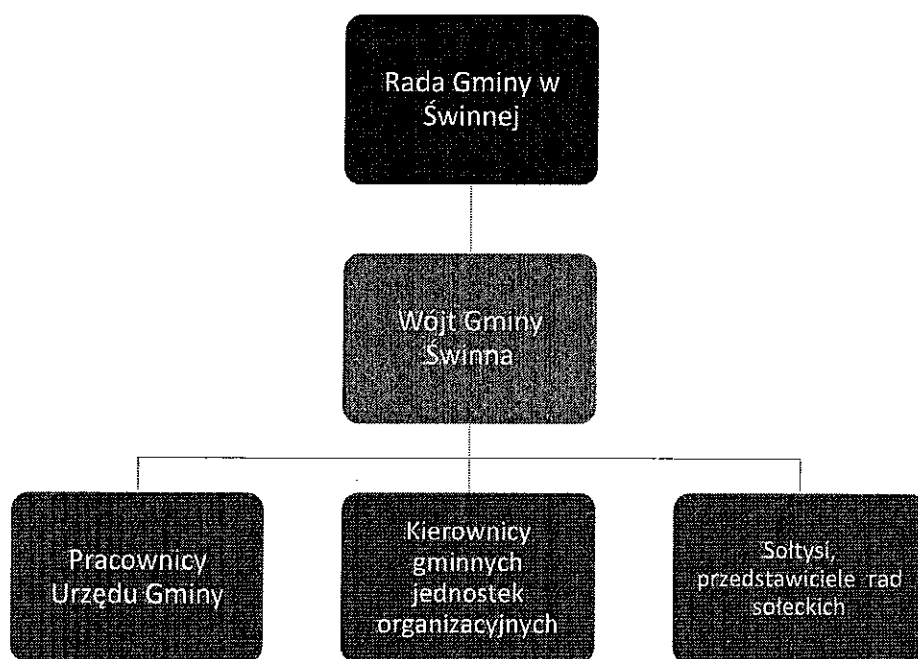
Strukturalnie za tematykę rewitalizacji odpowiedzialne będą następujące organy i jednostki:

- Rada Gminy – zgodnie z przepisami ustaw ustrojowych regulujących zasady działania jednostek samorządu terytorialnego, uchwała ona program rewitalizacji, akceptuje jego zmiany, zatwierdza środki finansowe na przedsięwzięcia rewitalizacyjne w budżecie gminy;
- Wójt Gminy Świnna – organ wykonawczy w gminie, odpowiedzialny za wdrażanie programu rewitalizacji, uwzględniający procesy rewitalizacji w projektowaniu budżetu gminy;
- Gminne jednostki organizacyjne – jako aparat pomocniczy, za pomocą którego Wójt Gminy Świnna wykonuje swoje zadania w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej i infrastruktury przestrzennej.

Osobą odpowiedzialną za funkcjonowanie tej struktury jest Wójt Gminy Świnna.

Poniżej przedstawiono strukturę organizacyjną ds. rewitalizacji w Urzędzie Gminy w Świnna.

Rysunek 2. Struktura organizacyjna ds. rewitalizacji w Urzędzie Gminy w Świnnej.

Źródło: Opracowanie własne.

Do zadań tych jednostek należeć będzie prowadzenie czynności operacyjnych związanych z wdrażaniem programu, a wśród nich:

- prowadzenie i aktualizacja bazy projektów rewitalizacyjnych ujętych w programie rewitalizacji;
- monitorowanie realizacji przedsięwzięć ujętych w programie rewitalizacji oraz ich wskaźników produktów i rezultatów;
- koordynacja projektów rewitalizacyjnych realizowanych przez Gminę Świnna i jednostki organizacyjne pod względem zgodności z programem rewitalizacji;
- gromadzenie i agregacja danych do monitorowania sytuacji społecznej, gospodarczej, środowiskowej, infrastrukturalnej, przestrzennej na terenie gminy pod kątem okresowej oceny stopnia wdrożenia programu rewitalizacji oraz stopnia osiągnięcia założonych celów rewitalizacji;
- coroczne wykonywanie raportu monitorującego stopień realizacji projektów uwzględnionych w programie rewitalizacji;
- koordynowanie badania ewaluacyjnego, wykonywanego na koniec okresu obowiązywania programu rewitalizacji, polegającego na ocenie aktualności i stopnia realizacji programu rewitalizacji, zgodnie z wykazem wskaźników;

- udział w konsultacjach społecznych i warsztatach, na rzecz modelowania procesów rewitalizacyjnych – o ile będzie to korzystne z punktu widzenia celów rewitalizacji w gminie;
- prowadzenie działań informacyjnych związanych z rewitalizacją na terenie Gminy Świnna;
- organizacja i prowadzenie działań partycypacyjnych związanych z rewitalizacją na terenie Gminy Świnna;
- upowszechnianie wiedzy o istocie rewitalizacji wśród wszystkich interesariuszy procesów rewitalizacji w Gminie Świnna, a szczególnie na obszarze rewitalizowanym;
- prowadzenie dokumentacji i obsługi administracyjnej Komitetu Sterującego.

Po uchwaleniu programu rewitalizacji powołany zostanie Komitet Sterujący, który stanowił będzie forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełnić będzie funkcję opiniotawczą doradcą Wójta Gminy Świnna.

Zasady wyznaczania składu oraz zasady działania Komitetu Sterującego określi w drodze zarządzenia Wójt Gminy Świnna w terminie nie dłuższym niż 6 miesięcy od dnia uchwalenia programu rewitalizacji. Po wypełnieniu obowiązującej procedury powoływania Komitetu Sterującego, Wójt Gminy Świnna zwoła pierwsze posiedzenie Komitetu. Komitet Sterujący spotykał się będzie nie rzadziej niż raz na rok.

Do szczególnych zadań Komitetu Sterującego należeć będzie:

- opiniowanie sporządzonej przez Wójta Gminy Świnna oceny aktualności i stopnia realizacji programu rewitalizacji, dokonywanej na koniec okresu obowiązywania programu;
- inicjowanie aktualizacji programu rewitalizacji;
- określenie warunków aktualizacji programu rewitalizacji, w tym m.in. ustalenie ram i zasad wprowadzania projektów do programu, stosownie do zidentyfikowanych potrzeb interesariuszy rewitalizacji;
- zgłaszanie propozycji zadań w ramach procedury aktualizacji programu;
- podejmowanie rozstrzygnięć dotyczących oceny propozycji projektów zgłaszanych w ramach procedury aktualizacji programu;
- monitorowanie sytuacji społecznej, gospodarczej, środowiskowej oraz zmian w infrastrukturze i przestrzeni na terenie gminy (monitoring obszarów kryzysowych) – na podstawie danych dostarczonych przez Urząd Gminy w Świnnej;
- udział w konsultacjach społecznych i warsztatach, na rzecz modelowania procesów rewitalizacyjnych, w tym opiniowanie aktualizacji programu;

- tworzenie warunków dla aktywnej i sprawnej współpracy wszystkich interesariuszy programu rewitalizacji.

Monitorowanie programu rewitalizacji polegać będzie na systematycznym gromadzeniu i analizowaniu wiarygodnych danych dotyczących wyznaczonych obszarów objętych działaniami rewitalizacyjnymi oraz formułowaniu na ich podstawie ocen skuteczności i efektywności tychże procesów. Prowadzone w ramach monitoringu czynności będą miały na celu przede wszystkim zapewnienie zgodności działań wynikających z programu względem przyjętych założeń, na tle zdiagnozowanej sytuacji problemowej. Proces monitorowania odnosił się będzie zarówno do wskaźników, które pozwalają określić stan obszarów objętych rewitalizacją, tempo i kierunek zachodzących zmian w wymiarze ogólnym, jak również do wskaźników obrazujących postęp w zakresie wdrażania poszczególnych projektów rewitalizacyjnych.

Ocena stopnia realizacji programu rewitalizacji opierała się będzie na powiązanej ze sobą analizie i ocenie:

- wskaźników wymienionych w tabeli 62, określających postęp w osiągnięciu celów rewitalizacji;
- wskaźników określających produkty i rezultaty poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Ustalanie wielkości bazowych wskaźników określonych dla poszczególnych projektów rewitalizacyjnych nastąpi przed ich realizacją, zaś ustalanie wartości osiągniętych wskaźników nastąpi po zakończeniu realizacji projektów rewitalizacyjnych.

Poniżej przedstawiono wykaz wskaźników określających postęp w osiągnięciu celów rewitalizacji wraz z odniesieniem do źródeł ich pomiaru. Wielkość bazowa wskaźników określających postęp w osiągnięciu celów rewitalizacji, ujętych w tabeli 62, zostanie określona w momencie rozpoczęcia procesu rewitalizacji, czyli z chwilą rozpoczęcia realizacji przedsięwzięcia rewitalizacyjnego. Dla wskaźników nie wyznaczono wielkości docelowej, badana będzie ich zmiana w stosunku do wielkości początkowej (wzrost lub spadek).

Tabela 62. Charakterystyka wskaźników określających postęp w osiąganiu celów rewitalizacji w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Świnna do roku 2023.

Lp.	Nazwa wskaźnika	Oczekiwany kierunek zmian do roku 2023	Źródła danych do oceny wskaźnika	Powiązanie z problematami rewitalizacji	Powiązanie z celami operacyjnymi rewitalizacji
1	Liczba beneficjentów świadczeń pomocy społecznej ¹⁶	Spadek	Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej	P1	CO1
2	Liczba beneficjentów świadczeń pomocy społecznej z uwagi na uzależnienia ¹⁷	Spadek	Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej	P4	CO1
3	Liczba osób bezrobotnych ¹⁸	Spadek	Dane Powiatowego Urzędu Pracy	P2	CO1
4	Poziom kapitału społecznego ¹⁹	Wzrost	Badania jakościowe	P3	CO1
5	Dostępność usług społecznych ²⁰	Wzrost	Badania jakościowe	P1	CO1
6	Poziom funkcjonalności przestrzeni publicznych ²¹	Wzrost	Badania jakościowe	P7	CO2
7	Liczba zmodernizowanych obiektów infrastruktury na cele rozwoju oferty	Wzrost	Dane Urzędu Gminy w Świnnej	P8	CO2

¹⁶ Wartość bazową wskaźnika w stosunku do całej populacji obszaru do rewitalizacji za rok 2017 określono na poziomie 77 osób (dane GOPS w Świnnej).

¹⁷ Wartość bazową wskaźnika w stosunku do całej populacji obszaru do rewitalizacji za rok 2017 określono na poziomie 22 osób (dane GOPS w Świnnej).

¹⁸ Wartość bazową wskaźnika w stosunku do całej populacji obszaru do rewitalizacji za rok 2017 określono na poziomie 53 osób (dane PUP w Żywcu).

¹⁹ Wartość bazową wskaźnika w roku 2017 określono na poziomie niskim.

²⁰ Wartość bazową wskaźnika w roku 2017 określono na poziomie niskim.

²¹ Wartość bazową wskaźnika w roku 2017 określono na poziomie niskim.

	spędzania czasu wolnego ²²				
8	Liczba nowych ofert i dodatkowych form zajęć edukacyjnych ²³	Wzrost	Dane Urzędu Gminy w Świnnej	P5	CO1
9	Poziom zaangażowania mieszkańców i jst w zakresie ochrony środowiska ²⁴	Wzrost	Dane Urzędu Gminy w Świnnej	P10	CO3
10	Długość zmodernizowanych sieci wod-kan. ²⁵	Wzrost	Dane Urzędu Gminy w Świnnej	P9	CO2

Źródło: Opracowanie własne

²² Wartość bazową wskaźnika w roku 2017 określono jako 0.

²³ Wartość bazową wskaźnika w roku 2017 określono jako 0.

²⁴ Wartość bazową wskaźnika w roku 2017 określono na poziomie niskim.

²⁵ Wartość bazową wskaźnika w roku 2017 określono jako 0.

12 ZASADY WSPÓŁPRACY Z PARTNERAMI

Udział partnerów w realizacji programu rewitalizacji jest warunkiem koniecznym dla sukcesu rewitalizacji, ale wpływa również pozytywnie na efektywność zaplanowanych działań, zwiększa skuteczność zaplanowanego procesu. Zaangażowanie partnerów będzie czynnikiem sprzyjającym efektywnemu wykorzystaniu środków finansowych. Partycypacja społeczna jest jedną z podstawowych zasad, w oparciu o którą stworzono niniejszy dokument. Tworzenie programu zostało skoordynowane przez władze samorządowe i poddane konsultacjom w oparciu o diagnozę lokalnych problemów.

Partnerów instytucjonalnych, biorących udział w realizacji programu, można podzielić na trzy kluczowe grupy:

- 1) instytucje publiczne – przede wszystkim władze samorządowe Gminy Świnna, powiatu żywieckiego, województwa śląskiego, agendy i agencje rządowe, gminne jednostki organizacyjne (np. instytucje kultury, jednostki pomocy społecznej), przedsiębiorstwa komunalne, itp.;
- 2) przedsiębiorcy, tj. lokalne firmy, przedsiębiorstwa społeczne, stowarzyszenia gospodarcze itp.;
- 3) organizacje pozarządowe, tj. stowarzyszenia i fundacje, grupy nieformalne, społecznicy, przedstawiciele kościołów i zarejestrowanych związków wyznaniowych.

Każda z wymienionych wyżej grup partnerów może współuczestniczyć w procesie rewitalizacji w zakresie:

- dostarczania danych do monitoringu i ewaluacji stopnia realizacji celów programu oraz stopnia wdrożenia poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych (m.in. Powiatowy Urząd Pracy w Żywcu, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świnnej, itp. oraz wszystkie podmioty wdrażające projekty rewitalizacyjne);
- inicjowania i udziału we wdrażaniu przedsięwzięć rewitalizacyjnych (m.in. Gmina Świnna, organizacje pozarządowe itp.).

Zastosowanie zasady partnerstwa i partycypacji umożliwi osiągnięcie następujących korzyści:

- zwiększenie jakości współpracy pomiędzy wszystkimi zidentyfikowanymi powyżej grupami interesariuszy;

- zwiększenie koherencji działań instytucji, podmiotów oraz osób zaangażowanych w realizację określonych celów;
- transparentność procesu decyzyjnego;
- uproszczenie systemu zarządzania;
- synergia wiedzy i doświadczenia partnerów;
- wspólna realizacja przedsięwzięć;
- łączenie kapitału finansowego i społecznego;
- zwiększenie stopnia zaangażowania społeczności lokalnej w proces podejmowania decyzji;
- zwiększenie trafności, celowości i ukierunkowanie wykorzystania środków finansowych w ramach montażu wielu źródeł;
- uzyskanie wysokiej jakości precyzyjnych i użytecznych informacji w zakresie diagnozy potrzeb oraz osiągniętych rezultatów działań;
- zwiększenie potencjału i zaangażowania osób, grup i podmiotów zaangażowanych w proces rewitalizacji.

Rekomenduje się w pierwszej kolejności zainicjowanie międzysektorowych partnerstw rewitalizacyjnych pomiędzy Gminą Świnna a podmiotami czynnie zaangażowanymi w projekty rewitalizacyjne.

13 PARTYCYPACJA I KOMUNIKACJA SPOŁECZNA

Partycypacja społeczna obejmuje przygotowanie, prowadzenie i ocenę rewitalizacji w sposób, który umożliwia aktywny udział interesariuszy w tym poprzez uczestnictwo w konsultacjach społecznych. Podczas opracowywania programu rewitalizacji zorganizowano spotkania warsztatowe, w których udział brali wszyscy interesariusze procesu rewitalizacji w Gminie Świnna, tj. pracownicy Urzędu Gminy w Świnnej, radni, lokalni liderzy opinii, przedstawiciele organizacji pozarządowych, mieszkańcy, przedsiębiorcy. Partycypacja społeczna jest jedną z podstawowych zasad w oparciu o którą stworzono niniejszy dokument.

Istotnym dla powodzenia procesu rewitalizacji zagadnieniem jest budowanie świadomości interesariuszy Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Świnna do roku 2023 poprzez działania w sferze komunikacji społecznej i public relations. Udział partnerów w realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Świnna jest warunkiem koniecznym dla sukcesu rewitalizacji, ale również wpływa pozytywnie na efektywność zaplanowanych działań i zwiększa skuteczność zaplanowanego procesu. Zaangażowanie partnerów będzie także czynnikiem sprzyjającym efektywnemu wykorzystaniu środków finansowych. W ramach realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Świnna partycypacja społeczna obejmować będzie głównie działania o charakterze konsultacyjno-informacyjnym, które dotyczyć będą głównie przygotowania lub realizacji projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Na etapie wdrażania Programu Rewitalizacji przewiduje się wprowadzenie wielu działań związanych z komunikacją społeczną. Podstawowym elementem będzie publikowanie na stronie internetowej Urzędu Gminy i w biuletynie informacji publicznej Urzędu Gminy bieżących informacji o stanie realizacji przedsięwzięć w ramach Programu Rewitalizacji. Na stronie internetowej Urzędu Gminy powinien także znaleźć się formularz kontaktowy za pomocą, którego wszyscy interesariusze rewitalizacji będą mogli otrzymać informacje o bieżących działaniach rewitalizacyjnych oraz włączyć się w ich realizację.

Przewiduje się także prowadzenie cyklicznych badań jakościowych w formie ankiety elektronicznej oraz papierowej służącej badaniu aktualnych potrzeb i problemów na obszarze rewitalizacji oraz ocenie przynajmniej niektórych wskaźników stopnia realizacji celów rewitalizacji. W ramach zapewnienia aktywnego udziału różnych grup interesariuszy w procesie wdrażania i monitorowania programu rewitalizacji przewiduje się także organizację otwartych spotkań sprawozdawczych z realizacji Programu Rewitalizacji oraz spotkań

informujących i włączających społeczność w działania związane z realizacją projektów rewitalizacyjnych. Otwarte spotkania będą stanowiły możliwość wymiany wiedzy i dobrych praktyk z zakresu realizacji różnorodnych projektów oraz będą mogły służyć nawiązywaniu nowych partnerstw i wdrażania nowych pomysłów usprawniających realizację programu. O wszystkich planowanych spotkaniach interesariusze rewitalizacji powinni zostać poinformowani minimum na 7 dni przed planowanym terminem spotkania.

W celu efektywnego prowadzenia działań komunikacyjnych i partycypacyjnych wśród społeczności lokalnej planuje się realizację następujących aktywności:

- rozwój i aktualizacja podstrony do strony Urzędu Gminy Świnna dedykowanej rewitalizacji i wdrażaniu LPR, na której publikowane będą bieżące wiadomości o projektach i programie;
- wykorzystanie mediów społecznościowych w zakresie komunikowania o realizacji projektów, jak i bieżących wiadomości;
- publikacja tekstów w mediach, m.in. na lokalnych portalach internetowych, lokalnej prasie.

Wymiana informacji i wiedzy podczas realizacji zaplanowanych działań rewitalizacyjnych jest elementem podstawowym w działaniu rewitalizacyjnym. Władze gminy, realizując określony program rewitalizacyjny, na każdym jego etapie powinny informować mieszkańców i innych interesariuszy o podjętych i planowanych działaniach. Wypracowanie odpowiedniego kanału włączania społeczności i informowania jej na bieżąco o tym, co dzieje się w procesie rewitalizacji, może przesądzić o skuteczności realizacji przedsięwzięcia.

W proces wdrażania i monitorowania programu rewitalizacji planuje się zaangażować przedstawicieli wszystkich grup interesariuszy:

- mieszkańców gminy, w tym obszaru rewitalizacji oraz właścicieli, użytkowników wieczystych nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na obszarze rewitalizacji;
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze rewitalizacji działalność gospodarczą;
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze rewitalizacji działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne;
- jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne;
- inne podmioty realizujące działania na obszarze rewitalizacji.

Za komunikację społeczną w ramach programu rewitalizacji odpowiedzialni będą pracownicy Urzędu Gminy w Świnnej, którzy będą podejmować działania w tym zakresie we współpracy

z Wójtem Gminy Świnna, radnymi, pracownikami samorządowymi i partnerami programu. Należy zadbać o to, aby informacje przekazywane były w sposób zaplanowany i skoordynowany. Plany działań komunikacyjnych uwzględniane będą w budżecie gminy na kolejne lata.

14 SPIS TABEL

Tabela 1. Wykaz czynników (wskaźników) społecznych analizowanych w procesie diagnozy na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i rewitalizowanego na terenie Gminy Świnna.	11
Tabela 2. Wykaz czynników (wskaźników) gospodarczych i funkcjonalno–przestrzennych analizowanych w procesie diagnozy na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie Gminy Świnna.	12
Tabela 3. Wykaz czynników (wskaźników) technicznych i środowiskowych analizowanych w procesie diagnozy na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie Gminy Świnna.	12
Tabela 4. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – demografia.	17
Tabela 5. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – pomoc społeczna.	19
Tabela 6. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – pomoc społeczna.	20
Tabela 7. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – pomoc społeczna.	21
Tabela 8. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – pomoc społeczna.	22
Tabela 8. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – pomoc społeczna.	23
Tabela 8. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – pomoc społeczna.	24
Tabela 10. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – przestępczość.	25
Tabela 10. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – przestępczość.	26
Tabela 12. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – rynek pracy.	28
Tabela 14. Czynniki gospodarcze służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego.	29
Tabela 14. Czynniki gospodarcze służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego.	30
Tabela 15. Czynniki funkcjonalno-przestrzenne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego.	31
Tabela 15. Czynniki funkcjonalno-przestrzenne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego.	32

Tabela 16. Czynniki techniczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego.	33
Tabela 18. Czynniki środowiskowe służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego.	34
Tabela 19. Syntetyczne zestawienie liczby wskaźników obrazujących zjawiska kryzysowe, służących wyznaczeniu obszaru zdegradowanego.	36
Tabela 20. Liczba mieszkańców w jednostkach funkcjonalnych na obszarze zdegradowanym w Gminie Świnna oraz powierzchnia obszaru.	37
Tabela 21. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru rewitalizowanego – demografia.	38
Tabela 22. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru rewitalizowanego – pomoc społeczna.	39
Tabela 23. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru rewitalizowanego – pomoc społeczna.	40
Tabela 24. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru rewitalizowanego – pomoc społeczna.	41
Tabela 25. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru rewitalizowanego – pomoc społeczna.	42
Tabela 26. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru rewitalizowanego – pomoc społeczna.	42
Tabela 26. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru rewitalizowanego – pomoc społeczna.	43
Tabela 28. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru rewitalizowanego – przestępczość.	44
Tabela 28. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru rewitalizowanego – przestępczość.	45
Tabela 30. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru rewitalizowanego – rynek pracy.	46
Tabela 32. Czynniki gospodarcze służące wyznaczeniu obszaru rewitalizowanego.	47
Tabela 32. Czynniki gospodarcze służące wyznaczeniu obszaru rewitalizowanego.	48
Tabela 33. Czynniki funkcjonalno-przestrzenne służące wyznaczeniu obszaru rewitalizowanego.	49
Tabela 33. Czynniki funkcjonalno-przestrzenne służące wyznaczeniu obszaru rewitalizowanego.	49
Tabela 34. Czynniki techniczne służące wyznaczeniu obszaru rewitalizowanego.	51
Tabela 36. Czynniki środowiskowe służące wyznaczeniu obszaru rewitalizowanego.	52
Tabela 37. Syntetyczne zestawienie liczby wskaźników obrazujących zjawiska kryzysowe, służących wyznaczeniu obszaru rewitalizowanego.	54
Tabela 38. Jednostki administracyjne zaliczone do obszaru rewitalizowanego.	55

Tabela 39. Analiza SWOT dla całego obszaru rewitalizacji.	62
Tabela 40. Kluczowe problemy zidentyfikowane na obszarze rewitalizowanym wraz z wybranymi wskaźnikami określającymi zjawiska kryzysowe oraz odpowiadającymi im potencjałami	64
Tabela 41. Cel operacyjny i kierunki działań społeczno-gospodarczych.	86
Tabela 42. Cel operacyjny oraz kierunki działań przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych.	87
Tabela 43. Cel operacyjny oraz kierunki działań środowiskowych.	87
Tabela 1. Projekt podstawowy nr 1.	91
Tabela 2. Projekt podstawowy nr 2.	93
Tabela 4. Projekt podstawowy nr 3.	95
Tabela 5. Projekt podstawowy nr 4.	97
Tabela 6. Projekt podstawowy nr 5.	99
Tabela 7. Projekt podstawowy nr 6.	101
Tabela 8. Projekt podstawowy nr 7.	103
Tabela 9. Projekt podstawowy nr 8.	105
Tabela 10. Projekt podstawowy nr 9.	107
Tabela 11. Projekt podstawowy nr 10.	109
Tabela 12. Projekt podstawowy nr 11.	111
Tabela 13. Projekt uzupełniający nr 1.	113
Tabela 14. Projekt uzupełniający nr 2.	115
Tabela 15. Projekt uzupełniający nr 3.	117
Tabela 16. Projekt uzupełniający nr 4.	119
Tabela 58. Harmonogram wdrażania projektów.	121
Tabela 59. Wykaz projektów ujętych w Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Świnna wraz z odniesieniem do kosztów, źródeł finansowania oraz okresu realizacji.	124
Tabela 61. Charakterystyka wskaźników określających postęp w osiągnięciu celów rewitalizacji w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Świnna do roku 2023.	135

15 SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Główne elementy Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Świnna do roku 2023.	13
Rysunek 2. Struktura organizacyjna ds. rewitalizacji w Urzędzie Gminy w Świnnej.	132